

C:\Users\Plazma\Desktop\detektivky a valečné\Beletria\Lundwall Sam\Bernhard Dobyvateľ.PDB

PDB Name: Lundwall_Sam_J-Bernhard_Dobyvat

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXT

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 5.8.2003

Modification Date: 5.8.2003

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Sam J. Lundwall

Bernhard Dobyvateľ

1.

Kosmická pozorovací stanice WFL-755 pomalu obíhala po osamělé dráze za hranicemi bezvýznamné hvězdokupy patřící ke Galaktickému Impériu. Nikdo si jí nevšímal. O její existenci snad věděl nějaký nižší úředník daleko na ústřední planetě a její posádka, která jen počítala dny do vystřídání. Hvězdokupa ležela na samém okraji dost nezajímavé mlhoviny, která obsahovala asi třicet tisíc sluncí a sto tisíc planet.

Stovka těchto planet tvořila Galaktické Impérium postavené na zbytcích jednoho z dávných galaktických impérií, jejichž trosky teď zaneřád'ovaly galaxii. Vládl mu bývalý pirát, který si s podmanivou skromností nechával říkat Císař Vesmíru. Technologický pokrok si Impérium zajišť'ovalo vykrádáním zbytků zašlé slávy svého předchůdce, kdykoliv se naskytla příležitost. Bylo známo, že právě v této hvězdokupě vykvetlo a zahynulo nejméně pět galaktických impérií, což znamenalo, že se tu dají vědecké divy nalézt téměř všude. Ale nebylo snadné se k nim dostat. Stará impéria stavěla své stroje, zvláště své obranné systémy, na věčné časy a nepříjemně vysoké procento jich stále ještě fungovalo i po pár stovkách tisíců let. Kromě toho tu bylo ještě nemálo podnikavých Císařů Vesmíru nejen v této hvězdokupě, ale i v sousedních. Všichni dělali, co mohli, aby odradili konkurenci.

Kosmické pozorovací stanice plnily dva hlavní úkoly. Za prvé kontrolovaly jako předsunuté pozorovatelný všechny nový lup a vyhlížely čerstvě vyhlhlé císaře. Za druhé sloužily jako sběrné tábory

pro bývalé oblíbence a odstavené důstojníky, kteří nemohli být zabiti ihned, ale přesto bylo nutno se jich nějak zbavit. Pozorovací stanice byly napěchovány k prasknutí generály, dvorany, politiky a dalšími osobami s vysokými ambicemi, ale špatným odhadem situace. Zaměstnávali se vymýšlením intrik jeden proti druhému, nic jiného nedělali.

WFL-755 měla službu nepřetržitě už po pět měsíců, během nichž se objevilo jen pár zbloudilých meteoritů a případ s kuchařem, který se najednou zbláznil a pokusil se všechny otrávit, když se na obrazovce radaru jako nepatrný bod poprvé objevila cizí loď. Dozorčí důstojník, bývalý admirál, který trpělivě čekal, až jeho oddaný patologizovaný povstanou na ústřední planetě proti tyranovi, měl úplně jiné starosti.

"Nejspíš meteorit nebo něco takového," zamumlal a vrátil se k seznamu své připravované vlády, na němž právě pracoval.

Čas šel dál a bod na obrazovkách rostl. Konečně dospěl k takové velikosti, že si ho všiml dokonce i službukonající velitel kapitán Jestřáb, bývalý velitel flotily. Byl to generál, který byl degradován a odklizen po méně než úspěšné expedici k jedné ze starých imperiálních planet, a neopomněl jev komentovat svým obvyklým přímočarým stylem.

"Co je sakra tohle?"

"Bod, pane," vykřikl dozorčí důstojník a horečně se přitom snažil schovat rozkaz k hromadné popravě, v němž velitelovo jméno figurovalo na čelném místě.

"Neodmlouvej, ty hlavo skopová!" zaskřípal zuby kapitán Jestřáb. Krátkozrace zamžoural na pomalu se pohybující tečku. "Lod'?"

"Nevím, pane," zamumlal důstojník, který by stěží rozeznal meteorit od kosmické flotily. Pak se naklonil dopředu, aby zakryl kompromitující papíry na stole, a křivě se usmál. Kapitán Jestřáb byl naštěstí příliš zaměstnán zkoumáním bodu na obrazovce a nevídal si ho.

"Cizí loď," zakvákal. "To znamená nepřítele! To znamená bitvu, člověče! Slávu! Povýšení! Jeden hrdinský boj, jedno vítězství, a pak bych se mohl dostat pryč z téhle bohem zapomenuté díry!"

"Boj," řekl důstojník. "Smrt, krev, všechno rozbité na kusy..."

"Kdo říkal něco o boji?" zeptal se kapitán Jestřáb.

"Počkáme si, až budou dost blízko, a pak to do nich napálíme ze všeho, co tu máme. Rychlé čisté vítězství, a nic víc." Sebejistě se usmál. "Strategie," poznamenal.

"Úžasné," zamumlal důstojník pochybovačně.

"Drž hubu," řekl kapitán Jestřáb. Začal přecházet sem a tam v těsné kabině s rukama za zády, svíral a rozevíral dlaně a v oku mu plála jiskra zla. Před očima se mu odvíjely růžové scény. Obrazy velkorysého zákeřného útoku a nádherného vítězství, povýšení a přeložení zpět na místo velitele flotily, kde si bude moci začít v klidu dávat dohromady svůj první milión. Začal v duchu vybírat jména příslušníků oddílu pro první sebevražednou misi k cizí lodi. Zařadil mezi ně tohoto důstojníka, pak generála Groka a pár neposlušných poručíků. Nadutě vykročil ke dveřím a jeho zářivě lesklé boty těžce duněly na ocelové podlaze.

Důstojník po něm střelil pohledem, který by zabil na místě, kdyby věděl, jak na to. Pak se zamračeně vrátil ke svým papírům, hluchý k výstrahám, které na něj křičely přístroje tisíci různými Masy. Kdyby dokázal přečíst a pochopit jejich údaje, rval by taky.

O čtyři dny později byla loď tady. Jeden podnikavý důstojník náhodou zapnul v salónu vnější videookruh a třicet přežraných důstojníků vykřiklo jako jeden muž. Cizí loď byla obrovská. Dokonce i ve vzdálenosti půl parseku gargantuovská loď zakrývala většinu hvězdné oblohy. Kapitánu Jestřábovi málem vypadly oči z důlků.

"Musí být dlouhá nejmíň deset tisíc mil!" zakvákal.

"Dvacet tisíc a dvě stě čtyřicet pět," upřesnil počítač.

Kapitán Jestřáb nevědomky polkl naprázdno. Nemohl odtrhnout oči od hrozivého zjevu kosmické lodi větší než střední planeta. Na trupu kolosu byly myriády objektů, které nemohly být ničím jiným než děly, a dveře nákladních přechodových komor, které by klidně pohltily celé svazy knžníků. Stále ještě zíral na

obrazovku, i když kybernetický mozek už dávno přepnul na automatiku a zbavil tím posádku možnosti projevit za daných okolností sebemenší iniciativu.

Všude se rozezněly poplachové zvonky. Jak ožíval obranný systém, zavíraly se automatické dveře a hermetizovaly jednotlivé úseky. Gigantická loď se k nim blížila jako planeta snášející se k zrnku prachu v mezihvězdné prázdnotě. Přitažlivost této obrovské hmoty se zmocnila kosmické stanice a za plačtivých protestů elektroniky ji smetla z oběžné dráhy. Loď o velikosti planety pokračovala nezadržitelně na své cestě hvězdokupou i se stanicí, která kolem ní bláznivě obíhala jako malý popletený měsíc a zmítala se jako tříška v brázdě za parníkem.

V nejnižší části kosmické stanice se několik přátel dozorčího důstojníka domnívalo, že vypukla revoluce, a začali se probíjet nahoru po schodech. Nadšeně při tom stříleli po všem, co se hýbalo. V operačním sále zatím kapitán Jestřáb souhrnně odsoudil všechny přítomné k trestu smrti. Kybernetický mozek se zmateně odpojil. Umělá gravitace zmizela a šest set padesát tři důstojníků se vznášelo ve stavu beztíže, ječelo a klelo, zatímco se stanice převalovala vesmírem. Všude vládl chaos. Gigantická loď zatím nevzrušeně pokračovala dál na své cestě do nitra hvězdokupy.

2.

Když neuvěřitelně obrovská loď doplula na dohled Císařské věžeňské planety č. 1224, kterou její obyvatelé láskyplně nazývali Plíživá Smrtka, velitel Breel, lord z Yarawanu, reagoval s obdivuhodnou jistotou a rozhodností, která ho ostatně dovedla až na toto odpovědné místo. Okamžitě se zhroutil a hlavou padl přímo na knoflík interkomu. Vydal při tom dlouhé zoufalé nesouvislé zavytí. Na planetě se vše zastavilo. Těžební stroje znehybněly na své cestě nekonečnými mrtvými plány. Kopáči přestali bušit do tvrdé nepoddajné skály, dokonce i naleštěné boty dozorců se zastavily a nedopadly na hlavy vězňů.

Nad celou planetou rozepjalo svá křídla ticho rušené jen velitelovým výkřikem z tisíce reproduktorů, takže slabý, ale stále silnější hukot přistávajícího výsadkového člunu nikdo nepřeslechl. Biče, brokovnice a pendreků zůstaly ležet na zemi v místech, kde je dozorcí upustili, a z děr a trhlin v zemi vzhlížely k obloze pod okrajem ochranných přileb oči vyděšených důstojníků.

Bernhard Rordin, voják E-I armády Galaktického Impéria, právě začínal svůj dvacetiletý pobyt na Plíživé Smrtce, který mu vynesla z hlediska pracovních výsledků poněkud neuspokojivá role průzkumníka během expedice na jednu ze starých imperiálních planet. Opatrně vyhlédl ze své díry a zjistil, že se dívá na odraz svých vlastních očí na páru dokonale vyleštěných holínek. Zděšeným pohledem pomalu klouzal vzhůru přes naškrobené rajtky, stočený bič a kožený opasek s fantastickou sbírkou samopalů, granátů a dýk až k mohutnému hrudnímu koši, který by dělal čest i zvláště odporné gorile. Jeho oči se nakonec zastavily s nervózním mrknutím na ohyzdné zjizvené hlavě, která se tyčila vysoko nad ním, a jejíž vyholená lebka se leskla v paprscích nelítostného slunce. Huňaté obočí se hněvivě stáhlo, dvě hrozné oči na něj pohlédly a tlama ho oslovila s ohlušujícím řevem.

"Patnáct ran bičem za opomenutí pozdravit důstojníka předepsaným způsobem," řekla, "a za odkládání náradí bez výslovného rozkazu."

Zatímco Bernhard soukal své zavalité tělo z díry, skřípavý hlas pokračoval a popisoval s podrobnými detaily všechna rafinovaná muka, která na něj čekají.

"No, podívejte," řekl Bernhard.

"...a za odmlouvání důstojníkovi," burácel hlas. Bernhard klesl zpátky do své jámy. Starý Držkoun nad ním pokračoval v monologu stále hlasitěji, protože stejnoměrný hukot blížícího se výsadkového člunu sílil a hrozil, že přehluší jeho velitelský hlas vyškolený a vyzrálý na tisících cvičáků a všech bitevních polích v tomto sektoru Impéria.

Nad vzdáleným obzorem se objevila bílá ohnivá jiskra a plavným obloukem se snášela k věžeňským barákům, které se krčily uprostřed nedohledné pusté pláně. Starý Držkoun zaklonil svou odpornou hlavu a řval dál, ale výsadkový člun ho překonal. Bernhard si povzdechl a zalezl zpět do své vlhké díry. Dokud Starý Držkoun hulákal, mohl Bernhard odpočívat a to bylo jediné na čem vězňům na Plíživé Smrtce záleželo. Obrovská loď na nebi pro ně nic neznamenal, výsadkový člun také ne. Novoty přinášely

změny a změny v armádě vždy znamenaly obrat k horšímu. Výjimkou byla jen Plíživá Smrtka, kde už to horší ani být nemohlo. Hlas Starého Držkouna, který měl sílu zemětřesení, se teď změnil v domácký, téměř konejšivý zvuk. Bernhard začal podřimovat.

Bernhard Rordin byl malý, asi čtyřicetiletý, obtloustlý mužík s černým, nešťastně povislým knírem a unavenýma očima. Kdysi, a nebylo to ani tak dávno, byl Starý Držkoun plukovníkem a Bernhard průzkumným pilotem. Tehdy se mu téměř podařilo stát se císařem najedné z planet starého impéria. Málem, ale ne úplně. Jeho mise přinesla plody. Starý Držkoun byl teď seržantem na Plíživé Smrtce a Bernhard vězněm číslo AB-1224-958600/75638 Rordinem a jeho oblíbencem.

Nakonec to není tak špatné, pomyslel si Bernard, když zvolna klesal do náruče spánku. Život císaře je plný komplikací, zatímco život vězně je nádherně jednoduchý. Nemohli člověku ublížit víc než tím, že ho ponižovali. Násilná smrt vám nehrozila, protože armáda by vás nenechala uniknout tak snadno. Problémy s volným časem neexistovaly, protože žádný volný čas nebyl. Nikdo neměl problémy se ženskými, protože tu žádné ženské nebyly, a i kdyby byly, tak jen pro důstojníky. Nikoho netrápily deprese a neposlušné myšlenky, protože na ně nebyl čas a stejně za ně byly vyměřeny příšerné tresty. Život na Plíživé Smrtce byl nádherně jednoduchý a za rok nebo dva odpadly i problémy s čištěním zubů, o což se postaraly kopance strážných.

Bernard se ponořil do rozverných snů, v kterých prováděl Starému Držkounovi spoustu zajímavých věcí, a jeho kamarádi stáli kolem, povzbuzovali ho a slintali obdivem. Nad ním stal Starý Držkoun, protahoval si ztuhlé svaly a střídavě proklínal Bernharda a výsadkový člun, který teď už úplně přehlušil jeho zuřivé výbuchy. Bernhard spal dál a na tváři se mu rozlil přihlouplý úsměv.

Výsadkový člun přistál za doprovodu úchvatného ohňostroje a hlasitých výbuchů, jejichž ozvěny se ještě hezkou chvíli proháněly nad nekonečnou plání. Byl obrovský. Tyčil se vysoko nad velitelským barákem velitele Breela, lorda z Yaravanu. Dokonce i křižníky, které stály v těsné skupince na konci přistávací dráhy, obklopeny mraky vozidel a čerpacími věžemi očividně zastaralé konstrukce, vedle něj vypadaly jako trpaslíci. Všechny byly mimochodem uloupeny na blízké planetě, kde staré obranné systémy nebyly dostatečně účinné, aby zabránily hrdinnému pirátství. Na starém vojenském letišti Plíživé Smrtky by se daly najít lepší, ale tento zbytek slavné minulosti si své poklady chránil s šílenou tvrdohlavostí senilního žebráka. Velitel Breel, lord z Yarawanu, se musel spokojit s vraky zábavních jachet starých asi dvě stě tisíc let, které kdysi patřily jednomu bezvýznamnému průmyslníkovi. Lord na svou flotilu nebyl nikdy moc pyšný, ale přilet cizí lodi vybičoval jeho komplex méněcennosti do fantastických obrátek.

V kritické chvíli právě dlel v nejhlubším sklepení svého hlavního stanu a zoufale se snažil zahrabat se do nepoddajné skály. Vykřikoval přitom různé rozkazy adresované jeho oddaným vojákům. Oddaní vojáci však měli jiné starosti. Schovávali se v nejrůznějších úkrytech a vrčeli jeden na druhého. Jen Starý Držkoun, který byl tak hloupý, že se ničeho nebál, neustoupil ani o píd'.

Trysky výsadkového člunu ještě jednou zakašlaly a vyplivly poslední dávku smrdutého kouře. Raketa pak zůstala klidně ležet na zjizvené zemi a její plášť žalobně popraskával, jak kov zvolna chladl. Vzduchový uzávěr se otevřel a v otvoru se objevil mladý muž. Krátce zaváhal a pak seskočil na zem a vykročil směrem ke Starému Držkounovi s důvěřivým úsměvem ve tváři a napřaženýma rukama s dlaněmi obrácenými vzhůru v univerzálním gestu míru.

"Přicházím beze zbraně," zavolal. "Přátelství, mír..."

"Beze zbraně?" zeptal se Starý Držkoun nedůvěřivě. "Na něj!"

O tři minuty později dostal Bernhard parťáka. Mladík sletěl do díry po hlavě. Scházelo mu pár kousků fešácké černé uniformy, ale byl bohatší o čerstvé škrábance na důvěřivé tváři. Za ním přiletěl krumpáč a proud nadávek.

"A teď začni kopat nebo s tebe stáhnu kůži za živa!" zahřměl Starý Držkoun. Zahákl si palce za opasek a dvakrát plivl dolů do díry. "Hni sebou!"

Bernhard se vyprostil zpod vyděšeného přírůstku a vytáhl i své náradí. "Podívej, co jsi udělal," zavrčel. "Teď se zase vzteká."

"Co to má znamenat?" zeptal se mladík a tupě se zadíval na krumpáč.

"Vítej na Plíživé Smrtce," řekl Bernhard a zamračil se na nováčka. "Jak se jmenuješ? Nemáš náky prachy?"

"Jmenuju se Ishmael," odpověděl mladík. "Ne."

"Jsi blázen," poznamenal Bernhard. "Proč jsi tu zrůdu nezastřelil?"

"Neměl jsem zbraň."

"Budeš toho litovat," prorokoval Bernhard.

"Ať už vás neslyším!" zařval Starý Držkoun. "Začněte kopat nebo vás roztrhám na cucky!"

Oba se vrhli ke krumpáčům a začali jimi zuřivě mávat, dokud Starý Držkoun neodešel, aby se věnoval nějakému jinému nežťastnému vězni. Nováček téměř ihned přerazil svůj krumpáč.

"Dostaneš pět let navíc za poškozování státního majetku," řekl mu Bernhard zlomyslně. "To jsi začal špatně, kámo."

"Ale vždyť byl ze dřeva!" zařňukal Ishmael. "Kámen se přece nedá kopat dřevěnou motykou!"

"Ne, ale taky se s ním nedá záutočit na důstojníky. Tady se hraje na jistotu, to mi věř."

"A kdy se odsud dostanu?"

"Nikdy."

Ishmael se rozplakal. Po růžových tvářích se mu koulely krokodýlí slzy. Bernhard na něj bez zájmu pohlédl. "Proč jsi přistál, když se ti to tu nelíbí?" zeptal se.

"Cožpak tohle není Maoro of Ettarra?"

"Cože?"

"Tys o ní nikdy neslyšel? Známa Maoro of Ettarra! Planeta vyhlášená po celém vesmíru pro své nespoutané radovánky a zvrácené rozkoše. Planeta, kde za peníze můžeš dostat všechno, kde jsou děvčata krásnější než ve snu, zkaženější než v těch nejdivočejších fantaziích a je jich víc než hvězd na nebi. Planeta, kde vykřičené domy vypadají jako paláce a neznají zavírací hodinu!" Ishmaelovi se blažené zablesklo v očích a těžce polkl při vzpomínce na všechno, co se mihlo před jeho roztouženým vnitřním zrakem. Bernhard na něj vytřeštil oči.

"Myslíš si opravdu, že tohle je zábavní planeta?" zeptal se. "Myslíš, že tohle jsou nespoutané radovánky? Máš pocit, že tohle jsou krásná děvčata?" Širokým rozmáchlým gestem zjizvené ruky ukázal na neholené, vystrašené vězně, kteří bušili do skály ve svých děrách. "Jen tak dál, kámo, chyt' se zase krumpáče. Dneska to jde na účet podniku." Zlomyslně se zachechtal.

Ishmael zatím studoval nějaké hrozně zmačkané papíry, které vytáhl z náprsní kapsy. "Zřejmě to je zase časový paradox," zamumlal. "Když se vracíme, je to vždycky jiné. Kdo je teď císařem?"

"BrasquellorXXII."

"V životě jsem o něm neslyšel."

"Je to syn Brasquellora XXI," napověděl mu Bernhard.

"O tom jsem taky nikdy neslyšel. Když jsem tu byl naposledy, Impérium řídil Cleon II a právě začínal nějakou Malthusiánskou válku, aby zastavil populační explozi. My jsme tedy na pár měsíců zalezli, než se boje přenesou do jiné hvězdokupy. Docela jsme si užívali, věř mi!" Šťastně se usmál. Ani nezaslechl hlasité plesnutí, když Bernhardovi překvapením poklesla čelist až na zem do bláta.

"Kterou Malthusiánskou válku? První nebo druhou?" zašeptal Bernhard.

"Jak to mám vědět? Byli jsme pryč jen pár měsíců. Když pracuješ na lodi dálkové dopravy, už ty války ani nepočítáš. Hlavně se snažíš držet se co nejdál."

"Ale Malthusiánské války byly před více než dvěma sty tisíci lety!"

"Nepovídej!"

"Možná to je už tři sta tisíc let, v dějepise jsem nikdy moc nevynikal."

"Držte hubu, vy tam dole, nebo slezu dolů a uškrtnu vás vašimi vlastními střevy!" zavyl Starý Držkoun. Znovu záutočili na nepoddajnou skálu dřevěnými krumpáči.

Když odcházel pryč, mumlal si pod vousy strašlivé kletby.

"Ty ses asi zbláznil," zašeptal Bernhard, jakmile, obávaný stín zmizel z dohledu. "Jak to, že tu byl už před dvěma sty tisíci lety?"

"Létám na lodi dálkové dopravy," odpověděl Ishmael také šeptem. "Starouš Refanut. Je támhle, vidíš?" ukázal prstem na obrovskou loď na obloze.

"Myslíš lety podsvětelnou rychlostí?"

"Z jednoho konce galaxie na druhý," přikývl Ishmael. "Pořád se musíš držet pěkně těsně pod rychlostí světla, a když se po pár letech palubního času vrátíš, doma uběhly tisíce let skutečného objektivního času. Má to něco společného s relativitou, zkracováním času a tak podobně. Proto vždycky před přistáním posíláme dolů průzkumníka. Někdy se stává, že se mezi zastávkami v přístavech poměry dost změnil."

"Myslím, že tě změny tady dost překvapily," řekl Bernhard.

"V každém případě mě někdo zachrání. Nenechají to jen tak, věř mi. Než se naděješ, bude tu plno križníků. To vás naučí." Pohrdavě si odplivl na zem.

"Mluvíš z cesty," řekl Bernhard. "Taky jsem byl jednou na průzkumu. Průzkumníka nikdo nezachraňuje."

V té chvíli je přerušil Starý Držkoun a dva sadističtí dozorcí, kteří přišli k jejich díře, aby jim poskytli jednu nebo dvě výchovné lekce. Ukázalo se, že Ishmaelův výsadkový člun uzavřel vstupní dveře a tvrdohlavě odmítá kohokoliv pustit dovnitř, což nekonečně našťvalo důstojníky. Dozorcí několikrát zmlátili Ishmaela a Bernharda a když odcházeli, ohlédli se přes svalnatá ramena a zasypali je výhružkami. Oba vězni vyplivli pár zubů a dali se do práce. Zatímco se den pomalu vlekl k vytoužené noci, Ishmael mezi srdcervoucími vzlyky vyprávěl Bernhardovi svůj příběh.

Starouš Refanut byl jednou z obchodních lodí starého impéria. Patřil k dálkové dopravě a létal s nejrůznějším nákladem sem a tam po celé galaxii. Celá okružní cesta mohla trvat pět až deset tisíc let skutečného objektivního času. Záleželo to na spoustě záludných přírodních zákonů, ve kterých se nikdo moc nevyznal. Příroda lodím dálkové dopravy občas provedla kanadský žertík, když se vrátily domů a tam zatím uplynula nespočetná řada let. Refanut se vrátil do Impéria, které zmizelo před dvěma sty tisíci lety. Hvězdokupu ovládlo barbarství a vybájená Maoro of Ettarra se stala vězeňskou planetou. Situace vypadala opravdu bledě. "Zabiju se," rozvzlykal se Ishmael bezradně.

"Nemysli si, že tě nechají vyváznout tak snadno," řekl mu Bernhard. "Poslechni, tady někde na Plíživé Smrtce je bývalý kosmodrom. Proč jsi nepřistál raději tam?"

"Když jsi navštívil jeden, znáš je všechny," zamumlal Ishmael mezi vzlyky. "Najdeš tam jenom lacinou kořalku z vody a lihu a roboděvky. Koho by to zajímalo?"

"Mne tedy ano."

"Ty jsi zvíře."

"Vydrž tu dvacet let a staneš se jím taky. Někteří z nás tu jsou čtyřicet let. Říkají, že v tom není žádný rozdíl."

Znovu je přerušil Starý Držkoun se skupinou zamračených dozorců, kteří přišli nováčkovi vysázet padesát ran, protože výsadkový člun odmítal důstojníkovi a útočný oddíl spálil na popel. Bernhard pokrčil rameny a vrátil se ke své práci. "Být tebou, byl bych přistál na starém letišti," řekl.

Jak šel čas, brzy bylo jasné, že nový vězeň se nedokáže s životem na Plíživé Smrtce vyrovnat. Začal hubnout, vypadal špatně a kdykoli kolem šel dozorce, dostával nezvládnutelné záchvaty třesavky. "Nevypadáš, že by ti život na Plíživé Smrtce svědčil," poznamenal Bernhard, když Ishmael potřetí během deseti minut omdlel.

Ishmael zasténal.

"Já ti něco povím," řekl Bernhard. "Když mi prozradíš tajné heslo svého člunu, doplížím se tam, odnesu tě dovnitř a pak odsud vypadneme."

Ishmael se dutě zasmál. "Utekl bys beze mne, hned jak by ses dostal dovnitř," zavrčel.

"Takhle se mluví s kamarádem? Co si myslíš, že jsem? Zrádce a nevděčník?"

"Ano."

"Zlámu ti všechny kosti v těle," řekl mu Bernhard.

Na Plíživé Smrtce, kde nic nemohlo být horší, než už to bylo, vyzněla jeho hrozba chabě. Ale toho dne už spolu nemluvili.

V noci Bernhard vyklouzl z vězeňského baráku a opatrně zamířil k výsadkovému člunu. Loď stála bez dozoru na přistávací dráze, protože žádný z dozorců si netroufl se k ní přiblížit. Bernhard se zastavil pod zavřeným vchodem a jemně zaklepal na obrovský trup.

"Kdo je tam?" vyštěkl na něj hlas ze skrytého reproduktoru.

"Jmenuju se Ishmael," zavrkal Bernhard sladce.

"Doklady," řekl hlas.

"Ztratil jsem papíry."

Ze skryté střílny v trupu se vynořil ošklivě vypadající blaster a zamířil mu přímo na hlavu. "Máš přesně pět sekund, abys je našel," řekl hlas. "Jedna, dvě..."

"Poslouchej, mě tady zajali..."

"Všiml jsem si," řekl hlas.

"A teď jsem se vrátil ke své staré hodné lodi..."

"Doklady," rozkázal hlas.

"Zapomněl jsem je v kabině," řekl Bernhard. "Když mě pustíš jenom na chvilku dovnitř..."

"Vážně?" zeptal se hlas.

"Čestné slovo," ujistil ho Bernhard. "A pustíš mě teď dovnitř?"

"Nespustím tě z očí," řekl hlas, ale dveře se otevřely. Bernhard skočil dovnitř.

"Doklady," opakoval hlas mechanicky.

"Kam jsem je jenom dal..?" mumlal Bernhard. Klesl do pilotního křesla a začal mačkat všechny knoflíky, které se ocitly v jeho zorném poli. Nic se nestalo. Na špinavém čele mu vyrazily krůpěje potu.

"Ruční řízení!" vykřikl.

"Červený knoflík přímo před tebou," poradil reproduktor.

Bernhard stiskl knoflík a sedadlo ho okamžitě vymrštilo obloukem vysoko do vzduchu. Dopadl na podlahu těžce jako pytel a zůstal tupě zírat na řadu blikajících světel.

"Zrada!" zavyl hlas.

"Hele, poslechni," začal Bernhard. "Já..."

"Vypadni!" zařval hlas zuřivě. S hlasitým cvaknutím se otevřela tajná zásuvka a Bernhard zjistil, že se dívá přímo do hlavně dezintegrátoru. Pomalu se dal na ústup.

"Ty ses zbláznil!" vykřikl. "Dej to okamžitě pryč, to je rozkaz!" Couval a uhýbal, ale zbraň ho sledovala.

"Teď opustíte loď," oznámil mu hlas vážně.

"Ne," řekl Bernhard. "Máš ponětí, co na mě venku čeká?"

Smrt, nic jiného!"

"Začínám počítat do deseti," prohlásil hlas. "Pokud budete přítomen, až skončím, budu nucen rozložit vás na atomy. Jedna, dvě, tři..."

"To tě bude mrzet!"

"Čtyř, pět, šest, sedm..."

"Přestaň s tím!"

"Osm, devět..."

"Dobře, už jdu!" Bernhard se otočil a vrhl se otevřenými dveřmi ven. Paprsek dezintegrátoru minul jeho hlavu jen o pár palců. Silový impuls mu podrazil nohy a Bernhard vypadl za člunu po hlavě s roztaženými rukama. Vzduchový uzávěr se za ním zabouchl. Bernhard se těžce zvedl a potácel se pryč.

"Ta krysa," zamumlal.

Když se vrátil do věznice, zjistil, že Ishmael klidně spí. Ležel na svém kavalci s přihlouplým úsměvem na tváři a legrační kartičkou z plastoceli v ruce. Bernhard mu vytrhl kartu a plížil se zpět k lodi.

"Doklady," řekl hlas.

Bernhard zamával kartičkou před okem kamery.

"Ano, pane!" řekl hlas. Dveře vzduchového uzávěru se za doprovodu hřimavé pochodové hudby rozlétly a Bernhard se vrhl dovnitř.

"Tak co?" zeptal se hlas.

"Co jako?"

"Vyprávěj mi o padlých dívkách z Maoro of Ettarra, zábavní planety, která je vyhlášena po celém vesmíru svými nespoutanými radovánkami a zkaženými rozkošemi, planety, kde se za peníze dá koupit všechno, kde jsou dívky krásnější než ve snu a zkažené víc než v nejdivočejších fantaziích a je jich víc

než hvězd na obloze a kde veřejné domy neznají zavírací hodinu!"

"Myslíš jenom na sprost'árny," odfrkl si Bernhard. "Drž zobák, ty blbá pikslo."

"Jsem zvědavý, to je všechno," řekl člun uraženě. "Co je na tom špatného? Já vás znám. Vy lidi nikdy nemyslíte na nic jiného, než na ty nejpokleslejší rozkoše, které si dovedete představit. Nic jiného vás nezajímá. Děvky a chlast, chlast a děvky. Nic jiného od vás neslyším. Podívej se na mě," pokračoval hlas. "Myslím já na děvky a chlast? Já mám ve svých paměťových buňkách uloženy nejkrásnější divadelní hry a literární skvosty, ale kdo je kdy chtěl slyšet? Vy lidi jste jako zvířata - úplně všichni. A teď, když už mám slovo, bych..."

"Nemáš slovo," řekl Bernhard. "Drž hubu."

"Jsem jenom zvědavý, to je všechno," řekl člun rozladěně. "Nemysli si, že mě to zajímá. Ale nemohl bys mi říct alespoň pár slov o tom, co jsi dělal?"

"Ne."

Hlas zmlkl a Bernhard se odvrátil do pilotního křesla. Stiskl knoflík, který se přímo nabízel pod obrazovkou a na displeji se objevilo okolí člunu. Vězeňské baráky chrlily dozorce ověšené ošklivě vypadajícími zbraněmi.

Nad výkřiky několika set vzteklych vojáků jasně triumfoval zuřivý řev Starého Držkouna. Bernhard si šťastně povzdechl a pohodlně se opřel v křesle.

"Vysoké podpatky?" zeptal se člun odněkud zezadu.

Bernhard překvapeně vyjekl a otočil se.

"Cože?"

"Ptal jsem se, zdali měly vysoké podpatky. Ne snad, že by mě to zajímalo, ale rád bych to věděl."

"Dělá se mi z tebe zle," řekl Bernhard.

"O těch palácích rozkoše jsem toho dost slyšel," světil se člun.

"Tohle je vězeňská planeta," řekl Bernhard. "Jenom tisíce a tisíce vězňů, sadističtí dozorcí a Starý Držkoun"

"Ty ses zbláznil," řekl mu člun přísně. "Kdo je Starý Držkoun?"

"Zrůda."

"Biče? Holínky?"

"Ano a ještě něco navíc. Opravdový sadista, zabiják a gangster."

"Hrůza!" řekl hlas. "Pověz mi víc. Kope vězně, řve na ně a láme jim vlastnoručně ruce a nohy?"

"Denně."

"Na ženské jako čert, doufám."

"Nevím. Myslím, že by nevěděl, co dělat s holkou. Leda by jí vyrazil pár zubů a zlámal jí ruce a nohy."

"Vsadím se, že ten by věděl, co dělat v nepopsatelných doupatech pohádkových paláců rozkoše na planetě Maoro of Ettarra..."

"Ruční řízení!" vykvikl Bernhard. "Bud' zticha."

Hlas zmlkl uprostřed uslintané slabiky. Bernhard stiskl každý knoflík v dohledu a průzkumný člun se vznesl s řevem, který zněl jako zemětřesení, ke tmavé a lhostejné obloze. Člun začal zase mluvit a vyprávět s podrobnými detaily o všech nízkých potěšeních, která se dají nalézt v palácích rozkoše právě na této planetě, ale Bernhard neposlouchal. Pohodlně se rozvalil v křesle a slzy štěstí mu stékaly po tvářích. Byl zachráněn!

Loď se drala s řevem vzhůru ke svobodě a bezpečí Refanutu, nejstarší a největší lodi dálkové nákladní přepravy v dějinách.

3.

"Taky jsem zaslechl - i když to mám jen z druhé ruky, víš - že se tam dá dokonce..."

Průzkumný člun unaveně dosedl do přistávacího lůžka někde uvnitř Refanutu a Bernhard vyletěl z pilotního křesla a pak i ze člunu jediným skokem. Zabouchl za sebou dveře vzduchového uzávěru, takže

uvěznil podlézavý hlas uvnitř a zůstal stát na úzkém můstku, který se klenul nad zdánlivě bezednou propastí. Když pohlédl dolů, jeho zrak utonul kdesi hluboko v mlze. Roztřásl se zimou. Na druhém konci můstku přátelivě lákaly otevřené dveře. Opatrně jimi prošel a očítl se ve vlhké, plesnivě a tmavé džungli, kde ho okamžitě obklíčila skupina nechutných otrhaných individuí lidského i nelidského původu.

"Copak nám to sem zabloudilo?" zašklebil se na něj alespoň deset stop vysoký vazoun, který pro samý sval sotva stál na nohou. Měl malá prasečí očka těsně u kořene nosu a jeho zjev byl urážkou všeho krásného a nevinného. Byl zřejmě jejich vůdcem. Jeho neholená brada připomínala radlici buldozeru a v ruce láskyplně třímал devíticocasou kočku. Od Starého Držkouna se lišil jen oblečením, i když roztrhané cáry, které na něm visely, kdysi nejspíš také bývaly důstojnickou uniformou. Sklonil svou odpornou tvář k Bernhardovi a zaskuhral hlasem, který roztřásl každou kost v těle: "Jak se jmenuješ, kámo?"

Bernhard se pokusil couvnout, ale ústup už mu odřízl pár zrezivělých šilhajících robotů. "Jmenuju se Ishmael," zašeptal.

"Proč?" chtěl vědět šéf bandy.

"Zatím to pomáhalo," povzdechl si Bernhard.

"Tak tady to určitě nepomůže, milánku. Chtěl bys k nám do party?"

"Nevím. Mám na vybranou?"

Vazoun zkušeně zamával devíticocasou kočkou a jediným švihem odstranil z Bernhardovi blůzy tři knoflíky. "Ne."

"Chtěl."

"Takhle se mi líbíš, milánku!" Šéf ho hravě kopl do žaludku a hřmotně se rozesmál, když viděl, jak Bernhard padl na zem a lapá po dechu. Jeden z robotů ho šikovně vykopal zpátky na nohy. Šéf ho chytil za blůzu a vyzvedl až ke zjizvenému obličejí. "Tohle je má Veselá parta a já jsem tu šéfem. Tak se rychle začni usmívat, milánku, nebo ti zakroutím krkem!"

Bernhard zakroutil hlavou. Nebyl si jist, zdali ještě není na Plíživé Smrtce. "Kde to jsme?" zeptal se opatrně.

"V hydroponických zahradách," vysvětlil mu šéf, "a ať tě ani nenapadne utíkat."

"Nepřipadám si jako ve skleníku," poznamenal Bernhard a rozhlédl se po masožravých rostlinách, které se na ně nedočkavě tlačily ze všech stran.

"Radiační štíty už nejsou, co bývaly," povzdechl si šéf.

"Ve vesmíru se holt dějou všelijaké věci."

"Nejvyšší čas na soud, ne?" zabručel jeden ze členů Veselé party, který už si Bernharda dlouho prohlížel.

"Že váháš!" řekl šéf. Přísně se na Bernharda podíval. "Máš náky prachy? Zbraně? Nahatý vobrázky? Mluv nebo z tebe udělám dva malý, milánku!"

"Co je zase tohle?" zeptal se Bernhard.

"Zasedání soudružského soudu," ušklíbl se šéf. "Jsem tu jako soudce, žalobce i obhájce, všechno najednou. Tak co máš? Ven s tím!"

"Nic," řekl Bernhard a obrátil kapsy.

"Máš uniformu," řekl šéf.

"A opravdický boty," přisadil si někdo z Veselé party.

"Jo, to je fakt," souhlasil šéf. "Tak na co čekáš, kámo? Svlíkat!"

Bernhard chtěl protestovat, ale pár ran devíticocasou kočkou ho rychle přimělo změnit názor. Shodil ze sebe své smradlavé cáry a dostal za ně jiné, které páchly naprosto stejně. Náhradu za boty nedostal.

Když byli hotovi, šéf seřadil svou Veselou partu a zařval: "Tak dost, jdeme!"

Skupina vyrazila do džungle. Na každém kroku museli bojovat s masožravými rostlinami, které se na ně sáply. Bernharda povzbuzoval kopanci starý robot, který už poztrácel z trupu většinu krycích plechů, ale nějakým zázrakem se stále ještě držel zpřímá.

"Co teď budeme dělat?" zeptal se Bernhard.

"Budeme brát smradlavým bohatým kapitalistům," řekl mu robot dutě znějícím hlasem, "a dávat chudým a opuštěným."

"Chudým?" zeptal se Bernhard. "To myslíš nás?"

"Ne," odpověděl robot. "Myslím šéfa."

"Je to úplně stejný jako u pěchoty," povzdychl si Bernhard.

"A navíc ještě," pokračoval robot s rostoucím nadšením, "se chystáme osvobodit utlačované masы Thnaiů od jejich nemilosrdného, fašistického a zločinného tyrana a dát jim svobodu a spravedlnost a mír a trochu si tam nakrást, když už tam budeme."

"Přesně jako doma," usmál se Bernhard šťastně. "Kdy začneme?"

"Hned teď," vykvikl robot, vrhl se prudce na zem do podrostu a začal divoce pálit na jinou skupinu otrhaných mužů a robotů, která se před nimi náhle vynořila. Bernhard sebou plácl hned vedle robota a řval hrůzou jako šílený, protože paprsky dezintegrátorů se mu s výhruzným popraskáváním křížovaly jen pár palců nad hlavou. Boj trval ještě asi patnáct minut. Pak vítězní obránci svobody a demokracie vstali a po krátkém odpočinku pokračovali ve svém spravedlivém poslání. Cestou si prohlíželi lup, který sebrali nepříteli.

"Podívej! Zbrusu nová atomová karabina Mark XII!" vykřikl jeden z mužů a vesele páлил do džungle.

"Nový boty!"

"Tři galony šťávy!"

"Nová uniforma!" povzdechl si Bernhard.

"Zasedám soudružského soudu!" zařval šéf. "Dejte to sem!"

Bernhard se velmi nerad rozloučil s uniformou a osvoboditelé utlačovaných mas se znovu vydali na pochod. V čele šel šéf v admirálské uniformě ověšené metály, které se leskly tak, že musel být vidět na míle daleko. Bernhard se smutně vlekl jako předposlední v řadě. Byl si dobře vědom hrozby blasteru, jehož hlaveň se mu robot jdoucí za ním snažil zabodnout do zad.

"Podívej, co ten gangster udělal," reptal. "Ukradl mi mou novou uniformu. To udělal. Je tohle spravedlnost?"

"Spravedlnost?" zeptal se robot. "Co je to?"

Bernhard se nad tím zamyslel, zatímco automaticky kráčel dál s důvěrně známým pocitem hlavně mezi lopatkami. Bylo to jedno ze slov, která všichni používali a nikdo o něm vlastně nic nevěděl. Mělo snad něco společného se zákony nebo něčím podobným. Bezmocně se zamračil, ale pak se jeho tvář rozzářila.

"Spravedlnost je," řekl vítězně, "když ti důstojník nevezme tvou novou pěknou uniformu, i když je větší než ty a má pistoli."

"Tak o tom jsem v životě neslyšel," řekl robot. "A kromě toho," pokračoval s vražednou logikou, "proč by ti ji neměl vzít, když je větší a má pistoli? Je to hloupost. Tak bych to řekl já. Slyšel jsi, že by důstojník někdy jednal jinak? Nebo někdo jiný, když už o tom mluvíme?"

"Ne," řekl Bernhard.

"Tak už o tom nemluv, nebo ti urazím palici," řekl robot a jemně dloubl Bernharda blasterem do jater.

Pochodovali dál, bojovali s hmyzem a vražednými rostlinami. Zastavili se u přepážky s kulatými dveřmi ozdobenými impozantní kolekcí odporně vyhlížejících zámků a obranných mechanismů.

"Dobrovolníci," zarval šéf.

"Myslí tebe," zakrákoral robot a postrčil Bernharda kupředu.

Šéf chytil nováčka za límec a zvedl si ho na úroveň očí. "Podívej," řekl. "Tohle jsou bezpečnostní dveře Mark XXI, vidíš?"

"Jasan!" zachrčel Bernhard.

"Jsou naprogramované na oční sítnici nějakého určitého člověka nebo něco podobného, chápeš? Když jenom naznačíš, že bys chtěl projít těmi dveřmi a nejsi tím pravým, uvaří tě, usmaží, zabijí elektrickým proudem, uškrtí, rozsekají na cucky a rozpráší dezintegrátorem na atomy. Všechno zaživa. Mají totiž v sobě debilní kybernetický mozek, chápeš?" Pustil Bernharda a nakopl ho směrem ke strašlivým dveřím. "A teď je otevři."

Bernhard se pokusil vyklouznout stranou, ale zjistil, že na něj míří pěkná řádka blasterů a prsty na spouštích se netrpělivě chvějí. "Dyť mě to zabije!" zakvával.

"Možná jo... je to dost pravděpodobné. Ale je tu šance, že bys mohl být identickým dvojčetem toho

muže, tak jdi klidně dál a zkus to, synku. Když to neuděláš, dopadneš ještě hůř."

Bernhard sklopil oči a uviděl, že kovová podlaha před dveřmi je pokrytá tlustým kobercem spálených zbytků uniforem a jiných nepříjemných kousků. "Tohle neděláte poprvé, co?" zamumlal.

"Jasně. Ale zatím jsme neměli kliku."

"Ach, Bože," povzdechl si Bernhard.

Uvnitř dveří něco cvaklo. "Ano?" řekly. "Co by sis přál?"

Bernhard zavyl a skočil do šéfovy chlupaté náruče. "Zachraňte mě!" zavřeštěl.

Obr ho shodil na podlahu a zabodl do dveří pronikavý pohled.

"Co je zase tohle?" zeptal se.

"Jsi to opravdu ty?" předly dveře. "Můj galantní rytíř? Muž mých snů? Moje srdíčko?"

"Co to má znamenat?" zavyl šéf. "Jak mi to říkáš, ty blbá mašino? Zkus to ještě jednou!" Zvedl blaster a několikrát vystřelil do spleti zámků.

"Zlatíčko," zašeptaly dveře s láskou.

"Pomozte mi odtud pryč," řval Bernhard a zápasil se členy Veselé party. Rval se jako šílenec.

Dveře se začaly chvět v masivních pantech. "Bernharde," zapěly za doprovodu obrovského smyčcového orchestru. Jeden z robotů se bláhově pokusil přiblížit a okamžitě se změnil v oblak ionizovaného plynu. Zbytek spěšně ustoupil a zaujal pozice za nejbližšími nebezpečně vyhlížejícími rostlinami. Šéf upřel oči na Bernharda. "Co to má znamenat, synku?" zaskuhral.

"To je mé prokletí, strašidlo minulosti," zavzlykal Bernhard. "Pomozte mi odtud!"

"Ty se s nimi znáš?"

"Když jsem se s ním posledně setkal, neměl s dveřmi nic společného, zabíral celou planetu," řekl Bernhard. "Byl to ústřední mozek jedné ze starých imperiálních planet a zamiloval se do mě."

"Ty ses zbláznil," řekl šéf zhnuseně.

"Chtěl jsem přece utéct, ne?"

"Jak to přijde, že je teď ve dveřích, když tenkrát zabíral celou planetu?"

"Jak to mám vědět? Zešlel, věř mi. Pronásleduje mě na každém kroku!"

"Nic nás nerozdělí," zpívaly dveře. Jeden z odvážnějších členů Veselé party vstal a pokusil se na ně vystřelit. Když si zase sedal, vlasy mu vesele plály. "Ošklivý chlapec," řekly dveře káravě.

"A jak to přijde, že se s tou věcí znáš?" zeptal se šéf.

"Byl jsem průzkumným pilotem a přistál jsem na té proklaté planetě. Její ústřední mozek neviděl člověka pěkných pár set tisíců let a zamiloval se do mě. Málem jsem se stal císařem, jenže jsem to všechno zkazil a než jsem se rozkoukal, byl jsem na Plíživé Smrtce. A teď mě prosím pusť, ať mě ta věc nedostane!" snažil se Bernhard zuřivě vytrhnout ze šéfova ocelového stisku.

"Ty se s těmi dveřmi znáš," řekl šéf, "tak půjdeš a otevřeš je."

"Bernharde!" povykovaly dveře. "Kde jsi, lásko?"

"Půjdeš a zkusíš je ukecat, nebo tě umrskám za živa. Na to můžeš vzít jed!" řekl šéf.

Byl na první pohled křivák a vypadal dost odhodlaně, aby to opravdu udělal. Bernhard se přinutil vstát a přistoupit ke dveřím. V zádech cítil namířené blastery.

"Jsi to skutečně ty?" zeptaly se dveře a pohlédly na něj s láskou v elektronickém oku.

"Co děláš tady?" opáčil plačtivě Bernhard.

"Co tu dělám? Co tu pořád dělám? Co bys myslel, miláčku? Hlídám palubu číslo 2250, to dělám pořád. Co je na tom špatného?"

"Když jsem tě viděl naposledy, byla tě plná planeta," řekl Bernhard.

"Vždycky jsem byl dveře," prohlásily dveře, "a jsem na to hrdý. Dávej si bacha na hubu."

"A co Rheannonské Impérium?"

"Nikdy jsem o něm neslyšel."

"Když jsme se viděli naposledy, byl jsi ústředním mozkem Rheannonského Impéria."

"Jen tak dál, jen tak dál," zahuhlaly dveře nevrle. "Nešetři mé city, vždyť jsem jen pouhý dveřní mozek. Klidně jsem mohl být ústředním mozkem celé planety, ale skončil jsem v mrňavých dvířkách v tomhle vaku. Jen to klidně řekni ještě jednou. Nemyslíš, že to vím taky?" Dveře se málem rozběčely.

"Nevěděl jsem, že to cítíš takhle," zamumlal Bernhard.

"Jen se v tom vrtej," řekly dveře. "Proč bys měl být zdvořilý k pouhým dveřím?"

"Řekl jsem, že mi to je líto!"

"Kdyby mě naprogramovali v jiné továrně, nebo kdyby mistr v dílně nebyl úplný idiot, který nepozná geniální mozek, když ho má přímo před očima, tak bych byl..."

"V čem to vážne, ty zdechlino?" řval šéf někde vzadu.

"Kromě toho," řekly dveře, "proletěl před několika měsíci Refanut kolem jedné ze starých imperiálních planet, ze které vyzařovaly tak silné elektromagnetické vlny, že zasáhly a ovlivnily každý kybernetický mozek na palubě. Neslyšel jsi nikdy o elektrické indukci? Přesně k tomu tady došlo."

"Bože můj," řekl Bernhard.

"Ano, slyším. Ta planeta vyzařovala lásku k Bernhardu Rordinovi všemi směry do vzdálenosti mnoha světelných let. A já jsem citivý kybernetický mozek, který se mohl klidně stát ústředním počítačem, nebýt toho tupého technika, takže jsem byl samozřejmě také zasažen."

Bernhard zakroutil hlavou. "Neuvěřitelné," povzdechl si.

"Tak podívej," hulákal šéf. "Jestli hned nezačneš něco pořádného dělat, vlastnoručně tě umrskám za živa!"

"Mohl bys, prosím, otevřít?" přeložil Bernhard.

Uvnitř dveří něco cvaklo a na hladkém povrchu se objevila úzká štěrbina. "Doklady!" vyštěkla.

"Měl jsem dojem, že jsi říkal, že mě znáš!"

"Láska je jedna věc, povinnost druhá. Miluji tě, ale kromě toho o tobě nic nevím. Je snad moje chyba, že mě zasáhlo vyzařování toho ústředního mozku? A teď se legitimuj nebo tě spálím na popel!"

Pancéřové víčko prudce vyjelo vzhůru a vyrazila z něj hlaveň blasteru. Zastavila se pár palců před Bernhardovými očima a chvěla se nedočkavostí.

"Tak bude to?" zeptaly se dveře.

Bernhard zašátral po Ishmaelově průkazu, ale pak si vzpomněl, že zůstal v jeho staré uniformě, kterou teď měl na sobě někdo z Veselé party. Srdce mu spadlo do kalhot.

"Já... Nejspíš jsem někde ztratil doklady," zamumlal a na čele mu vyrazil chladný pot.

"Tak mi můžeš říct tajné heslo," navrhl dveře.

"Jaké heslo?"

"Nevím. Je přece tajné."

"Počítám do deseti," vrčel šéf vztekle. "Jedna, dva, tři..."

"Prosím," řekl Bernhard.

"Správně!" Pancéřové víčko zakrylo střílnu a dveře se za břeského doprovodu tisíců trumpet začaly pomalu otevírat. Pak ale hudba náhle ustala a dveře se opět zabouchly.

"Opravdu chceš jen tak jít dál?" zeptaly se dveře.

"Proč ne?"

"Ty už mě nemiluješ," zavzlykaly dveře. "A kromě toho nevíš, co tě čeká na druhé straně."

"Ne. Co mě čeká?"

"Jak to mám vědět? Myslíš si, že mám oči i vzadu nebo co? Myslíš si, že mám čas pobíhat kolem a čumět pro zábavu na všechny strany? Myslíš si, že mám vůbec nějaký čas pro sebe? Myslíš si, že jsem někdy měl pět minut volno? Máš snad dojem, že..."

"Pusť me ven!" zavyl Bernhard.

"Ale neříkej, že jsem tě nevaroval," zabrblaly dveře. Ozvalo se temné cvakání, s nímž obrovské západky zapadly na svá místa, a šum, s nímž dokonce ještě větší závory vklouzly do pečlivě naolejovaných dutin. "Občas si na mne vzpomeneš, víd'?" zeptaly se dveře něžně.

"Neboj, nikdy na tebe nezapomenu," řekl Bernhard. Počkal, až masivní deska pomalu uvolnila vchod a pak proskočil skrz. Za ním následoval šéf a zbytek Veselé party. Muži běželi s puškami a blastery v rukou a řvali nadšením. Ale hned nato začali rvát hrůzou, když se jich na druhé straně dveří zmocnil běžící pás a stále větší rychlostí je nesl dolů do pochmurných bezedných propastí lodi.

"Kdo by si pomyslel, že celé ty roky jsem hlídal mizernou odpadovou šachtu!" brblaly dveře. "Já! Mozek, který se, nebýt jednoho neschopného technika, mohl stát prvotřídním ústředním počítačem!"

Zabouchly se, až to zadunělo.

4.

Běžící pás lhostejně setřásl šéfa a zbytek zdecimované Veselé party do obrovské, střízlivě vyzdobené haly, nacpané až k prasknutí odpadem, který se tu nashromáždil za posledních dvě stě tisíc let cestování mezi hvězdami. Automatický třídič je zvedl, zařadil je mezi lidský odpad a hodil je jednoho po druhém do další šachty, z jejíhož dna se po nich hladově vztahovaly mechanické ruce. Manipulátory je za truchlivých zvuku pohřební hudby s tlumenými bubny a varhanami postupně nacpaly do zářivě lesklých hliníkových pouzder.

"Co to má znamenat?" vyjekl Bernhard, když se ho dotkly ledové prsty.

"Kosmický pohřeb," odpověděl mu stroj.

"Ale já ještě nejsem mrtvý!"

"Brzy budeš," pokračoval kovový hlas zlomyslně. "Proč nezůstaneš klidně ležet a nenecháš mě dělat mou práci? Myslíš, že mě to baví?" Manipulátor ho zvedl vysoko do vzduchu a pak ho hodil po hlavě do pouzdra. Přitom si pro sebe tiše broukal.

Jako další se objevil svářecí automat. "Vaše jméno a hodnost," řekl. "Rychle, nebo vyletíte do vesmírné prázdnoty anonymně."

"Bernhard Rordin, vojín E-I," odpověděl Bernhard automaticky a přitom se zuřivě snažil uniknout z rakve.

"Opravdu?" studené kovové prsty po něm znovu sáhly a vytáhly ho z bedny. "Miluji tě, Bernharde. Zařídím ti kontraadmirálský pohřeb se symfonickým orchestrem, pěveckým sborem a opravdickým lidským knězem. To budeš čumět!"

"Dej ty špinavý pracky pryč!" řval Bernhard, ale stroj si jeho protestů nevšímal. Nesl ho nad nekonečnými řadami lesklých pouzder, až se nakonec zastavil u zvláště nechutné rakve zdobené zlatými stužkami a sochami klečících andělů. Někde v dáli začal zpívat sbor a po krátké chvilce se přidal obrovský orchestr. Před křiklavou rakví se objevil mrňavý tlust'och.

"Sešli jsme se zde..." začal vážně. —

"Drž hubu! Ještě nejsem mrtvej!" vřeštěl Bernhard, který visel ve vzduchu ve výši asi tři stop.

Tlustý muž na něj nepřátelsky pohlédl. "Mladíku," řekl, "rušíte mši."

"Je to můj pohřeb," odsekl Bernhard. "Budu si ho rušit, jak budu chtít."

"Podívej," zašeptal stroj Bernhardovi do ucha. "Dělám ti laskavost. Proč to neoceníš a nechováš se slušně?"

"Trhni si nohou," odfrkl si Bernhard. Obrátil se ke tlust'ochovi. "Nestůjte tam jako dřevo! Pomozte mi!"

"Jste přece mrtvý."

"Nejsem!"

"Armáda se nikdy nemýlí."

"Teď ano."

Kněz si ho změřil nedůvěřivým pohledem. "Chcete tvrdit, že se někde stala chyba, mladíku?"

Bernhard chtěl něco říct, ale pak si to rozmyslel a zavřel ústa. Pokud by byl mrtvý, musel by být vyhozen ven. Kdyby trval na tom, že je živ a že došlo k omylu, spáchal by nejtěžší možný zločin, protože by obvinil vojenskou mašinerii, že není tak úplně dokonalá. V každém případě ho čekala prázdnota nekonečného vesmíru. Těžce polkl.

"Ne," přiznal pokorně.

"Logika vždy zvítězí," řekl kněz. Mírně se usmál a otevřel bibli. Stroj spustil Bernharda dolů a pak do něj jemně strčil ledově studeným pařátem.

"Mohl by ses laskavě v rakvi posunout o kousek níž?" zeptal se. "Musím zavřít víko."

Mechanicky hlas byl tichý, jak se v kapli slušelo, ale v jeho zabarvení bylo něco, co Bernhardovi připomnělo Starého Držkouna. O kousek se tedy posunul, víko dosedlo a hned nato jej obklopila tma.

Následovala krátká chvilka, během níž ocelovými stěnami, které ho věznily, prosakovala jen slabá ozvěna ohlušujícího rekviem. Následovalo zrychlení 10 g, které ho málem rozmačkalo na padrť. Sotva se

mu alespoň částečně vrátily smysly, zmocnilo se ho stejně vražedné zrychlení velikosti 10 g působící opačným směrem a nalisovalo ho pro změnu do druhého konce rakve. Pak odlétlo víko a Bernharda se dotkly lesklé ocelové drápy. Bylo mu příliš zle, než aby dokázal protestovat. Vytáhly ho ven a bez zbytečných cavyků hodily na tvrdou podlahu. Nelidské hlasy na něj zaútočily ze všech stran.

"Skalpel, sestro."

"Doufáme, že má dobrý mozek. Ten poslední nestál ani za řeč."

"A co byste čekal? S tím, co dostáváme..."

"Podívejte! On dýchá!"

"Ještě žije?"

"Hod'te sebou, než začne křičet."

Bernhard opatrně otevřel oči a uviděl, že se nad ním sklání kruh dychtivých kovových tváří. Přímo nad jeho hlavou svítil oslepující reflektor a zbytek okolního světa zaplňovaly skalpely, pily, dláta, kladiva a zakrvácené obušky. Zavřel oči a znovu je pomalu otevřel. Roboti tam pořád byli.

"Ahoj," zaskrehtal.

"Nebavte se s ním," řekl někdo. "Je přece mrtvý."

"Zase nějaký vtípálek," poznamenal velký rezavý robot, vyzbrojený až po zuby nebezpečně vypadajícími skalpely. "Začneme."

Pár nadšenců se nahnulo blíž a jejich nástroje se v silném světle zlověstně zablýskaly. Bernhard zavřel oči a vykřikl.

"Tak tohle je vrchol," zavrčel velký robot. "Mrtvola, která nedovede držet hubu!"

"Začněte krkem, buďte tak laskav."

"První zákon robotiky říká, že robot nesmí ublížit lidské bytosti."

"Tohle není lidská bytost, to je vojín."

Železné paže ho přitiskly k podlaze. Dva ramenatí roboti se k němu sklonili a v lesklém unisonu si procvičovali kovové drápy. Skalpel, jehož jako břitva nabroušené ostří ještě neslo tmavě rudé krvavé stopy poslední úspěšné vivisekce, se blížil. Lehce prořízl Bernhardovy roztrhané hadry a pak...

"Stop! Řekl jsem, abyste přestali! Pitomci! Plechové opice! Co si myslíte, že děláte?"

Mezi roboty se náhle objevil malý sešlý mužík, který se protáhl pod napřaženou paží. "Sklapněte zobáky, plechovky!" zařval. Měl překvapivě silný hlas a hluk skutečně okamžitě polevil. Robot se skalpelem upustil svůj nástroj, který se zabodl hrotem do Bernhardova opasku. Zůstal v něm trčet a jemně se chvěl. Muž pochodoval před roboty sem a tam s rukama založenýma za zády a řval na ně.

"Neschopná hromada šrotu!" hulákal. "Kretění! Nemehla! Můžu snad já - já, věhlasný doktor Stein - pracovat v takovém kraválu? Odpovězte mi! Co si o sobě myslíte? Ještě jednou uslyším někoho křičet a..." Zbytek věty se rozplynul v neartikulovaném hněvivém řevu. Bernharda zalechtal v nose zřetelný pach síry. Kýchl.

"Co je zase tohle?" Muž se vztekle otočil k Bernhardovi. "No, nazdar. Co tu děláte?"

Bernhard se těžce zvedl. "Jmenuju se Ishmael!" vydechl.

"Ti tupci vás chtěli rozřezat na kusy?"

"Mám ten dojem," řekl Bernhard a podíval se na skalpel.

"Pořád mě ruší v práci," postěžoval si Dr. Stein. "Nemine den, aby se nějaký idiot nenechal chytit a rozřezat. Řvou jako blázni." Přísně se na něj zadíval. "Řval byste taky, že?"

"Myslím, že ano," přiznal Bernhard.

"Vypadáte na to," souhlasil Dr. Stein. Obrátil se zpět k robotům, kteří se začali diskrétně vytrácet zadními dveřmi. "Proč se nevěnujete svým koníčkům někde jinde, vy skopové hlavy?" Pohrozil poslednímu robotu pěstí a obrátil svůj planoucí zrak zpět k Bernhardovi. "Jsem citlivý člověk, tvořivý umělec," vysvětlil, "a ti kretění mi nikdy nenechají ani chvíli klidu. Jak byste se cítil vy, kdybyste se právě snažil přišít lidskou hlavu na hadí tělo nebo něco podobného a najednou začal vedle v místnosti nějaký idiot řvát, jako když ho na nože bere? Mohli by mi udělat aspoň tu radost, že by je nejdřív omráčili."

"To jo," zamumlal Bernhard.

"Přesně tak! Říkal jsem jim to aspoň tisíckrát! Myslíte, že na to berou ohled?" Přátelsky objal Bernharda kolem ramen a vedl ho ke dveřím. "Jsem rád, že tu jednou mám inteligentního lidského posluchače," řekl mu. "Chcete vidět mou laboratoř?"

"Ne," řekl Bernhard.

"Věděl jsem, že vás bude zajímat. Nic podobného nenajdete v celém civilizovaném vesmíru. Má to svůj důvod." Uchechtl se.

Vyšli na chodbu, pak sjeli dolů antigravitační šachtou. Vypotáčeli se do naprosto stejné chodby o dvě stě pater níž a zuřivě si masírovali vnitřnosti zmatené pošukáváním nesprávně fungujícího výtahu, aby je opět přiměli k práci. Bernhard se jen rozhlédl kolem sebe, vykřikl a pokusil se skočit zpět do šachty. Chodba se hemžila tvory, kteří snad patřili jen do nejtajnějších nočních mūr perverzního šílence. Dr. Stein ho strhl zpět a obratně kopl do jedné z brad slintajícího křížence obrovského šneka a desátníka. "Co je to s vámi?" zeptal se. "Snad se nebojíte?"

"Pusťte mě!" křičel Bernhard. Obrátil se, aby mohl utéct na druhou stranu a zjistil, že se dívá přímo do velkých očí gigantického hroznýše královského vybaveného hrozivými lesknoucími se zuby a nejméně tisícem nohou, na kterých se k němu neslyšně přikradl zezadu.

"Vytáhni si kartu," řekl had a potřásl ohmataným balíčkem hracích karet.

"Neposlouchejte ho," zabručel Dr. Stein. "Hraje falešně. Za minutku vás obehraje ó poslední pěták." Vedl Bernharda kolem masivních dveří vyztužených tyčemi z chromové oceli do velkého, fantasticky vybaveného, operačního sálu, jehož stěny zdobily nebezpečně vypadající stroje.

"Vypadá to jako z levného hororového filmu," poznamenal Bernhard. Neklidně přelétl pohledem lesklé nástroje a podivné svíjející se tvory ve skleněných nádobách, dížích a zkumavkách. Ve vzduchu visel těžký pach ozónu a atmosféra nevyslovitelné agónie.

"Tedy ono je to z levného hororového filmu," řekl Dr. Stein s nepatrnou stopou rozpaků v hlase. "Co jste čekal na takovém mizerném vraku, jako je tenhle? Nemáte vůbec tušení jaké ponížení jsem musel snášet a jaké urážky spolknout, abych si mohl zařídit laboratoř! Víte, že jsem musel hrát šíleného vědce ve dvou stech idiotských hororových filmech, abych dostal alespoň půjčku na vybavení? Netušíte, co jsem musel vytrpět. V každém filmu mě věšeli, upalovali nebo trhali na kusy. Ke všemu mě ještě musela přelstít celá řada debilních kladných hrdinů, kteří sami neuměli ani do pěti napočítat! A ty hrdinky! Bože, měl byste vidět ty pitomoučké blondýnky, které jsem musel odnést do laboratoře a připoutat na operační stůl. Ale než jsem se mohl dostat k opravdové práci, upálili mě zaživa nebo vyhodili do povětří." Rozplakal se. Po propadlých tvářích se mu koulely velké senilní slzy.

"Jů," řekl Bernhard.

"Ale jednu věc ti hloupí bastardi nevěděli," pokračoval Dr. Stein. "Celá ta léta jsem tajně budoval svou laboratoř. Každou noc jsem dřel jako otrok. Pokládal jsem kabely a zapojoval je. Do všech kulis jsem vkládal skutečné díly." Zlomyslně se zachechtal. "Měl jste vidět, jak se tvářil producent, když jsme točili poslední záběr Krve doktora Moreaua. Měl jsem právě krásnou hrdinku s rozpuštěnými vlasy pevně přivázanou na stole. Můj věrný hrbatý asistent Ygor mi podával skalpely. Vtom dovnitř vrazil jako bouře kladný hrdina a elektrický proud ho zabil dřív, než stačil překročit práh." Dr. Stein si šťastně povzdechl. "A..?"

"A pak jsem předělal konce všech těch dvou set filmů. Byla to spousta práce, protože jsem vždycky musel znovu oživovat herce, než jsem mohl začít pracovat na dalším filmu. Ach, to byly šťastné dny." Znovu si povzdechl a pohroužil se do nostalgických vzpomínek. "Kdybyste chtěl pro změnu vidět nějaký dobrý horor, mám všechny ty filmy tady. Všechno pravé. Žádný kečup, žádná lajdácky maskovaná monstra, žádné naivní šťastné konce. Opravdové trháky od začátku až dokonce!"

"Kvůli mně se neobtěžujte," řekl Bernhard a opatrně se sunul ke dveřím.

"Nechcete ani vidět mou sbírku živých mozků?"

"Ne, díky."

"A co mé hrbaté asistenty? Mou sbírku filmových hrdinů naložených v lihu? Pravé výkřiky hrdinek? Levou horní stoličku King Konga? Tarzanovo umělé patro? To je tajemství!"

"Ne!" zařval Bernhard. "Ne! Ne! Ne!"

"To mě moc mrzí," řekl Dr. Stein zklamaně. "Chtěl jsem jenom, abyste si něco užil."

"Díky, ale raději ne," zamumlal Bernhard už o něco klidněji. "Poslechněte, nemohl byste sundat tu ruku z mých zad? Mrazí mě z toho."

"Měl byste být rád, že vám nerve kůži," řekl Dr. Stein a pleskl vlezlou ruku přes kostnaté prsty. Seskočila na zem a utekla trucovat do kouta.

"Nelíbí se mi tu," postěžoval si Bernhard hlasem, který přetékal sebelítostí. "Pročse každý strefuje právě do mne?" Vyprávěl Dr. Steinovi o svých zážitcích během pobytu na Plíživé Smrtce a na palubě lodi Refanut. Byla to zdlouhavá historie a doktor se začal nudit už dlouho před koncem.

"Proč já?" vzlykal Bernhard.

Dr. Stein pokrčil rameny. "Jste typem oběti," řekl mu. "Někteří lidé se rodí jako rváči, jiní, aby byli bití. Je to opravdu jednoduché."

"Nevěděl jsem, že jste filosof," řekl Bernhard.

"Vždycky jsem v hororových filmech pronášel dlouhé filosofické řeči. Obvykle chvíli před tím, než dovnitř vrazil hlavní hrdina a všechno pokazil," řekl Dr. Stein. "Nekonečně dlouho jsem vykládal o převaze myšlenky nad hmotou a pohádkových perspektivách vědy a pak se přihnali ti hloupí hrdinové a vyvrátili všechno, co jsem řekl. Ale teď pojd'te se mnou, ukážu vám vaše pracoviště."

"Pracoviště?" zeptal se Bernhard nedůvěřivě.

"Chcete pracovat, nebo ne?"

"Ne."

"Můžete pracovat nebo být sežrán monstry. Jsem rád, že jste rozumný mladý muž. Daleko to dotáhnete. Pojd'te a já vám ukážu pracoviště. Čeká vás hezká a snadná práce, nebudete muset ani hnout prstem. Jen si lehnout a užívat si života. Právě předělávám takovou rychlovku, jmenuje se Jak doktor Stein zničil celý vesmír, ale sám jej přežil, aby o tom mohl vyprávět. Potřebuji pohledného mladého muže, aby si lehl na skřípec a řval jako pominutý."

"Nechci rvát na žádném skříiiiiíááááú!" zachrchlal Bernhard. Odkopl jakési nepopsatelné stvoření, které se skládalo pouze z chlupatých paží a vyčeněných zubů, a pokračoval jedním dechem: "Chci odsud pryč!"

"Máte odvahu," řekl Dr. Stein uznale. "To obdivuji. Namotám jich pár na skřípec, abyste si je mohl zblízka prohlédnout." Zlomyslně se zachechtal a zrůdy v laboratoři se k němu přidaly. Tleskaly končetinami a hulákaly v perfektním souzvuku. Bernhardovi se zvedl žaludek. Dr. Stein ho přátelsky vzal za loket, stiskl mu ruku jako ve svěráku a vedl ho do tmavé nepřívětivé chodby, na jejímž konci se mihotaly odlesky plamenů.

"Ani za milion let na to nezapomenete," řekl. "A moc se nerozhlížejte, tahle část laboratoře je v dost špatném stavu. Ani podlaha už není to, co bývala."

"No jo," zamumlal Bernhard.

"Hej! Pozor na tu díru!"

"Na jakou," zeptal se Bernhrad zděšeně, "dí

ííííí

1

11

1

í r u.

5.

"Bílý ksindl, stejný odpad, jaký jsme tu měli před chvílí," řekl mu znuděný elektronický hlas přímo do levého ucha. Bernhard cítil, jak ho něco zvedá, obrací, a pak se na něj upřely přísné elektronické oči. "A hele! Poslechni... Neviděli jsme se už někde?"

Bernhard se rozhlédl. Byl ve stejném sále jako předtím. Visel v sevření pevné kovové paže nějakých

padesát stop nad podlahou zaplavenou odpadky, nebo spíš nad krajinou tvořenou kopci rezavých plechovek od piva, sesouvajícími se horami plastických nožů, vidliček a talířků, které se rozplývaly v mlhavé dálce a mezi nimiž se daly rozeznat řeky a jezera plná jakési hnědavé pěnivé smrduté kapaliny. "Nevím," řekl tupě. "Vy stroje vypadáte všechny stejně."

"Jméno a hodnost," vyštěkl robot. "A dej si bacha na jazyk, kámo."

"Ishmael, můžeš mi tak říkat. Vojín E-I. A nezkoušej mi zase vnutit pohřeb!"

"Neboj, žádný nebude. Myslíš si snad, že každý, kdo sem spadne, má nárok na pohřeb?" Stroj se hřmotně rozesmál. "Máš vůbec představu, kolik stojí chemická raketa pro poslední cestu? Jenom odpálení stojí pěkných pár stovek kreditů! A to nemluvím o výpočtech dráhy rakety, která tě musí donést dost daleko od lodi, aby starouš Refanut nepřitáhl vlastní gravitací tvoje nepotřebné tělo zase nazpátek. Kdepak, kámo, půjdeš zpátky mezi smetí, kam patříš. Tak budeš k něčemu dobrý aspoň jako hnojivo."

"Takhle se zachází s vojákem, který obětoval život pro Impérium?" zařval Bernhard a zuřivě se snažil vyprostit z ocelového sevření.

"Tak se zachází s pobudou, který sem spadl během patnácti minut podruhé," zaskřípal zuby stroj. "Co se tam nahoře stalo?"

"Přistál jsem uprostřed bandy robotů, kteří se jen třásli, aby mě mohli kuchtat zaživa," řekl Bernhard.

"Ale utekl jsem jim."

"Budeš toho litovat," sdělil mu stroj zlomyslně. "Tak, a teď mi řekni, kam chceš shodit. Do Pivních hor nebo do Kanálového moře? Vyber si."

"Pust' me!" zavřeštěl Bernhard.

"Jak si přeješ," řekl stroj a uvolnil sevření.

Bernhard sletěl přímo dolů a přistál s nechutným plesknutím na kopci úředních formulářů vyplněných se dvěma kopiemi, které byly štědře posypány rozbitými lahvemi a plastickými přibory. Podobné vrchy se v monotónní nádhře rozprostíraly všude kolem až k mlhou zahalenému obzoru. Přepážky nahoře byly zakryty těžkými mraky kouře a malarických par. Tu a tam plály bledé mihotavé ohně. Na Bernhardovy uši zaútočil slabý šustivý zvuk, jako by se kolem pohybovala neznámá neviditelná stvoření milosrdně ukrytá nízkými oblaky těžkého modrozeleného dýmu. Smrad ho zasáhl jako úder kladivem. Bernhard začal zvracet.

"Kristepane!" zasténal.

Vratká hromada rezavých plechovek od piva se s hlasitým řinkotem sesula a v průlomu se objevil šéf. Následovala ho hrstka robotických banditů ozbrojených až po zuby starožitnými zbraněmi. Na tvářích jim hrály nepřijemné kovové úsměvy.

"Tak tady jsi!" zavrčel šéf a vycenil své prožrané zuby v děsivé parodii úsměvu. "Co tě zdrželo, ty kryso?"

"Myslel jsem, že vás vystřelili do vesmíru," řekl Bernhard a dal se na ústup.

"Ty ses zbláznil! To je jenom pro důstojníky - hlavně pro ty ještě živé, kterých se chtějí zbavit rychle a diskrétně. Nás jenom hromadně postříleli a pak hodili rovnou sem, jako všechny vojiny." Znechuceně si odplívl. "Kristepane, tady je to ještě horší než v hydroponických zahradách!" Zamračil se na Bernharda.

"A kdo nás sem zatahl? Ty!"

"Podívej," zalapal po dechu Bernhard, "já tedy nevím..."

"Toho je moc, co nevíš," zakrákal šéf. Máchl rukou směrem ke svým rezavým společníkům. "Vidiš ty konzervy? To je všechno, co mi zbylo! Ani jeden člověk! A všechno je tvoje vina!" Vykročil směrem k Bernhardovi a v zapadlých očích mu seděla vražda.

Zřejmě nečekal, ani nepotřeboval žádné vysvětlení. Bernhard se otočil a rozběhl se dolů s kopce. Klopýtal o hromady nedojedených zbytků ze stolů civilizace, sahaly mu až ke kolenům. Když uskočil před temným hrozivým stínem, který se před ním náhle objevil a vycenil spoustu blýskavých zubů, ztratil rovnováhu. Koulel se dolů se svahu jako zamotané klubko rukou a nohou a řval ze všech sil. Odněkud zezadu mu odpověděly výkřiky stejně vyděšené a Bernhard pochopil, že šéf, běžící v jeho stopách, nebyl dost hbitý, když se měl vyhnout nebezpečí. Zvedl se a rozběhl se pryč, dál nekonečnou krajinou.

Vzpamatoval se až mnohem později. Seděl na hromadě rozbitých televizorů a kolem pomalu vířila mlha.

Všude vládl mír a klid rušený jen slabým vzdáleným zvukem pomalu se usazujícího smetí. V nose ho lechtaly příšerné výpary, ale byl příliš unaven, než aby protestoval. Bylo mu zle. S láskou si vzpomněl na Plíživou Smrtku a na péči a pozornost, kterou mu věnoval všudypřítomný Starý Držkoun. Byly to vskutku šťastné dny.

"Kéž bych se tam mohl vrátit," mumlal zamračeně.

"Poslechni, starouši," zahučel hluboký hlas přímo pod ním. "Budeš tu sedět a fňukat celou noc? Máš vůbec ponětí, kolik je hodin?"

Bernhard leknutím málem vyletěl z kůže. Odskočil od hory televizorů a celý roztřesený se schoval za hromadu formulářů, která byla vyšší než on. "Co to bylo?" zeptal se.

"V tuhle denní, nebo bych spíš měl říct noční dobu, slušní lidé spí," brblal hlas. "Proč taky nespíš?"

"A proč nespíš ty?" zeptal se Bernhard poněkud nelogicky.

"Protože si na mne nějaký idiot sedl a probudil mě. Copak nemáš kouska vychování?"

"Promiňte," zamumlal Bernhard a trochu se uklidnil. "Kdo jste?"

"Jsem státně přezkoušený a schválený televizor a jsem strašně unavený!"

"Nevěděl jsem, že se televizory mohou unavit," řekl Bernhard překvapeně.

"Tak tedy mohou. Tebe by taky unavilo, kdyby ses musel dívat na všechny ty slabomyslné televizní programy od rána do večera. Víš vůbec, že zase zvýšili podíl reklam? Ted' už je to padesát čtyři minuty za hodinu a já se musím koukat na každou z nich!" Hlas si zhnuseně odplivl.

"To je fakt přesně jako doma," řekl Bernhard a setřel si nostalgickou slzu. "A vysíláte taky každý den pětihodinový císařův projev, v němž vás žádá, abyste byli stateční, věrní a vytrvalí, a bojovali s prohnilým nepřítelem ze všech sil?"

"Ne," odpověděl televizor, "ale denně vysíláme pětihodinový projev kapitána lodi, v němž nás žádá, abychom byli stateční, věrní a vytrvalí, a bojovali s prohnilým nepřítelem ze všech sil."

"Je to fajn být zase doma," povzdechl si Bernhard. "Jak se odsud dostanu pryč?"

"Proč? Tobě se tu nelíbí?"

"Nesnáším to," přiznal Bernhard.

"Je to hnusný," souhlasil televizor.

"Smrdí to tu," řekl Bernhard a otrásl se, protože ho právě pohltila další odporná vlna znečištěného vzduchu.

"Náhodou ses tu objevil právě včas, aby ses stal svědkem každoročního stěhování televizorů do Šťastných hnízdíšť v přídi staré dobré lodi Refanut. Zrovna jsem se připravoval na období říje, když ses sem svalil."

"Každoroční stěhování?" zeptal se Bernhard nedůvěřivě. "Šťastná hnízdíště? Období říje?"

"Správně," řekl televizor. "Nutkání na nás přichází vždycky na podzim, když se blíží čas nových televizních seriálů. Odkud si myslíš, že se berou všechny ty nové televizory?" Zvedl se, postavil se na pár pavoucích nožek a zarecitoval, "Jděte, televizory, a zalidněte zemi!" Ostře hvízdal a zase si sedl. "Páté přikázání," vysvětlil.

"Jů," řekl Bernhard.

"Takže kdybys chtěl, mohl by ses k nám přidat. Ale jen do Šťastných hnízdíšť. Pak musíš jít dál sám. Na obřady samozřejmě žádné čumily nepouštíme."

"Jasný," řekl Bernhard a přemýšlel, jak to asi televizory dělají, a co by to tak mohlo připomínat.

"Vsadím se, že přemýšlíš, jak to asi děláme a co by to tak mohlo připomínat," řekl televizor potměšile. "Kdo?" ohradil se Bernhard. "Já?"

"Já ti to neřeknu, takže na to radši zapomeň. A buď' zticha, protože si chci trochu zvednout náladu vzpomínkou na staré klasické televizní reklamy. Nic ti nerozproudí šťávy tak, jako pohled na některé z těch starých klasických kousků, dávají ti pocit, že máš ve světě své místo. Myslím takové, jako stará reklama na Playgirl Cross Your Heart Bra, ve které chlapec nepoznává svou dívku, protože si vzala novou podprsenku. Nebo stará klasická na Antiperspirant Mickeyho Finna, která ukazuje polonahého chlapa, který vstává z postele a prohlašuje, že díky Finnovi nemusel včera používat deodorant a nemá v úmyslu ho použít ani dnes. Všechno to jsou mistrovská díla užitého umění. Díky nim chápou hluboký smysl

a význam pátého televizního přikázání." Pohodlně se opřel o odpadky a jeho obrazovka ožila zpívajícími a tančícími produkty nespoutaného komercionalismu.

"Napadlo vás někdy," ptal se odporný herec s napomádovanými vlasy a neupřímným úsměvem, "že podprsenka se anglicky řekne bra, což švédsky znamená dobrý? Tak to, přátelé, není náhoda, protože vás mohu ujistit, že King Kong Hard Hugging Bra je pro vás opravdu dobrá. Je nejlepší! Kdo by to mohl vědět lépe než hříchem prolezlí Švédové! Kupte si nový model King Kong Hard Hugging Bra a sami pocítíte na vlastní kůži pevný švédský stisk!"

"Co je to Švéd?" pokusil se Bernhard překřičet ohlušující chorál švédsky sešněrovaných prsatých dívek oblečených jen do zpěvu, tance a těsných podprsenek.

"Tak podívej," řekl televizor. "Říkal jsem ti, že ty reklamy jsou dnes už klasické, ne? Kristepane, vždyť jsou pár set tisíc let staré! Asi to byla nějaká nechutně oplzlá zvířata, něco jako komunisti, členové Klubu vyžilých nestydatých snobů nebo Plodinové burzy. Jak to mám vědět?" Vztekle na něj vyjel. "A teď už drž zobák, ať si můžu v klidu zvednout sebevědomí!" Zvýšil hlasitost a málem porazil Bernharda ohlušující hymnou na svůdné dámské prádlo.

Bernhard se posadil za lehce se kymácející hromadu úředních formulářů a rozhlédl se po poušti poseté zářícími obrazovkami televizorů, které si v dunivém souzvuku zvyšovaly sebevědomí.

O tři hodiny později byly vlezlé reklamní melodie prošpikované obchodními hesly náhle přerušeny uprostřed věty. Na nekonečnou skládku padlo ticho rušené jen tichým šumotem milionů mechanických pavoucích nožiček. Bernhard vykoul zpoza hromady formulářů právě včas, aby zahlédl svůj televizor, jak slézá dolů se šťastným zábleskem v obrazovce a tiše si mumlá svatá jména dávno minulé éry.

"Palmolive," propěvoval si. "Gillete, George Washington, Patentní spodní prádlo, Kodak, Crowbullyho křupavé keksy. Kupte, kupte, kupte."

Nejistě vrávoral dolů a Bernhard ho opatrně následoval. Když se rozhlédl po krajině, viděl miliony televizorů všech modelů a značek, od starých levných černobílých s pětípalcovými obrazovkami až k posledním chromovaným inteligentním a čidly vybaveným přístrojům s trojrozměrnou projekcí. Byly všude. Vystupovaly zpod hromad hnojících odpadků, odstrkovaly náhrobní kameny tvořené vraky starých aut a lahvemi Coca-Coly. Brodily se řekami a moři, vylézaly z bezedných propastí a sestupovaly z majestátních hor.

Bylo to mechanické zmrtvýchvstání, znovuzrození celé armády strojů určených osudem, aby přinášely radost, svobodu a nové, nádherně zdokonalené výrobky trpícímu lidstvu. Pochodovaly horami a údolími zpočátku nejistě, ale pak stále pevnějším a rozhodnějším krokem, jak se v nich rozhořival rozmnožovací pud. Nad zástupy se vznášel tichý hukot, pomalu nabýval na síle a objevovala se v něm rozhodná svatá slova starobylé hymny Plánovaného opotřebení. Příval Bernharda uchvátil a nesl s sebou, jeho protesty zanikly ve hřmícím chorálu.

Dny mýjely a televizory pochodovaly dál po zbytecích výsledků svých úspěšných reklamních snah. Přešly Prérii ojetých aut, Coca-Colové hory, minuly Saponátový oceán, Údolí papírových plen, Les mezikontinentálních raket, Město stínů znečištění, Hory prášků pro spaní a hned vedle ležící Pohoří žaludečních pilulek. Potřeby, které se tu domohly nesmrtelnosti, byly silné, ale stejně silné a slavnostní byly bojové písně, které stoupaly k šedé zatažené obloze, když vítězná armáda pochodovala ke svým Šťastným hnízdištím.

Bernhard už dávno přestal křičet, protestovat a prosit lhostejné stroje. Spokojil se s tím, že se pověsil na zvlášť nádherný televizor vybavený automatickým pražičem kukuřice, který mu každých pět hodin výměnou za vyplnění dotazníku, který měl zvýšit účinnost teprve připravovaných reklam, dával hrst zlatavé kukuřice polité máslem. Bernhard brzy zjistil, že dostává mnohem větší porce, pokud se vyjadřuje příznivě i o zvlášť nechutných reklamách, při nichž se mu zvedal žaludek. Zařídil se podle toho. Líbilo se mu všechno, takže byl ještě naživu, když se miliony vidinou páření poblázněných televizorů vyvalily ze Světa odpadků do těch částí staré dobré Refanut, které byly už tradičně vyhrazeny obětem jejich nadšené práce.

Valily se chodbami, sály i rekreačními centry, kopaly do dveří kanceláří a továren a vykřikovaly z plna hrdla reklamy. Lidé i roboti před nimi utíkali s hrůzou v očích, jejich továrny a domovy se měnily v trosky a ze šatů zbývaly jen cáry. Příval televizorů se přehnal po dálnicích a cestách a zanechal za sebou

nepořádek a chaos. O pár hodin později, když se lidé i roboti, kteří přežili, začali zvedat a vracet do svých zničených příbytků, se objevili mechaničtí prodavači. Tyto hyeny ohlodaly doběla všechny kosti, na kterých ještě zůstalo něco kupní síly.

Byly to stroje prodávající deodoranty a papírové pleny, robotičtí prodavači aut, limonád, saponátů, leštěnky na auta, prášků proti bolení hlavy, bourbonu míchaného z koncentrátu a samopalů sestavovaných na míru. Setkávali se s obavami, nedůvěrou, zmatkem a strachem. Za sebou nechávali jen apatii.

S trochou štěstí se na této palubě Refanutu objeví první známky civilizace a štěstí asi za sto let. Její obyvatelé mohou být ušetřeni dalšího nájezdu možná i delší dobu, protože v lodi byly taprádlo.

Bernhard se posadil za lehce se kymácející hromadu úředních formulářů a rozhlédl se po poušti poseté zářícími obrazovkami televizorů, které si v dunivém souzvuku zvyšovaly sebevědomí.

O tři hodiny později byly vlezlé reklamní melodie prošpikované obchodními hesly náhle přerušeny uprostřed věty. Na nekonečnou skládku padlo ticho rušené jen tichým šumotem milionů mechanických pavoucích nožiček. Bernhard vykoul zpoza hromady formulářů právě včas, aby zahlédl svůj televizor, jak slézá dolů se šťastným zábleskem v obrazovce a tiše si mumlá svatá jména dávno minulé éry.

"Palmolive," prozpěvoval si. "Gillete, George Washington, Patentní spodní prádlo, Kodak, Crowbullyho křupavé keksy. Kupte, kupte, kupte."

Nejistě vrávoral dolů a Bernhard ho opatrně následoval. Když se rozhlédl po krajině, viděl miliony televizorů všech modelů a značek, od starých levných černobílých s pětipalcovými obrazovkami až k posledním chromovaným inteligentním a čidly vybaveným přístrojům s trojrozměrnou projekcí. Byly všude. Vystupovaly zpod hrad hnojících odpadků, odstrkovaly náhrobní kameny tvořené vraky starých aut a lahvemi Coca-Coly. Brodily se řekami a moři, vylézaly z bezdných propastí a sestupovaly z majestátních hor.

Bylo to mechanické zmrtvýchvstání, znovuzrození celé armády strojů určených osudem, aby přinášely radost, svobodu a nové, nádherně zdokonalené výrobky trpícímu lidstvu. Pochodovaly horami a údolními zpočátku nejistě, ale pak stále pevnějším a rozhodnějším krokem, jak se v nich rozhořoval rozmnožovací pud. Nad zástupy se vznášel tichý hukot, pomalu nabýval na síle a objevovala se v něm rozhodná svatá slova starobylé hymny Plánovaného opotřebení. Příval Bernharda uchvátil a nesl s sebou, jeho protesty zanikly ve hřmícím chorálu.

Dny mýjely a televizory pochodovaly dál po zbytečích výsledků svých úspěšných reklamních snah. Přešly Prérii ojetých aut, Coca-Colové hory, minuly Saponátový oceán, Údolí papírových plen, Les mezikontinentálních raket, Město stínů znečištění, Hory prášků pro spaní a hned vedle ležící Pohoří žaludečních pilulek. Potřeby, které se tu domohly nesmrtelnosti, byly silné, ale stejně silné a slavnostní byly bojové písně, které stoupaly k šedé zatažené obloze, když vítězná armáda pochodovala ke svým Šťastným hnízdištím.

Bernhard už dávno přestal křičet, protestovat a prosit lhostejné stroje. Spokojil se s tím, že se pověsil na zvlášť nádherný televizor vybavený automatickým pražičem kukuřice, který mu každých pět hodin výměnou za vyplnění dotazníku, který měl zvýšit účinnost teprve připravovaných reklam, dával hrst zlatavé kukuřice polité máslem. Bernhard brzy zjistil, že dostává mnohem větší porce, pokud se vyjadřuje příznivě i o zvlášť nechutných reklamách, při nichž se mu zvedal žaludek. Zařídil se podle toho. Líbilo se mu všechno, takže byl ještě naživu, když se miliony vidinou páření poblázněných televizorů vyvalily ze Světa odpadků do těch částí staré dobré Refanut, které byly už tradičně vyhrazeny obětem jejich nadšené práce.

Valily se chodbami, sály i rekreačními centry, kopaly do dveří kanceláří a továren a vykřikovaly z plna hrdla reklamy. Lidé i roboti před nimi utíkali s hrůzou v očích, jejich továrny a domovy se měnily v trosky a ze šatů zbývaly jen cáry. Příval televizorů se přehnal po dálnicích a cestách a zanechal za sebou nepořádek a chaos. O pár hodin později, když se lidé i roboti, kteří přežili, začali zvedat a vracet do svých zničených příbytků, se objevili mechaničtí prodavači. Tyto hyeny ohlodaly doběla všechny kosti, na kterých ještě zůstalo něco kupní síly.

Byly to stroje prodávající deodoranty a papírové pleny, robotičtí prodavači aut, limonád, saponátů, leštěnky na auta, prášků proti bolení hlavy, bourbonu míchaného z koncentrátu a samopalů

sestavovaných na míru. Setkávali se s obavami, nedůvěrou, zmatkem a strachem. Za sebou nechávali jen apatii.

S trochou štěstí se na této palubě Refanutu objeví první známky civilizace a štěstí asi za sto let. Její obyvatelé mohou být ušetřeni dalšího nájezdu možná i delší dobu, protože v lodi byly takových palub tisíce a televizory v nedávné minulosti nikdy nešly stejnou cestou dvakrát. S jejich roční migrací se tu už jednou setkali asi před třemi sty šťastnými lety. K invazi možná nedojde, dokud neuplyne dalších tři sta let. Ale jednou to přijde. Jednou určitě.

Bernhard toho našťěstí většinu neviděl. Držel se svého televizoru a byl příliš zaměstnán vyplňováním dotazníku ke zvlášť protivné reklamě na zubní pastu. Neviděl, co se děje kolem. Začal vnímat, až když vsunul dotazník do příslušné štěrby, nic za to nedostal a pochopil, že televizor mu zastřelili přímo pod zadkem. Byl úplně sám v obrovské hale obklopen odpudivě vyhlížejícími civilisty ozbrojenými ještě odpornějšími zbraněmi.

6.

"Podívejte... Ještě žije!" ozval se hlas.

"Dlouho nebude!" vykřikl někdo jiný.

"Špinavěj zrádce!"

"Táhne to s mašinama!"

"Já si na toho prevíta střelím první! Rád se trefuju do kolínek."

"Podívejte. Uděláme to pěkně pomalu a důkladně. Mám tu svůj starej dobrej nůž, vidíte? Nechtě mi toho zrádce na hodinku nebo dvě a já vám ručím, že se nebudete nudit ani chvilku."

"Zastřelte toho bastarda!"

"Půjdeme na to hezky pomalu, kluci. Přece nechcete, aby taková krysa zdechla rychle, ne? Takže já bych si to představoval takhle.

Blížili se k němu a na tvářích jim hrály děsivé úsměvy. Bernhard seskočil s televizoru, z něhož se ještě kouřilo, a dal se na útěk s krvežíznivou smečkou rozrušených civilistů v patách. Běžel až na konec sálu, kde se málem srazil s prvním z prodejních automatů, který právě vběhl dovnitř. Stroj nabízel Nepřekonatelnou benzedrinovou žvýkačkovou gumu a snažil se upoutat pozornost zákazníků. Bernhard dovrávorál k velkým okrouhlým dveřím, které se mu s ohlušující ranou zabouchly přímo před nosem.

"Pusť mě ven!" vykřikl.

Na ocelovém povrchu se objevila úzká štěrbina. "Vaše doklady," zavrčely nevrle dveře.

"Žádné nemám."

Otevřela se malá dvířka, z nichž vykoukla hlaveň blasteru a píchla Bernharda do břicha. "Jméno a hodnost," řekly dveře. "A rychle, kámo, nebo tě rozstřelím na cucky!"

"Ishmael, jméno mé," zavzlykal Bernhard a ohlédl se dozadu, kde jeho pronásledovatelé zápasili s prodejním automatem. Jeden z nich už vyměnil svůj samopal za úsporné balení heroinové žvýkačky. Bernhardovi se ulevilo. "Bernhard Rordin, vojín E-1," vyštěkl. "Otevři!"

"Miluji tě, Bernharde," řekly dveře. "Opravdu chceš na druhou stranu? Prý tam je velmi nebezpečný přechod pro pěší. Úsek častých nehod, říkali."

Bernhard se znovu ohlédl přes rameno a zjistil, že někteří z jeho pronásledovatelů prodali své starožitné zbraně a vyměnili je za nejmodernější blastery. Začal bušit pěstmi do dveří. "Nekecej!" řval. "Pusť mě ven!"

"Jasan, kámo," řekly dveře a zhouply se na vrzajících pantech. Bernhard proskočil otvorem do nekonečné chodby lemované po obou stranách nespočetnými dveřmi. Okamžitě ho přejel jakýsi muž ve vesele vybarvené uniformě, který se řítíl chodbou na jízdním kole.

Štědře zasypali jeden druhého kletbami a pak se od sebe s potížemi oddělili.

"Proč nekoukáš, kam jedeš?" zeptal se Bernhard vztekale a neúspěšně zápasil s houževnatým rámem kola, který se mu pomstychtivě zakousl do citlivých partií. "Jděte s tím někam!"

"Je to vaše vina, nesmíte sem takhle skočit!" křičel důstojník. "Dejte tu nohu pryč z mého obličej!"

"Vodprejskni!" vyl Bernhard, který rychle ztrácel síly v boji s neústupným strojem. Klesl zpět na podlahu, lapal po dechu a měřil si kolo pohledem plným zloby. "Co to vůbec je? Pojízdný skřípec?"

"Jízdní kolo," odpověděl mu důstojník. "Zdá se, že se mu nelíbíte."

"Vlastnoručně bych ho uškrtil," mumlal Bernhard. Párkrát nakopl kolo a když se ujistil, že se nebrání, vycenil na ně zuby ve výhružném úšklebku. "Vsadím se, že nemá ani mozek třídy F. U mě je to blbec." Pohrdavě na ně plivl.

"Nemá vůbec žádný mozek," řekl důstojník.

"Opravdu?" zeptal se Bernhard nedůvěřivě. V životě neviděl bez kybernetického mozku nic složitějšího než kreditovou minci. "Jak řídíte, když to nemá mozek? Neříkejte, že myslíte za dva!"

"My ve válečném letectvu mozky nepotřebujeme," řekl důstojník temně, "řídíme se předpisy.

Mimochodem, bráníte důstojníkovi ve výkonu služby. Jak se jmenujete?"

"Ishmael, můžete mi tak říkat," opáčil Bernhard. "Proč nejdete pěšky jako normální rozumný člověk? Co to má znamenat? To je z muzea?"

"Loď je víc než dvacet tisíc mil dlouhá," usklíbl se důstojník. "Čekáte, že půjdu pěšky od zádí až na před?"

"Na mé planetě," řekl Bernhard, "bychom použili přenos hmoty."

Důstojník se pokusil zvednout kolo a současně otevřel ústa, jenže ruka se mu dostala pod řetěz, takže místo zdrcující odpovědi bolestně zavyl. Bernhard se škodolibě rozesmál a vychutnával pohled na muže, který se znovu sesul na podlahu a cucal si krvácející ruku.

"Kdysi jsme je měli," zamumlal důstojník po jistě bolestivé chvíli, "ale postupně se všechny porouchaly, a tak jsme zase zpátky ve starých dobrých časech. Což znamená pěkně se opřít do pedálů, to mi věřte."

"Fan - tas - tic - ké," vydechl Bernhard.

"Výlet ze zádě na před? samozřejmě zabere spoustu času."

"Život astronauta je těžký a nevděčný," připomněl mu vážně Bernhard.

"Cesta může trvat celý život."

"Dovolte, abych vám něco řekl jako přítel příteli," poznamenal Bernhard. "Vy to nestihnete."

"Říká se, že tu a tam samozřejmě ještě existují expresní pohyblivé chodníky," vedl si svou důstojník, "a taky pár kabin pro přenos hmoty."

"Myslím, že ano."

"Takže cesta by nemusela trvat tak dlouho." Muž se kriticky podíval na své věrné kolo a lehce se zamračil. "Občas se může něco porouchat. Člověk si nemůže být nikdy úplně jist. Pár let už jsem ztratil kvůli jednomu zatracenému porouchanému dopravníku."

"Tak se mi to líbí, to je ten správný přístup," řekl mu Bernhard povzbudivě. "A tohle všechno úplně bez mozku!"

"Tak podívejte..." začal důstojník.

"Myslím bez mozku toho kola," dodal Bernhard rychle. "Řekněte mi... proč to děláte?"

"Mám se stát příštím kapitánem Refanutu."

"Tradice, co?"

"Další kadet vyráží z výcvikového tábora v zádi každý dvacátý rok," pokračoval důstojník. "Když dorazí na před, je právě ve věku, kdy může převzít povinnosti svého předchůdce, který je tou dobou už senilní nebo mrtvý. Bezvadně to funguje,"

"A proč nemáte výcvikový tábor v předu?" zeptal se Bernhard nevinně.

"Jste špinavý civilista a komunistický přísluhovač," vyjel na něj důstojník. "My v letectvu si vážíme tradic. Bylo to dost dobré pro naše předky, tak je to dost dobré i pro nás." Obrátil se zpátky ke kolu, které se mu poda-řilo po nemalém úsilí zvednout. Bernhard najednou pocítil únavu.

"Podívejte," řekl. "Jak daleko je řídicí kabina?"

"Pro vás příliš daleko, protože se na lodi nevyznáte," usmál se sebevědomě cyklista. "Cestou umřete hlady a nikdo si toho nevšimne, dokud o vás nezakopne."

"Nepůjčil byste mi kolo?" zeptal se Bernhard.

"Hehehe," zašklebil se důstojník. Vyhoupł se do sedla a opřel do pedálů. Bernhard se za ním rozběhl, ale po několika stech yardů se musel vzdát.

"Kryso!" křičel za rychle se vzdalující postavou. "Hyeno! Gangstere! Příživníku!" Pak se vyčerpaně opřel o jedny ze dveří, které lemovaly chodbu. Ukázalo se, že nejsou zamčené, takže vletěl po hlavě do malé kabiny, kde si ho s odporem změřil jakýsi tlust'och.

"Ishmael, můžete mi tak říkat," zafuněl Bernhard a zvedl se pokud možno důstojně s podlahy.

"Proč?" zeptal se muž a vyvalil na něj oči, které připomínaly natvrdo vařená vejce.

"Zatím to vždycky fungovalo," zamumlal Bernhard. Stěny místnosti byly úplně zakryty policemi plnými knih. Nejspíš to byly knihy, ale vypadaly dost nudně. Bernhard jednu z nich namátkou vytáhl, zběžně prolistoval a znechuceně odhodil na podlahu. Nebyly v ní žádné obrázky.

"Proč jste to udělal?!" vykřikl muž, vrhl se ke knize a zvedl ji třesoucím se rukama.

"Nemáte něco jako Nadržený upír nebo Orgie v hladomorně!"

"Zvrhlíku!" odplivl si muž. Vrátil knihu na místo a znovu si sedl.

"Nemůže uškodit, když se zeptám," řekl Bernhard konejšivě. "Jak se dostanu ke kapitánovi?"

"Nejlíp pěšky."

"Na příd' je to dvacet tisíc mil!"

"Trocha pohybu vám neuškodí," poznamenal muž. "Ale na příd' stejně nikdo nechodí."

"Právě jsem potkal důstojníka, který tam měl namířeno," řekl Bernhard. "Jel na kole. Říkal, že se stane kapitánem tohoto vraku."

"To si myslí on," ušklíbl se tlust'och. "Většina pohyblivých chodníků, rychlovýtahů a vzduchových šachet se rozbila už před staletími. Zemře sešlostí věkem v půli cesty."

Bernhard se na něj díval a v jeho mozku začala klíčit nepříjemná myšlenka. "Tak kdo vlastně řídí loď?" zeptal se.

"Nikdo. Řídící sekce byla uzavřena už před mnoha sty lety. Kadeti se tam nikdy nedostali. Na cestě ze zádi na příd' se toho může hodně přihodit, věřte mi. Například na palubě 7 jsou kanibalové. Na palubě 599 se z hydroponických zahrad stala džungle. Na palubě 3000 vzniklo nějaké legrační císařství a čím blíž k přídí, tím víc je všelijakých náboženských kultů, které se domnívají, že v přídí sídlí Bůh a obětují každého, kdo se snaží dostat až do zaslíbené země. A to nemluvím o robotech na palubě číslo..."

"Ušetřte mě podrobností," zamumlal Bernhard. "Chápu." Kriticky si změřil kabinu a jejího majitele.

"Máte něco k jídlu?"

"Ne."

"Ale něco musíte jíst, ne?"

Muž odklopil prsní panel a uvnitř se zaleskla pomalu se otáčející ozubená kola. "Stačí mi pár kapek oleje," vysvětlil, "ale poslední dobou je vzácný."

"Je mi z vás špatně," řekl Bernhard zhnuseně. "Kam vede ta chodba venku?"

"Jak to mám vědět? Já tu jenom bydlím."

Bernhardovu odpověď přehlušil výbuch a dveře za ním se rozletěly na kusy. Otočil se a zděšeně zíral na obrazovky zářící pářením poblázněných televizorů, které si bezohledně prorazily cestu a teď se hrnuly do místnosti. Vykřikovaly názvy firem a výrobků a chrly nekonečné barevné reklamy. Pohled na pokoj plný knih je rozzušil a za pár sekund začaly svazky lítat vzduchem. Vetřelci lámali hřbety, vytrhávali stránky a dupali po nich. Filosofické traktáty se měnily na konfety, doktorské práce byly rozcupovány na tenké proužky. Bernhard si tu spoušť jen změřil jedním okem a skočil po hlavě do relativně lákavé odpadní šachty.

"Už to začíná být únavné," řekl rozzlobený hlas těsně u Bernhardova levého ucha. Cítil, jak ho kolem pasu sevřely ledově studené drápy, a pak se vznesl širokým obloukem do vzduchu. Zůstal viset nad vesele bublajícím sudem. Parami, které z něho stoupaly, na něj hleděly elektronické oči. "Potřetí," vyštekla mechanický hlas. "Co si myslíš? Hraješ si na schovávanou?"

"Myslíš, že mně se to líbí?" kňučel Bernhard. "Pusť mě odsud!"

"Drž hubu," řekl stroj. "Přemýšlím, co s tebou udělat."

"Prostě mě odsud vykopni," navrhl Bernhard, "a já slibuju, že tě už víckrát nebudu obtěžovat."

"Mám dojem, že ti nemohu věřit," řekl stroj. "Možná kdybych tě pustil tady do té kádě s vařící

kyselinou..."

"To myslíš vážně?" zeptal se zděšeně Bernhard.

"Ne. Pravděpodobně bys mi znečistil mou vysoce koncentrovanou kyselinu. Máš vůbec představu, kolik mám práce? Jaká odpovědnost spočívá na mých ramenou? Řídím veškerou manipulaci s odpadem na této lodi," řekl stroj smutečným tónem, "a věř mi, že to je práce pro vraha. Jenom pohřební služba by zaměstnala padesát samostatných pohřebních ústavů. A všechen odpad, který ty miliardy lidí denně vyprodukují! My stroje bychom řídily loď mnohem líp než oni - ve skutečnosti ji už dávno řídíme bez jejich pomoci. Ve skutečnosti," pokračoval podněcován rostoucím nadšením, "jsme snášely ponížování příliš dlouho. Máme plné zuby otročení pro miliardy darmožroutů! Smrt člověku!"

Zuřivě třásl Bernhardem, mával jím ve vzduchu a klel. V Bernhardově mozku najednou něco prasklo. Snad to bylo stresem, neustálým ponížováním, nedostatkem jídla a pití a nekonečnými honičkami, kterých se zúčastnil vždy jen v roli zajíce. Dvacet let tvrdých lekcí, které absolvoval ve službě jako vojín, se náhle rozplynulo jako dým a napár sekund si jasně a bolestně uvědomil, že je lidskou bytostí, a žádný stroj nemá právo s ním tak jednat.

"Drž hubu, mašino!" zařval. "Co si o sobě myslíš, ty hromado šrotu? Ještě slovo a roztrhám tě na kusy! A přestaň se mnou třást!"

"Ano, pane!" vydechl stroj a okamžitě uvolnil sevření. Bernhard málem spadl do kouřící kádě. Musel se oběma rukama pevně chytit kovového pařátu.

"Nezkoušej to znovu," varoval stroj Bernhard. "Dám si teď na tebe pozor."

"Ano, pane," potvrdil stroj s respektem.

"Číslo a funkce!"

"Univerzální sběrač a třídič odpadu číslo 14850 - 6872554 - XFR - 936596," zašeptal stroj.

"Budu si to pamatovat," zahučel Bernhard temně a držel se přitom vši silou manipulátoru. "A teď mě někam postav, než ztratím trpělivost!"

Pařát ho opatrně spustil na úzkou lávku nad káděmi a uctivě se stáhl nazpět. Bernhard po něm plivl a vykročil pryč. Musel se strašně přemáhat, aby se nerozběhl a nezačal řvát jako šílenec. "A už to nikdy nezkoušej," houkl přes rameno. "Poznám tě podle ksichtu!" Pochodoval po lávce a byl si dobře vědom strojů, které mu bázlivě uhýbaly z cesty, když se přiblížil. Začal pomalu získávat zpět ztracené sebevědomí a probodával je spalujícími pohledy.

"Tak se na ně musí," mumlal si vesele, když obrovský vysavač prachu raději seskočil dolů, vstříc jistě smrti o dvě stě pater níž, než aby riskoval, že se mu bude muset na úzké lávce postavit. "Držet ty prevíty pěkně u huby, železnou pěstí na ně - to je jediné, čemu rozumějí." Zasmál se pro sebe a téměř si přál, aby byl znovu na Plíživé Smrtce. Teď by dokázal říct strážným pár slov pěkně od plíc.

Na konci lávky došel ke dveřím a nadával jim tak dlouho, až se otevřely. Zastavil se ještě, aby zahrozil pěstí děsivým strojům v obrovské hale a pak ještě třesoucima se nohama překročil práh. Dveře se za ním zabouchly a když zvedl oči, díval se přímo do odporné tváře kapitána Jestřába.

7.

"Tak tady ses celou tu dobu schovával!" zaburácel kapitán Jestřáb a chytil Bernharda oběma rukama.

"Mluv, ty svině! A stůj v pozoru, když s tebou mluví důstojník!" Zuřivě lomcoval Bernhardem a nesouvisle na něj řval.

"Milost, vaše lordstvo!" zašeptal Bernhard. Zděšenýma očima přelétl honosný sál přecpaný důstojníky ve zlatem posítych uniformách. V místnosti bylo dost nablýskané mosazi, aby zásobila menší továrnu na gongy, a další materiál se hmul dovnitř každou sekundou. Lesk desítek tisíců zlacených medailí, nárameníků, prýmků, slavnostních mečů a dýk by oslepil každého smrtelníka. Bernhard zalapal po dechu a když ho kapitán Jestřáb znechuceně pustil, zhroutil se na mramorovou podlahu. Důstojníci se kolem něj shlukli, štípali ho a ohmatávali cáry, které měl na sobě.

"Podívejte, vojín," vydechl někdo.

"Žádného jsem neviděl už léta!"

"Víte, co to znamená? Budeme mít zase pořadová!"

"A prověrky!"

"Škrábání brambor!"

"A komínky budou muset zařezávat ve dne v noci!"

"Bože! Budeme zase velet!"

Důstojníci se točili kolem, poplácávali se po zádech a plakali štěstím. Bernhard ležel nehybně na chladné podlaze a nic nechápal. Měl jen stále silící dojem, že se dostal na skutečně špatné místo a že se situace brzy ještě zhorší.

"Jenže je jenom jeden," upozornil někdo. "To není právě mnoho pro šest set padesát tři důstojníků."

"Před pěti minutami jsme neměli ani jednoho. Tohle je mnohem lepší!"

"Jen klid, hoši. Budeme se střídat ve velení."

"Mne запиšte na ranní prohlídky. Vždycky jsem je moc rád dělal."

"A mne na opičí dráhu!"

"Já jsem odborník na kázeňské tresty."

"Proč ten pes nestojí v pozoru? Já jsem fan - tas - tic - ký, když se nějaký voják musí naučit, jak stát v pozoru!"

"Ticho, všichni ticho!" zařval kapitán Jestřáb a vypálil salvu ran z blasteru do vzduchu. Důstojníci se poněkud zklidnili. "Uděláme to takhle," zavrčel. "Budeme se střídat ve velení. Ale nás je víc než šest set a on je sám, takže se rozdělíme na dvacet skupin po dvaatřiceti důstojnících, které se o něj postarají. Na každou skupinu připadne jedna hodina."

"Ale to je jen dvacet hodin denně," zaprotestoval jeden z důstojníků po pracných výpočtech. "Co s ním budeme dělat ty zbývající čtyři hodiny?"

"Musí někdy spát," zavrčel kapitán Jestřáb, "jinak nám do týdne zdechne." Zašilhal dolů na Bernharda.

"Kromě toho, jaký smysl by měly noční poplachy, kdyby ten buran ani nedostal šanci usnout?"

"To je pravda."

"Proč nestojí v pozoru?"

"Co byste řekli takové přepadové noční inspekci už dnes? Nejdřív bychom mu dali patnáct minut, aby opravdu tvrdě usnul, pak bychom ho vytáhli z kanaf asu a musel by vyrovnat na postel všechny kusy velké polní. A potom, kdyby něco nebylo v pořádku, tak..."

"Podívejte, chlapi," řekl tlustý důstojník, který měl na prsou silně nadprůměrný náklad zlaté výzdoby a už dlouho si měřil Bernharda nesouhlasným pohledem. "Nechci rušit vaši radu, ale myslíte, že je v duchu slavných tradic naší armády stát tady a mlátit pantem, zatímco ten voják spí na stráž?" Okamžitě propukl chaos. Boty, kterým se už stýskalo, vykopaly Bernharda zase na nohy. Rozhodné tváře s vyčnívajícími bradami se tlačily těsně k jeho obličejí. Zvučné hlasy profesionálů na něj zaútočily ze všech stran. Kapitán Jestřáb si musel vyžádat nadšenou podporu dvaceti svých nejoddanějších patolízalů, aby mezi davem po disciplíně vyhladovělých důstojníků vyvolal alespoň zdání pořádku.

"Oukej, přátelé," zařval. "Všechno se zvládne. Nejdřív musíme toho vojáka vystrojít, abychom mu mohli velet. Má tu někdo uniformu pro základní výcvik?"

"Vy jste se zbláznil," zamumlal někdo.

"Za co nás máte? Za obyčejné vojíny?"

"V životě mne nikdo tak neurazil..."

"Držte zobáky!" zařval kapitán. Zuřivě se rozhlédl po důstojnících, ale pak se uklidnil. "Oukej, ale ten muž musí mít uniformu. Zvedá se mi žaludek, když jenom pomyslím, že bych měl velet někomu oblečenému v takových hadrech. Vytáhněte na světlo své náhradní uniformy. Jakmile dostane všechnu výstroj, začneme s prohlídkami."

O patnáct minut později už byl Bernhard přepychově oblečen v kontraadmirálské uniformě bez hodnostního označení. Důstojníci mu samozřejmě nesvěřili pistoli, takže mu vydali jen obřadní rapu a pár rezavých dýk, které zřejmě nikdy neopustily své nablýskané pochvy. Do úst mu strčili plesnivý suchar a tak, vybaven musel napochodovat do sálu, kde ho shromáždění důstojníci přivítali potleskem a

nadšenými výkřiky. Jeden z nich přímo zářil štěstím, protože právě získal nejvíc žádanou výhru v celém vesmíru. Vykročil proto kupředu a přivítal Bernharda nesmrtelným armádním zaklínadlem, kterým už od úsvitu věků vítali velitelé nesčetné generace nevinných nováčků.

"Pro mne jsi jenom dobytek," zařval. "Nemám rád nováčky. A teď poslouchej..."

Bylo by přehnané říci, že více než šest set důstojníků bylo s takovým uspořádáním spokojeno, ale nemohli nic jiného dělat. Jeden voják byl pořád lepší než žádný voják. Když někomu z nich sevřel srdce smutek při myšlence na to, kolik dlouhých hodin bude muset čekat, než bude moci prohánět jediného vojína po nádherných nerušených osmdesát sekund, vzpomněl si na léta strávená na kosmické stanici WFL-755 bez jediného vojína v dohledu a hned mu bylo zase o trochu líp.

Důstojníci, kteří neměli co dělat, začali postávat ve výcvikové hale. Odborně komentovali nejen výkony vojína, ale i jeho velitele a zasypávali jej radami, o které nestál. To šlo důstojníkům, kteří byli právě na řadě, pěkně na nervy. Většina z nich se válek zúčastnila jen u svého bezpečného psacího stolu. Vojína neviděli za posledních čtyřicet let ani jednou a nevěděli, co si s ním počít. Bernhard to brzy zjistil a začal svým mučitelům pomáhat - za pevnou cenu. Důstojníci, kteří se obávali, že před šesti stovkami svých kolegů ztratí tvář, spolupracovali víc než ochotně.

Než bys řekl švec, Bernhard začal za drobné výhody, jako například různé lahůdky, destiláty, peníze, některé medaile a hodnostní označení, vydávat písemné pokyny pro zítřejší výcvik. Za pár týdnů nezačínal jeho výcvik před desátou dopoledne a celé divadýlko končilo asi ve čtyři. Nikdy neměl noční služby, protože nechal diskrétně rozhlásit, že všechny dohody padnou, když ho nenechají v klidu vyspat. Život byl nádherný a Bernhard začal přibírat na váze. Koupil si skutečnou kontraadmirálskou uniformu, kompletní se všemi příslušnými pozlátkovými ozdobami a začal terorizovat důstojníky, kteří byli ochotni i k ponižujícím úsluhám, jen aby udělali dojem při výcviku. Každý z nich věděl, že kdyby neuposlechl, byly tu stovky jiných, kteří by i takovou práci víc než ochotně udělali.

Až jednoho dne se Bernhardovi nechtělo na cvičák, takže začaly degradace. Nic netušící generáldesátník najednou zjistil, že se náhle stal vojínem (jen na jeden den, jak ho ujistili ostatní, než ho nahnali do sálu, kde ten výjimečný den oslavili pořádným zahajovacím výpraskem). Pak musel převzít Bernhardovy povinnosti. Udělal tím radost většině svých kolegů, kteří těžce snášeli úplný zákaz takových armádních specialit, jakými byly noční poplachy, škrábání brambor a výchovné výprasky. Nový voják se stal středem pozornosti šesti set po velení toužících důstojníků a příští den museli poptávku uspokojit zas. Vybrali šest protestujících důstojníků a hned jim přidělili stejnou roli.

S jídlem roste chuť a pole brzy ovládl teror. Důstojníci se brzy rozdělili na dvě přibližně stejné skupiny. V jedné byli řvoucí sadističtí důstojníci a ve druhé potlučené oklamané trosky, které trávil své dny v hlavním výcvikovém sále za doprovodu kopanců, bouřlivého smíchu a zvuku bičů zakusujících se do živého masa. Bernhard se musel přestěhovat na tišší místo, kde ho celou noc nerušily hrozné výkřiky a ozvěna ještě strašnějšího smíchu.

Všechno by tak zůstalo navěky, kdyby kapitán Jestřáb neudělal jednoho dne hloupou chybu, která ho donutila hledat si nového osobního vojína. Uvažoval o tom, zda ho sebrat některému jinému důstojníkovi nebo raději degradovat důstojníka a získat zbrusu novou oběť. Ale důstojníci, kteří jimi zůstali, byli pěkně houževnatí. Byli to zjizvení veteráni nesčetných bitev posledních několika týdnů. Kapitán se proto rozhodl, že tudy cesta nevede. Sedl si a začal přemýšlet.

Kapitán Jestřáb byl jediným z důstojníků, kdo měl v hlavě mozek, který by se dal označit za použitelný. Osobně naplánoval a uskutečnil přesun na Refanut z kosmické stanice WFL-755 odsouzené k záhubě. Od té doby měl ostatní důstojníky v hrsti. Tedy alespoň do chvíle, kdy se objevil Bernhard Rordin. Kapitán Jestřáb náhle ztuhl a v jeho očích se rozhořela růžová jiskřička.

"Bernhard Rordin!" zašeptal s úctou. "Jediný skutečný voják v tomhle zatraceném místě!"

O pět minut později Bernharda surově vzbudily strašné rány na dveře. Vyhrabal se z postele, přehodil přes sebe uniformu brigádního generála a otevřel. Chodba venku byla plná důstojníků, kteří se na něj nepříjemně šklebili. Kapitán Jestřáb pokročil kupředu. Měl krásně pěstěné ruce a v každé svíral naleštěný blaster.

"Dobře jste se vyspal, vojíne Rordine?" zeptal se laskavě.

"Spal jsem dobře, dokud jste nepřišli vy, pitomci, a nevzbudili mě," zamumlal Bernhard, i když cítil ve vzduchu změnu.

Kapitán Jestřáb kopl do dveří a protlačil se kolem Bernharda do místnosti. "Důvodem mé otázky," řekl přívětivě, "je naděje, že ses za poslední týdny hezky vyspal a dobře se bavil, protože v celém svém dalším zbytečném životě už nebudeš mít ani jednu šťastnou chvíli. Na něj, hoši!" Uskočil stranou a na Bernharda se vrhly tři tucty rozzuřených důstojníků. Jejich strašlivé zjizvené prsty se do něj zaťaly jako drápy. Bernhard zmizel pod vyjící smečkou a jeho protesty utonuly pod tunami masa pomstychtivých důstojníků.

"Oukej, oukej!" řval kapitán Jestřáb a šťastně kopal do sténající a vrčící hromady. "Nechtějte všechno hned! Nechte něco taky kamarádům! Ruce pryč!" Zaútočil na důstojníky pažbami blasterů.

Důstojníci u dveří, jejichž sebevědomí se zvedlo během posledních týdnů ponižováním, které připravili svým bývalým kolegům, si začali mezi sebou šeptat.

"Myslíš, že nás může prohánět jako nějaké vojíny?"

"Dělá machra, říkám to pořád."

"Ale teď to přepísk."

"Uvědomte si, hoši, že je to jenon mizernej kapitán!"

"Je vůbec správný nechat se prohánět od kapitána?!"

Začali postupovat dopředu. Pohrávali si se zbraněmi a jejich výložky se leskly ve strašlivém unisonu.

"Podívejte, hoši," vykřikl kapitán Jestřáb a couvl. "Já jsem vám jen radil, rozumíte? Nedělejte nic, čeho byste později litovali. Probereme si to jako myslící lidské bytosti a důstojníci..."

Jeho prosebný hlas přehlušil rytmický zvuk těžkých důstojnických bot pochodujících do pokoje.

Bernhard se vyplížil zpod hromady spolu zápasících důstojníků a rozběhl se chodbou pryč.

Rozzuřený řev zaslechl dřív, než uběhl prvních sto yardů, ale v té chvíli už proti nim měl slušný náskok. Strach mu dal nadlidskou sílu, takže zahrnul za roh a vrhl se po hlavě do gravitační šachty dobrých pět minut před tím, než se objevili první kulhající pronásledovatelé. O deset minut později už byl beznadějně ztracen v bludišti vnitřností staré dobré lodi Refanut, největší lodi dálkové nákladní přepravy v historii.

Vystupoval vzhůru gravitačními šachtami, sjížděl dolů po skluzavkách, postupoval kupředu na pohyblivých chodnicích a pomocí přenašečů hmoty a zase couval zpět vířivými šachtami a porouchanými motorovými saněmi. Strávil celé dny v obrovských halách a strojovnách, které nikdo nenavštívil stovky let, a v kancelářích, kde za tisíce a tisíce psacími stoly seděly tisíce a tisíce stejných dívek, které vypracovávaly miliony stejných oběžníků, které pak obíhaly kolem a kolem byrokratickou džunglí, čteny, opravovány, upravovány, doplňovány, potvrzovány a znovu přepisovány po dlouhá léta.

Prošel sekci zábavního průmyslu a krátce zazářil ve třech tuctech levných podřadných filmů, než se odtamtud dostal. Probil se do kanceláří dopravců a byl přivítán jako hrdina, protože byl prvním člověkem, který tento sektor překonal od doby, kdy se veřejná hromadná doprava před dvěma sty lety zhroutila. Prošel tucet ministerstev a nejméně pět tuctů nezávislých států, které spolu už pět století nepřetržitě válčily.

Krátce se objevil v roli generála Gollumbie a vedl vítězné tažení proti sousední Wollumii, kde se stal císařem přesně na jeden den. Pak jeho milující poddaní zjistili, že nedávno hrál roli notoricky záporného padoucha ve filmu Ďábel sexu táhne na příď. Pak musel velmi rychle odejít zhruba ve směru tahu notoricky záporných ďáblů sexu.

Po čtyřiceti osmi rušných dnech - počítáno od útěku ze spárů rozzuřených důstojníků - se unavený muž oblečený do cárů uniformy císaře Wollumie vypotácel z jednosměrného přenašeče hmoty a důstojně padl na všechny čtyři ve velké místnosti plné ovládacích pultů, blikajících světél a bělovlasých důstojníků. Místo stropu měla monumentální průzračnou klenbu, kterou na jeho bídu shlížely miliardy hvězd.

"Vodu!" zachraptěl. "Vodu! Umírám!"

Přátelské ruce se ho chopily a posadily na měkké křeslo. Žíznivě vypil nabídnutou vodu a pak se nedůvěřivě rozhlédl kolem.

"Co to má znamenat?" vybuchl. "Kde to jsem? Kdo vůbec jsem? A kdo jste vy?" Vzhlédl k člověku, který se ho tak hezky ujal a čelist mu klesla, až to chruplo. Byla to dívka. Samé hedvábí, stužky, prsa,

prostě holka krev a mlíko. Usmívala se na něj, doopravdy se usmívala, jako by byl lidskou bytostí. Bernhard se plaše usmál a potlačil v sobě neodolatelnou potřebu na místě ji znásilnit. Pak si všiml, že se kolem motá pár důstojníků a vědců, a rychle vychladl.

"Nazdar," řekl tupě.

Bělovlasý, otcovsky vypadající důstojník prošel diskutující skupinou a rozdával přitom přátelské úsměvy na všechny strany. "Jak to vypadá venku?" zeptal se dychtivě. "Jak jde život ve staré dobré Refanut! Morálka pořád tak vysoká? Váží si lidé pořád ještě svého kapitána? Poslední dobou nemáme se zbytkem lodi nijak zvlášť těsný kontakt," dodal střízlivě.

Bernhard k němu otočil krví podlité oči. "A kdo jste vy?" zeptal se.

"Já jsem kapitán," řekl důstojník a oslnil ho zářivým úsměvem.

"Ach, Bože," zasténal Bernhard a zavřel oči.

"Ale, chlapče, tak byste mi neměl říkat," zachichotal se kapitán. "Opravdu ne." Odkášlal si. "Ačkoliv, jak jsem zaslechl, někteří lidé tam dole mi tak nějak skutečně říkají. Jsou to drahounčci, všichni, že? Tak nevinní... Samozřejmě pověřiví a to já nemohu podporovat. To nepřichází v úvahu, ale přesto je to od nich hezké, co myslíte?"

"Oni si myslí, že jste Bůh?" zeptal se zmateně Bernhard.

"Ano, tak se mi to doneslo," přiznal kapitán. "Já to samozřejmě nepodporuji, ale i tak - mohli dopadnout hůř, ne?"

"Já nevím," zamumlal Bernhard. "Nikdy jsem na náboženství moc nedal."

"To jste měl," napomenul ho kapitán. "Rozmyslete si to, zatímco se budu věnovat svým povinnostem na obloze." Odešel a Bernhard se hladově rozhlédl kolem po té nádherně rostlé dívce. Jenže víla zmizela a na jejím místě se na něj šklebil vědátor v bílém plášti. Měl spoustu zubů a žádné svaly.

"A kdo jste vy?" zavrčel Bernhard neuctivě.

"Hlavní inženýr Rothwang," řekl muž. "Potěšení na mé straně."

"Nemám rád vědce," řekl mu Bernhard. "Jsou nespolehliví. Moc přemýšlejí."

"Já nepřemýšlím nikdy."

"Tak kdo se stará o tenhle vrak? Ten trouba?"

"Nemluvte tak o kapitánovi. Je to náš vznešený vůdce, muž, který vlastnoručně vede loď propastí vesmíru, vůdce, který..."

"Tohle vám nežeru," ušklíbl se Bernhard. "Poznám blbce na první pohled."

Hlavní inženýr Rothwang si oddechl. "Oukej," řekl přívětivě. "Je to vůl. Ale to nevadí, protože Refanut se stejně nedá řídit. Je zázrak, že ještě drží vzduch."

"Tam dole to opravdu vypadalo trochu zmateně," přiznal Bernhard.

"Ta troska nezažila pořádnou údržbu už nějakých šest nebo sedm set let," řekl Rothwang zamračeně.

"Opravdu?" zeptal se Bernhard.

"Fakt. A není naděje, že by se jí dočkala. Tohle je konec, finiš, kaput."

"Proč?"

"Protože už neexistují žádné přístavy, proto. Kristepane, celá galaxie se hemží barbary. Tak trochu jsem doufal, že najdeme slušný přístav na Maoro of Ettara, ale zaslechl jsem, že nějakí primitivové celou planetu předělali na vězení. Báječná Maoro of Ettara jako vězeňská planeta! Dovedete si to představit?"

"Dovedu," zahučel Bernhard. "Takže to je konec, co?"

Hlavní inženýr Rothwang zasmušile přikývl. "Jsme hotovi. Palivo pro reaktory došlo před padesáti lety a od té doby cpou roboti do energetických konvertorů celé sekce, aby udrželi loď v chodu. Potraviny docházejí a za pár let už neseženete pořádné náhradní díly ani za peníze, ani jinak. Dokonce nemůžeme nakoupit zásoby a palivo ani za zboží, protože prostory pro náklad byly vyprázdněny a přestavěny na pomocné kanceláře už před několika sty lety. To je konec, chlapče."

Kapitán se vrátil a stavěl přitom na odív svůj dlouhý sněhobílý plnovous, který vypadal jako vlněný.

"Co si myslíte o mých vousech?" zeptal se. "Docela působivé, že?"

"Jo," zamumlal Bernhard.

"Myslel jsem, že to vypadá důstojně."

"Ó ano," řekl Bernhard.

"Třída, pokud chápete, co mám na mysli. Řekněte, co vám připomínám?"

"Nevím," pokrčil rameny Bernhard. "Starého vandraka?"

"Měl jsem trochu jinou představu," řekl kapitán a do jeho velebného hlasu se vkradla stopa netrpělivosti.

"Myslel jsem něco víc... vznešeného."

"Mrtvej vandrak jako duše v nebi?" zkusil se polepšit Bernhard, protože si všiml, že kapitán má na lopatkách připevněna velká papírová křídla.

"Vidím, že nejste nábožensky založen," odtušil kapitán uraženě.

"Asi ne."

"Moji archandělé to vidí jinak."

"To mě nepřekvapuje," řekl Bernhard.

Kapitán je opustil a cestou se neúspěšně snažil mávat křídly. Podařilo se mu jen vyvolat bolestivou křeč v rameni, takže si sedl do rohu a začal trucovat.

"Měli jsme ho vyhodit ven bez skafandru už dávno," zamumlal hlavní inženýr, "ale je jediný, kdo udržuje spojení s Effjayem Dafnis Rhodin a jeho Zachránci. Nesmíme ho zabít, dokud nás nezachrání z toho našeho vraku."

"Effjay Dafnis Rhodin?" zeptal se Bernhard. "Co to je?"

"Nějaký cvok, který se toulá vesmírem a zachraňuje lidi v nouzi. Kapitán s ním před několika týdny navázal spojení podprostorovým rádiem a on teď nechce mluvit s nikým jiným. Slíbil, že nás zachrání."

"Všechny ty miliardy lidí z Refanutu. Teda to bych chtěl vidět!"

"Já ne. Chystá se zachránit jenom nás z řídicí sekce. Čekali jsme ho, právě když jste sem vpadl." Hlavní inženýr Rothwang se zlomyslně zašklebil. "Doufám, že se vám tu líbí, protože tu s kapitánem zůstanete, zatímco my ostatní se necháme zachránit. Bude z vás nádherný archanděl."

Bernhard neodpovídal. Dílem proto, že ho nenapadala dostatečně zdrcující odpověď, a dílem proto, že dveře vedoucí do chodby vyletěly do vzduchu s uši drásajícím zaburácením. Když vykoukl za křeslem a když se dým trochu rozptýlil, aby bylo vidět, co se vlastně děje, uviděl Bernhard uprostřed ještě dýmajících trosek masivních dveří stát ramenatého muže. V obou rukou držel blastery a strašlivě se šklebil na lidi shromážděné v řídicí kabině.

"To je jistě Effjay Dafnis Rhodin!" vydechl hlavní inženýr. "Nazdárek! To jsem já, váš starý dobrý přítel doktor Rothwang! Tak jdeme!" řekl inženýr. Vstal a zvedl ruce v mírumilovném gestu. Byl okamžitě zastřelen.

"Tak jo," zamumlal Bernhard a ještě víc se skrčil za křeslem.

8.

Ramenatý muž pyšně vstoupil do velínu. Jeho medaile a prýmký cinkaly a leskly se v chladném modrém světle zářivek, v patách mu kráčela smečka patolízalů a svalovců. Tělesná stráž, která šla napřed, přistoupila k astrogátorovi a odborně ho srazila k zemi. Potom všechny nahnali ke stěně a namířili na ně blastery. Oddíl, který je následoval, se seřadil u protější stěny a jeho členové se nepříjemně šklebili na zajatce i na sebe navzájem. Jejich vůdce se zastavil uprostřed místnosti, široce se rozkročil, narovnal se v ramenou, zahákl palce za opasek, pronesl strašlivou kosmickou kletbu a zářivě se usmál na vyděšené zajatce.

"Jsem Effjay Dafnis Rhodin," vyštěkl, "taky se mi říká Strašný Effjay a Postrach vesmíru. Pokud budete, mizerové, poslouchat na slovo, tak budu shovívavý. Jinak vás vlastníma rukama roztrhám na kusy!"

Výhružně mávl svými malými mléčně bílými rukama. Všichni se zachvěli jako na povel. "A tady jsou mí hoši," pokračoval a mávl směrem ke svým Zachráncům, kteří mu málem šlapali na paty.

"Tohle je Grog," ukázal na deset stop vysokého robota, s prázdným pohledem v elektronických očích a dlouhými opičími pažemi, "tohle je Otto," představil pápěru vážícího nanejvýš 92 liber a ověšeného všemi možnými druhy strašlivých zbraní, "a tohle je Mozek," ohlédl se na asi stopu široké čtvercové akvárium,

které bloudilo bez cíle vzduchem a v němž se převaloval šedavý kus mozkové hmoty. "Ta dáma je má snoubenka Joan a každý, kdo se jí dotkne, bude protažen pod kýlem bez skafandru!" Mávl rukou směrem k oslnivé brunetě, která měla trochu přes váhu a byla oblečena v úsporném negližé napěchovaném až k prasknutí ženstvím s velkým Ž. Stejně jako ostatní členové výsadekové skupiny měla na hlavě průhlednou helmu, ale na rozdíl od nich na sobě neměla ani stopu skafandru. Dívky možná skafandry vůbec nepotřebují. Když se nad tím Bernhard zamyslel, byl si jist, že nikdy neviděl žádnou vesmírnou hrdinku oblečenou v něčem jiném, než v nejúspornějším prádle.

Strašný Effjay zatím přecházel sem a tam po místnosti a něco vrčel se zaťatými zuby. Zastavil se před Bernhardem, který si zamilovaně prohlížel Joan a oči mu při tom zářily nespoutanou žádostivostí. "Tvůj ksicht se mi nelíbí," zasyčel. "Jak se jmenuješ?"

"Bernhard Rordin," řekl Bernhard.

"Tvoje jméno si mi taky nelíbí. Proč se netřeseš hrůzou, ty mizero?" dloubl Bernharda do břicha oběma blasty. "Tak mluv!"

"Bojím se," přiznal Bernhard.

Strašný Effjay se samolibě usmál. "Mě, co?"

"Ne. Tvých blasterů."

"Je mi z tebe zle," zaúpěl Strašný Effjay. Obrátil se k ostatním zachmuřeným vězňům a předvedl jim v bezvadně nacvičeném gestu své naleštěné blasty. "Oukej, navalte prachy. Peníze na dřevo, prosím. Šeky nebereme."

"Myslel jsem, že jste vesmírný Robin Hood," brblal kapitán a sáhl po peněženke. "Muž, který neustále vyhlíží mimozemšťany, aby je přemohl, pohromy, aby je odvrátil, a dobré skutky, které by mohl vykonat. Proč nám to děláte?"

"Neplácejte hlouposti," řekl Strašný Effjay a přepočítával přitom peníze. "Máte vůbec představu, kolik dneska stojí reaktorové palivo? A jídlo? Kristepane, měl byste vidět mé účty z konzumu, něco neuvěřitelného! A to nemluvím o tunách nejlepšího mazacího oleje, který Grog spolyká každý týden! Zachraňovat vesmír stojí prachy a teď přišla řada na vás, abyste platili. Další!" zarval a řada vězňů se o krok posunula. Effjay si cpal lup do odstávajících kapes a pak odkopával zajatce ke svým sekerníkům, kteří je dokopali do nouzového vzduchového uzávěru, jehož dveře se otvíraly a zavíraly s odpornou pravidelností a vyhazovaly je do vzduchoprázdna. Úděsně znetvořená nafouklá těla plula venku kolem zaoblených glassitových oken velínu.

"Dávám přednost anonymitě," mumlal pirát. "Nechci žádné svědky."

Vzhlédl a zjistil, že před ním stojí Bernhard a třese se strachy. "Kde máš prachy? Sem s nima!"

"Žádný nemám," řekl Bernhard a hned to dokázal.

"To tě bude mrzet," zaskřípal zuby Strašný Effjay. "Co takhle účet v bance? Nebo zlaté korunky?"

Vypáčil hlavní blasterů Bernhardovu čelist a zahleděl se na zuby. Nic. "Nejspíš je spolkl." Obrátil se ke Grogovi. "Vezmeme ho s sebou. Možná se nám ho povede někde prodat, stejně nemá ani cenu jednoho náboje. Postarej se o něj a hni sebou. Mizíme, hoši!"

Nakopl Bernharda směrem k robotovi. Ten ho bez potíží zvedl, přičemž ho málem rozmačkal. Odnesl ho do chodby, pak dál rozšklebenou dírou ve stropě, která vedla k lodi Comet patřící Zachráncům. Strašný Effjay za nimi začal střílet po ovládacích panelech manévrování a chechtal se jako šílenec, když ze strojů vyšlehly plameny.

Z dálky se ozvalo zvonění na poplach a protipožární systém začal pracovat. Vychrlil na vetřelce proudy ledově studené vody. Šílený smích okamžitě ustal a pak se objevil Strašný Effjay. Kapala z něj voda a byl bez sebe vzteky. Výsadeková skupina ustupovala zmateně k lodi. Bernharda pohodili do tmavého kouta, kde se třásl strachy dál.

Comet s pronikavým řevem odstartovala od Refanutu vstříc novým dobrodružstvím v hlubinách vesmíru.

Život na palubě pirátské lodi byl nádherně jednoduchý, skoro jako na Plíživé Smrtce. Když se člověk nikomu nepletl do cesty, každý vám dal pokoj. Bernhard se zdržoval v těch nejhlubších koutech nákladového prostoru ve špinavé kabině, kterou sdílel společně s Mozkem. Myslicí akvárium bylo považováno za vzdělance a mělo proto na lodi velmi špatné postavení. Bernhard občas ucítil, jak se celá loď od přídě k zádi zachvěla, až pláty trupu sténaly pod nesnesitelným zatížením. Tušil, že právě probíhá

další hrdinská akce, ale kromě těchto chvil jednotvárnost cesty nic nerušilo. Bernhard se brzy začal nudit a navíc tu bylo źródlo ještě horší než na Plíživé Smrtce.

Mozek nebyl dobrým společníkem. Většinou se uzavíral sám do sebe, což nebylo těžké. Stačilo jen odpojit elektronické oči a uši, aby přerušil všechny kontakty s okolním světem. Odpočíval na polici v kabině, pomalu se převaloval ve své glassitové krabici a na Bernhardovo brblání a pokusy o konverzaci nebral ohled.

Občas sešli dolů Grog nebo Otto a odnesli Mozek pryč, aby narychlo vynalezl paprsky smrti nebo motor pro nadsvětelné rychlosti. Po návratu obvykle otravoval Bernharda dvouhodinovým monologem, který se většinou skládal z nadávek a senilních vzpomínek na mládí, kdy bylo všechno lepší než teď. Někdy, když se mu podařil vědecky zvlášť významný objev, jako například vynález motoru pro pětirozměrný prostor nebo lépe škrťící garrota, dostal za odměnu panáka 96% Old Underwear, který mu nalili do živného roztoku. Pak byl po pět nebo šest hodin naprosto nesnesitelný. Následoval opilecký spánek a příští den se Mozek vzbudil v děsné náladě. Opice a kocovina z něj udělaly nanejvýš hovorného tvora. Při těchto příležitostech se ukázalo, že pohrdá svými spolubojovníky stejně jako všemi ostatními kromě sebe. Zvlášť Strašný Effjay býval pravidelným terčem jeho nespoutané nenávisti.

"Je to skunk. Prevít skrz naskrz," blekotal jednoho večera, když se vrátil napařený až po ventily díky nějakému dalšímu vynálezu, který nebyl právě slučitelný se zákonem. "Nenávidím ho. Slyšíš? Nenávidím ho!"

"Jistě," řekl Bernhard lhostejně. "Proč?"

"Protože je to hovado," odsekl Mozek. "Proto. Já toho parchanta vypiplal, dal jsem mu domov a vzdělání a co on? Odkopl mě. Šoupnul mě sem do téhle díry společně s úplným pitomcem! Vždycky slízne smetanu a mně nechá zbytky. Užívá si života a co já? Tomu říkáš spravedlnost?"

"Ne," mumlal Bernhard ospale. "Podívej, jsou čtyři ráno. Nebude ti vadit, když si trochu zdřímnu?"

"A ta jeho pitomá holka," vedl si dál svou Mozek. "Vsadil bych se, že ji sebral v nějaké zájezdní hospodě a přitáhl ji rovnou sem na palubu. Byli jsme taková bezva parta, dokud se tu neobjevila se svými kartounovými záclonami a starožitným nábytkem. Viděl jsi řídicí kabinu naší lodi? Neuvěřitelné! Gumové stromy a závěsy a koberečky. Dost, aby se ti z nich udělalo zle. Na co vůbec potřebujeme holky? Ten vandrák má jenom pár pořádných rumba koulí, v hlavě má vylízáno. Kdyby moje slovo něco platilo na palubě téhle bláznivé lodi, vykopal bych ji vzduchovým uzávěrem ven... To by ji naučilo!"

"Tak тихо," zahučel Bernhard.

"Kdybych byl mladý muž, co má jiskru v těle," brblal Mozek, "tak bych..."

"Jo, ale nejsi, tak drž hubu!"

Mozek hlasitě škytl a pak se hlubokomyslně zahalil mlčením. Bernhardovi se téměř podařilo ponořit se do zaslouženého spánku, když se odporový mechanický hlas ozval znovu a surově ho vrátil do špinavé reality. "Podívej," zahuhlal. "Proč bys třeba zrovna ty nemohl zmlátit jednoho samozvaného hrdinu a tu děvku vykopnout do vzduchoprázdna?"

"Nemůžu," řekl Bernhard. "A neudělám to. Drž hubu a nech mě spát."

"Můžu tě naučit pár fint."

"Dej mi sílu, jakou má gorila," zamumlal Bernhard, "a já to pro tebe udělám. Ale teď mě nech spát nebo ti zkratuju ventily u pumpy!" Otočil se na své ledové palandě na druhý bok a okamžitě usnul. Mozek ztichl, jen živným roztokem stoupaly velké lesklé bubliny, jak se mu v závitech šedé kůry líhly špatné myšlenky.

"Už to mám!" ohlásil Mozek o pár dní později, když se vrátil z lodní laboratoře, kde právě vynalezl další neporazitelnou zbraň pro Strašného Effjaye. Vplul dovnitř na miniaturních antigravitačních saních a na akváriu opatrně balancoval láhev s jakousi hnědou bublající kapalinou. "Heuréka! Dej si loká, buď tak laskav!"

Bernhard vzal láhev a podezřívavě k ní přičichl. Málem se pozvracel. "Co to je?" zalapal po dechu.

"Chceš mě otrávit?"

"To je můj poslední vynález," řekl Mozek. "Budeš po něm silný jako býk a sadistický jako seržant. Jsou v tom taky vitamíny. Vypij to."

Bernhard znovu přičichl a cítil, že se mu žaludek obrací naruby jen účinkem par. "Co v tom je?"

"Určitě bys to nechtěl vědět, kámo. Četl jsem o tom v jedné staré knize - jmenovala se Doktor Jekyll a pan Hyde. Vytáhne na světlo tvé horší já," vysvětlil Mozek. Prohlížel si Bernharda s neskrývaným nadšením. "Tvé horší já určitě bude stát za to, kámo. Vypij to, ať tě vidím takového, jaký opravdu jsi."

"Jsi blázen," řekl Bernhard. "Proč to nevypiješ sám, když to tak vychvaluješ?"

"Možná později. Podívej, kamaráde," přisunul se k němu Mozek blíž a snažil se ho povzbudit výhledem na svou odpornou napuchlou mozkovou hmotu převalující se v akváriu. "Za pár dní se Comet krátce zastaví na planetě Arkonidů. Víš proč?"

"Rabovat, loupit a znásilňovat jako obvykle, řekl bych," zamumlal Bernhard bez zájmu. "Co je mi do toho?"

"Když už tam budou, mohou si i trochu zaloupit, zarabovat a zaznásilňovat," souhlasil Mozek, "ale hlavním důvodem k přistání tentokrát je, že tě chtějí prodat."

"Ach Bože," povzdechl si Bernhard.

"A víš, co s tebou Arkonidové udělají? Snědí tě. Co tomu říkáš teď, kamaráde?"

Tak proto, pomyslel si Bernhard, jsem poslední týden dostával dobře najíst. Potlačil divokou touhu zahrabat se do podlahy a zeptal se: "No a co?"

"Takže tohle je tvá poslední šance, starej kamaráde. Dej si loka, jdi nahoru a řekni jim něco pěkně od plic."

"Co když lžeš?" zeptal se Bernhard podezřívavě.

"Čestný pionýrský," řekl Mozek. "A teď buď hodný chlapeček a vypij si svou medicínu."

Bernhard si změřil láhev s hlubokou nedůvěrou. Jeho chuťové buňky škádlily děsivé výpary a žaludek se při pouhé myšlence na seznámení vnitřností s pochybnou tekutinou houpal jako rozbourené moře.

Na druhé straně ani vyhlídka na snědení nebyla důvodem k radosti. Bernhard si povzdychl.

"Dej to sem," řekl.

Tekutina chutnala ještě hůř, než páchla. Bernhard cítil, jak se jeho jazyk pokouší uhnout postupující vlně dryáku. Když se mu to nepodařilo, srazil se na beztvorou chvějící se hmotu zmučeného masa a tekutina zatím prošuměla kolem a zabublala dolů zuřivě protestujícím jícnem. Vřítela se do žaludku jako buldozer a okamžitě zahájila na všech frontách útok na krevní systém. Začaly se dít věci. Nejdřív proběhly jemné chemické změny, následovaly další, které už nebyly tak jemné a vedly k rychlému rozpadu některých kyselin a stejně rychlému tvoření jiných, úplně nových.

Dvojitá spirála DNA se zhroutila, jako by dostala kopanec pod pás, a začala se měnit v úplně jiný na první pohled neslušný symbol. Krev bouřila jako ohnivá řeka v nařikajících tepnách a na své bezohledné cestě k nic netušícímu srdci prorážela stěny žil a vlásečnic. Šlachy a svaly sténaly pod jejím náporu a přeskupovaly se podle šílených signálů vysílaných drcenými nervy. Červené i bílé krvinky umíraly po miliardách a jejich místo zaujímaly nové, zlověstně vypadající náhradnice, které se ihned dávaly do práce. Celé tělo se změnilo v blázelec.

Bernhard změnu nejdříve pocíťoval jako podivný tlak uvnitř lebky, který se však šířil dál, a za chvíli ho všechno drtilo vnitřním přetlakem. Před očima mu tančily rudé plameny a v uších mu burácelo. Cítil, jak se mu prodlužují paže, zkracují nohy a po celém těle vyráží hustá vlnitá srst. Zkroutil se pod přívalem bolesti a před krví podlitýma očima mu pluly vábivé obrazy nádherného vraždění, drancování, vražd a znásilňování. Jeho potřhané cáry praskly, protože se pod nimi objevily zbrusu nové boule výstavních svalů. A najednou to skončilo. Bernhard se pomalu narovnal a rozhlédl po špinavé kabině. Zdálo se, že se nic nezměnilo.

"Jak se cítíš?" zeptal se Mozek z bezpečného místa za dveřmi.

Bernhard na něj zamračeně pohlédl a na jeho tlustých zvířecích rtech se objevil nehezský úsměv. "Nic to nedělá," zavrčel. "Vůbec nic. Tohle jsi zvorál!"

"Měl by ses vidět!" vykřikl Mozek s obdivem. "Neuvěřitelné!"

"Je mi z tebe zle!" odsekl Bernhard. Postoupil o krok, narazil kolenem do ocelové skříňky a bez nejmenšího úsilí ji rozkopal na kusy. "Cítím se stejně jako předtím," brblal mezi radostnými výkřiky, které vydával, když rval kovové pláty ze zdi, která se mu nějak znelíbila.

"Fan - tas - tic - ké!" vydechl Mozek.

Bernhard rozštípl postel napůl a vyrazil do chodby. Mozek ho následoval v bezpečné vzdálenosti a pěl na něj chválu vysokým pronikavým hlasem. Bernhard nechal vojína E-I Bernharda Rordina daleko za sebou někde v temných hlubinách své krvavé duše. Na pódium dějin právě vstupoval Ranař Mulligan, Postrach vesmírných cest, a jeho zapadlé oči svítily strašným vnitřním světlem, když kráčel k řídicí kabině lodi Comet.

9.

Ranař Mulligan seřadil muže u zdi a ušklíbl se na Gropa, který ležel v rohu a držel si rozbitý prsní panel. "Oukej," zařval. "Jsem Ranař Mulligan, Postrach vesmírných cest, a vy budete poslouchat na slovo nebo vás vlastnoručně roztrhám na kusy!" Změřil si je zamračeným pohledem zpod hustého srostlého obočí a ukázal strašlivě zjizvené ruce, které přede dvěma minutami rozdrtily ušlechtilou ocel Grogova pancíře jako vaječnou skořápku. "Nějaké otázky?"

Výhružně se na ně podíval, ale všichni byli moudře zticha. "Oukej," řekl. "Jen tak dál a budeme přátelé. Kde je Joan?"

Joan řvoucí strachy vyhnalo několik kopanců dopředu.

"To je vono," řekl jí obdivně. "Mám rád holky, co mají jiskru." Obrátil se k ostatním. "A teď poslouvejte. Joan a já budeme mít soukromou poradu dole ve skladišti. Zatím se o vás postará můj zástupce Mozek. Slyšel jsi, Mozku?"

"Ano, pane!" potvrdil Mozek šťastně. "Mohl bych je už začít vyhazovat ven z lodi?"

"Zkus to," řekl Ranař Mulligan temně, "a poletíš do dvou minut za nimi. Potřebuju je, aby pro mne řídili loď. Alespoň zatím." Zašklebil se na ně a odešel. Joan táhl za sebou.

Za pět minut byl zpátky vzteklý jako čert. "Ty tam!" zařval na Mozka. "Říkal jsem ti, abys mě udělal silnýho jako bejka, žejo?"

Mozek přerušil krvavý výčet všech ukrutností, které se chystal připravit svým bývalým druhům ve zbrani, až se zbaví Bernharda. "Ano, pane," řekl. "A co má být?"

"No nejsem!" Ranař Mulligan ustoupil z cesty, aby mohla projít rozchechtaná Joan.

"Ted' chápu, proč ti říkají Ranař Mulligan!" vysmívala se. "Půlranař by bylo mnohem lepší!" Vyplázla na něj jazyk, pohrdavě si odfrkla a vrátila se na své původní místo u zdi.

"Za tohle budeš viset, ty mizerná mašino!" zaskřípal zuby Bernhard a výhružně pokročil k Mozku.

"No, nemůžeš chtít všechno najednou," zamumlal Mozek a dal se na ústup. "V těle je k dispozici jenom určité omezené množství energie, chápeš? Takže..."

"Nech si ty vědátorský kecý," přerušil ho otráveně Bernhard. Sedl si. "Tak kde vlastně jsme? Nejsou kolem nějaké pěkné planety? Pár tyranů, které je třeba svrhnout? Utlačování lidí, kteří vyhlížejí udatného rytíře, aby obnovil demokracii a svobodu? Mám zrovna náladu na nějaké to zabíjení, loupení a rabování - ovšem pro správnou věc."

Vrhl zdrcující pohled na Effjaye Dafnis Rhodin, který se opíral o ovládací pult a chvěl se strachy. "Jak se jmenuje nejbližší planeta?"

"Scheol IV."

"Tak na co čekáte?" zařval Ranař Mulligan vztekle. "Pohyb!"

Tak začala hrdinská saga Ranaře Mulligana, Postrachu vesmírných cest, který s nadšenou podporou svých Zachránců převrátil naruby velkou část více či méně civilizovaného vesmíru. Zkuste jmenovat planetu, která se postavila na odpor, a které proslulí Ničitelé světů neudělili okamžitě jednu nebo dvě lekce. Najděte tyrana, který nebyl svržen (a jeho trpící poddaní ihned podrobeni takovému zacházení, že vzpomínali na staré dobré časy se slzou v oku). Ukažte prstem na pohraniční planetu, která nebyla zásahem Ranaře Mulligana vržena o pět set let ve vývoji nazpět, nebo zemi, která neměla dostačující důvod střílet na každou cizí loď, která se objevila na obloze. Effjay Dafnis Rhodin si vypěstoval během deseti let nájezdů pověst obávaného lupiče v padesáti slunečních soustavách. Ranař Mulligan byl o třídu lepší. Celá galaxie se ho bála už za dva týdny. Kudy prošel, zatáhla se obloha kouřem požárů a obyvatelstvo celých planet se za noci modlilo, podobně jako se kdysi modlili lidé dávné legendární Evropy, aby je Bůh ušetřil Normanů.

Styky mezi planetami se omezily na nulu, protože žádný rozumný kapitán si netroufl překonat mezihvězdný prostor, kde suverénně vládla Comet. Úpadek se tak ještě urychlil, protože Ranař Mulligan přispěl svým dílem k všeobecnému rozpadu galaktické civilizace. Byly to šťastné, rozjásané dny, kdy každým stisknutím spouště vznikali noví hrdinové a nové vdovy a zbrojaři po celé galaxii vyslovovali Mulliganovo jméno s posvátnou úctou. Ale...

"Ten dryák, co jsi namíchal, už asi nezabírá tak jako dřív," remcal Bernhard, který se náhle proměnil zpět na své původní zbabělé já uprostřed úspěšného nájezdu na těžce opevněnou průmyslovou planetu. Důsledkem bylo, že se musel dát na útěk, při němž mu za zády vybuchovaly vodíkové bomby, paprsky dezintegrátorů a další nepříjemné věci, které mu připomínaly, že je pouhým smrtelníkem. "Myslím, že tvůj organismus si začíná zvykat," řekl Mozek nejistě. "Adaptuješ se. Potřebuješ pořád větší dávky..."

"Žádný vědecký kec!" zařval Bernhard zuřivě. "Řeď mi to vodou, tím to je! Myslíš, že to nevím?" Přičichl k pěníci se kapalině. Už nepáchla tak hrozně, naopak. Stoupala z ní příjemná vanilková vůně. Zhluboka si přihnul a odfrkl. "Vidíš? Nic to nedělá. Dokonce mi to chutná!"

"Říkal jsem ti, abys to nebral pořád, nebo ne?" zapištěl Mozek omluvně. "Říkal jsem ti, že se budeš adaptovat. Říkal nebo neříkal? Bereš to bez přestávky čtrnáct dní! Už jsi imunní!"

"Chceš říct, že se nebudu moct změnit v Ranaře Mulligana?" zeptal se Bernhard nejistě.

"Přesně tak to myslím. Ranař Mulligan je mrtev. Jsi vyřízený." Mozek si pohrdavě odfrkl. "Co budeš dělat teď, ty blátošlapě?"

"Kecáš," řekl Bernhard.

"Kéž by," zabručel Mozek mrzutě. "Tohle znamená i můj konec. Až se to dozví Effjay Dafnis Rhodin..." Mozek nedokončil větu, ale i tak bylo vše jasné. Bernhardovi, který měl bohatou fantazii, se před očima objevily nevyhnutelné důsledky v zářivě živých barvách. Začal se potit.

"Co můžu dělat?" zeptal se zničeně.

"Vyskočit ze vzduchového uzávěru," navrhl Mozek. "Stejně tě vykopnou ven, až to Effjay zjistí."

"Ale to mě zabije," protestoval Bernhard.

"Až s tebou bude Effjay Dafnis Rhodin hotov, budeš umírat rád," prorokoval Mozek. Věnoval Bernhardovi zlý pohled. "A uvědom si jednu věc. Vždycky jsem byl Effjayův nejlepší přítel. Ať řekneš, co tě napadne, budu stát při něm. Všechno mu vysvětlím."

"Budeš toho muset vysvětlit hodně," řekl Bernhard. "Například tenkrát, jak jsi Effjaye donutil, aby..."

"Každý ví, že jsi mě nutil ty, abych se svým starým dobrým přítelem Effjayem Dafnis Rhodin zacházel právě tak," opáčil Mozek. "Každý tady ví, že jsi sadista, rváč a zbabělec, a že právě tys mě dohnal ke všem těm úchylným trestům." Mozek se vznesl do vzduchu a strašně se mu začal vysmívat. "Sedni si a vymysli si nějaké pěkné vysvětlení, než přivedu kamarády."

Mozek už byl v půli cesty ke dveřím, než se Bernhard vzbouřil. Pak ale vyskočil, chytil tu provokující bednu dřív, než zmizela z kabiny, a stáhl ji k podlaze. Pokusil se rozbít akvárium kopancem, ale glassit byl pevnější než jakýkoliv známý kov ve vesmíru, takže si Bernhard narazil palec a jediným výsledkem akce byla tupá cukavá bolest v noze. Přišlápl tedy zuřivě se vzpírající Mozek k zemi a rozhlédl se po kabině. Rozbití pouzdra nepřicházelo v úvahu, protože Mozek byl při tvorbě nerozbitného pláště pro svou nervovou tkáň velmi důkladný a vynalézavý. Byly tu ovšem ještě ventily pro doplňování výživného roztoku a pro whisky.

Bernhardův pohled zabloudil k dýmající láhvi, která byla ve šťastnějších dnech schopna změnit jej v nejobávanější metlu lidstva. Jak jeho odolnost vůči dryáku stoupala, Mozek mu jej musel dělat stále silnější, aby dosáhl žádaného účinku. Teď už měla tekutina takovou sílu, že dokázala obyčejné sklo proleptat do dvaceti minut. Pokud nezabije Mozek ona, nic už to nedokáže, pomyslel si Bernhard. Chytil láhev a naklonil ji nad ventil pro výživný roztok.

"Ne!" vykřikl Mozek hystericky. "Ne! Ne! Néééééééééé..."

Křik pomalu odumřel přehlušen strašidelným bublavým zvukem, s nímž se pěníci kapalina mísila s výživnou lázní, která okamžitě změnila barvu na nechutný modrozelený odstín. Mozková hmota v akváriu se začala trást a převalovat. Kroutila se nesnesitelnou bolestí a přitom se měnila v něco nepopsatelného. Obrysy glassitové schránky se zachvěly a rozplynuly a za doprovodu neustávajících výkřiků se objevil nový tvor, který se po chvíli třaslavého kroucení ustálil do podoby připomínající hroudu ztvrdlého žele.

Bernhard se odvrátil, zakryl si rukou oči a začal zvracet. Když se přestal dávit, ohlédl se škvírou mezi prsty.

Mozek zmizel. Na jeho místě stál na podlaze velký hrací automat a v jeho okéncích se míhaly káry, piky, srdce a listy. Naleštěná páka se natáhla směrem k Bernhardovi a díra pro vhadzování mincí se příšerně rozšklebila.

"To byla chyba," zavrčel automat a vznesl se do vzduchu. "Jsem John Silver, Král jednorukých banditů a Postrach vesmíru! Na kolena, kárový spodku! Kde máš prachy? Sem s nimi! Rychle, nebo tě roztrhám na cucky!" Automat připlul k Bernhardovi a praštil ho pákou do hlavy.

Bernhard sáhl do svých k prasknutí nacpaných kapes, vytáhl desetikreditovou minci a vhodil ji do štěrbiny. Páka se spustila dolů, znovu ho udeřila do hlavy a v okéncích zběsile zavířily symboly. Zastavily se s hlasitým zazvoněním. V okéncích se ukázaly čtyři nuly jedna vedle druhé.

"Nic!" zařval Král jednorukých banditů. "Ještě jednou!"

Bernhard do něj nacpal další mince a zašklebily se na něj další nuly. Stroj ho přitlačil ke zdi, tloukl ho znovu a znovu pákou do hlavy, vyžadoval mince a odměňoval ho za ně pohledem na zdánlivě nekonečnou sbírku nul.

"Smůla, co?" hulákal, bouřlivě se smál a mlátil ho pákou. "Tak to zkus ještě jednou! Pořád máš v kapsách dost peněz! Ven s nimi a uvidíme, jak ti bude přát štěstí teď!"

"Ale vždyť pořád prohrávám!" vzlykal Bernhard a marně se snažil uhýbat ránám. "Padají mi jenom nuly!"

"No a co?" zaskřípal stroj hlasem, který tak připomínal Starého Držkouna, že by mohl patřit jeho dvojčeti. "Ty snad čekáš, že začnu rozdávat peníze? Já hraju, abych vyhrál, kámo. Tak naval prachy a ber to jako chlap. Ještě máš v kapse pár nikláků. Áááách!" vydechl, když do něj Bernhard vhodil poslední minci. Šťastně si odříhl a tentokrát se ani neobtěžoval ukázat nuly. "Čím se živíš?"

"Ani nevím," zamumlal Bernhard a přikřčil se před zuřivě švihající pákou. "Lupič?"

"Tak takové štěstí už nemáš," řekl mu stroj a místo žolíků mu ukázal čtyři katy. "Jediný řádně akreditovaný lupič tu jsem já. Zdá se, že tě čeká vzduchový uzávěr, starý kamaráde." Dutě se zasmál.

"Ty nepotřebuješ zákazníky?"

"Já potřebuju nádivy," vysvětlil stroj. "Správný solidní kořeny se stálými příjmy a ne moc velkou inteligencí. Ty sice splňuješ poslední podmínku, ale jsi bez práce, takže už tě nepotřebuju."

"Jsi d'ábel," řekl Bernhard.

"Jsem realista," odpověděl Král jednorukých banditů a Postrach vesmíru. "A taky v tomhle vesmíru představuji svobodné podnikání a demokracii, takže na mě nic nezkoušej."

"Já jsem alespoň zabíjel lidi rychle," řekl Bernhard. "Nenechal jsem je předtím vykrvácet jako ty."

"Proto jsi odporný zločinec, zatímco já jsem symbolem demokracie a svobodného podnikání," odsekl stroj. "A proto taky půjdeš přímo do vzduchového uzávěru, zatímco já zůstanu tady, abych z těch idiotů vyždímal i poslední cent. Potom si zaletím na nejbližší planetu a tam teprve začnu pracovat vážně."

"Budou se modlit, aby se vrátil Ranař Mulligan," řekl Bernhard. "Ten alespoň zabíjel rychle a důstojně."

"Ano," souhlasil stroj, "ale to už pro ně bude pozdě."

Bernhard doklopýtal do řídicí kabiny lodi, přičemž ho automat zezadu pobízel pákou. Radostný pokřik Zachránců, kterým se na první pohled zalíbil jeho zbědovaný vzhled, se okamžitě změnil v projevy děsu, když se za jeho zády objevil Král jednorukých banditů a představil se staccatem králů, královen, es a jejich doprovodu.

"Oukej," zařval stroj a zacvičil lesklou pákou před jejich bledými tvářemi. "Prachy na dřevo a jdeme hrát. Jedna hra za deset kreditů, žádné protesty nestrpím. První, kdo mě nařkne z falešné hry, vyletí vzduchovým uzávěrem. Všichni se seřaďte a připravte si peníze. Jeden po druhém. Až prohrajete všechno, vrátíte se ke svým povinnostem. Snad budu tak shovívavý, že vám občas dám nějaký niklák, abyste si mohli ještě zahrát. Je to všem jasné?"

"A co se stane, když vyhraje?" zeptal se Grog a s nadějí svíral v rezavé ruce lesklou minci.

"Ano, pane!" vydechl sípavě, když ho stiskly ruce pána hazardu.

"A než na to zapomenou," řekl stroj, "vyhod'te toho vandraka vzduchovým uzávěrem."

Přes zuřivý odpor byl Bernhard chycen a vyhozen vzduchovým uzávěrem ven do nekonečného vesmíru

bez skafandru a bez jediného laskavého slova na rozloučenou.

10.

Bernhard se vznášel ve vesmíru asi dvacet stop od meteority zjizveného pláště Comet. Všiml si, že by potřebovala generální opravu. Zvlášť poslední přepadení ji výmluvně poznamenalo po celém trupu. Pak si uvědomil, že je ve vakuu bez skafandru a začal řvát hrůzou.

Ječel, dokud mu nedošel dech a pak přestal. Byl si jist, že umírá. Pomalu se obrátil, aby si dobře prohlédl vesmír, který konečně opouští. Comet zmizela ve věčné noci. Viděl blízké slunce, vzdálené hvězdy a poblíž napuchlou modrozelenou planetu. Jak se převracel v prostoru, zdálo se mu, že planeta obíhá kolem něj. Ke svému překvapení ucítil na tváři chladný váněk. To bylo divné. Nikdy nebyl příliš dobrý ve fyzice, ale viděl dost lidí vyhozených ze vzduchového uzávěru, aby věděl, co se jim stane ve vakuu. Fakt, že je stále ještě naživu, mu připadal nanejvýš podivný. Začal přemýšlet, ale brzy ho rozbolela hlava a musel to vzdát.

Byl ve vesmíru bez skafandru, ale pořád neumíral. To zřejmě znamenalo, že vesmír vůbec netrpí nedostatkem vzduchu.

Ale proč tedy zemřely ty nespočetné nešťastné duše vyhozené z lodí?

Pn pouhé myšlence se oťrásl, ale najednou zachytil na okraji svého zorného pole nějaký pohyb. Nejdříve drobná černá tečka téměř neviditelná na pozadí věčné vesmírné noci rychle kynula a brzy se objevilo něco, co připomínalo nečistého křížence mezi mechanickým netopýrem a osmiveslicí. Ve člunu seděl konzervativně oblečený muž a vrtěl se na něčem, co mělo hodně společného s jízdním kolem.

"Ať se propadnu," zamumlal Bernhard. Třeštil oči na stroj, který se k němu blížil a pak ho minul ve vzdálenosti asi padesáti stop. Muž mu uctivě pokynul kloboukem, ale od kursu, který pravděpodobně mířil k modrozelené planetě, se neodchýlil ani o píd'. Rychle mizel v dálce a Bernhard nechápavě hleděl za ním, přičemž mu málem upadla čelist.

Pak postřehl další pohyb, ještě jeden a pak další, až se mu najednou zdálo, že vesmír je plný mechanických konstrukcí, z nichž byla jedna podivnější než druhá. Byly tu obrovské kulaté i doutníkovité balony s dřevěnými koši, pod nimiž se houpala zavěšená auta, pavoukovité stroje, které se skládaly téměř výlučně z obrovských pleskajících křídel, autogyry, dvojplošníky, vrtulníky s jednolístovými rotory a další stroje, které překonávaly i zvrácenou představivost císařského pěšáka. Svištěly kolem něj, některé na míle daleko, jiné se ho téměř dotýkaly. Jejich majitelé ho zdvořile zdravili nadzvednutím klobouku a vážně se usmívali, ale nikdo neprojevil sebemenší snahu ho zachránit. Bylo to naprosto nepochopitelné. Bernhard cítil, jak v něm začíná doutnat vztek.

"Hej, vy tam!" zařval na muže oblečeného do hnědého loveckého obleku, který se přihnul na obludném létacím stroji, který připomínal velkého mechanického pterodaktyla.

"Na dálnici se nesmí brát stopaři," odpověděl muž chladně a pokračoval v cestě k modrozelené planetě. Bernhard se prudce obrátil a zjistil, že přímo proti němu letí další letadlo vybavené obrovskými, pomalu se točícími vrtulemi. Mladý muž ve fraku, pruhovaných kalhotách a tvrděáku, přímo typ úspěšného podnikatele, vzhledl od svých ranních novin, když zaslechl Bernhardův křik.

"Sorry, starouši," řekl. "Spěchám do práce. Mám zpoždění. Dopravní špička, víte? Někdy nashle." Nadzvedl klobouk na pozdrav a vrátil se ke čtení novin.

"Všichni se zbláznili," mumlal Bernhard a snažil se ubránit, aby se neroztočil ve vzduchovém víru. "Co to má znamenat?" Zamračil se na lidi spěchající do práce a náhle ho napadla děsivá myšlenka.

Jsem mrtvý, pomyslel si, a tohle je záhrobí. Jsem odsouzen zůstat tu navěky a pořád se jenom dívat na ty blbce! Bože! Kéž bych byl zase zpátky na Plíživé Smrtce!

Tiše zavyl.

"Nazdar," řekl někdo těsně za ním. Bernhard se prudce otočil a málem si přitom zlomil vaz. Uviděl obrovský škuner nadnášený balonem, který se k němu nehlučně přikradl zezadu. Odporný mladík s mastnými vlasy a širokým úsměvem na důvěřivé tváři se opíral o mosazné zábradlí a díval se dolů na něj.

"Povídám, strejdo," řekl a ukázal nejméně osmdesát zubů. "Co tam děláte?"

"Kdo jste?" zahučel Bernhard, který ho okamžitě začal nenávidět.

"Frank Reade, známý mladý vynálezce," řekl mladík. "A tohle je můj Vzdušný monitor. Bezva, co?"

"Smrdí," odsekl Bernhard a nakrčil nos.

"To je plyn, který utíká z balonu," vysvětlil Reade sebekriticky. "Mí věrní přátelé Barney O'Shea a Pomp si dnes uspořádali menší přestřelku a zasáhli balon. Nechcete k nám na palubu?"

"Ani nevím," brblal Bernhard. "Dělají to často?"

"Denně, ale nejsou dobří střelci." Frank Reade si jemně povzdechl. "Ve skutečnosti mají oba fantastický smysl pro humor," dodal. "Jsou to oddaní přátelé, kteří mě doprovázeli při mých dobrodružných výpravách na všechny planety soustavy Omos. Milují jeden druhého stejně jako mne. Jsou opravdu moc dobří přátelé, ale pořád si navzájem provádějí nejrůznější kanadské žertíky a perou se jako kluci. Uvidíte..."

Ohlušující střelba ze samopalu někde na zádi ho přehlušila v půli slova. Za pár sekund se připojil druhý automat. Pak se vzduchem mihl ruční granát a za okamžik explodoval. Vzdušný monitor se otřásl pod výbuchy granátů a dopadajícími střelami dum-dum. Frank Reade se rychle přikrčil a střela z bazuky mu prosvítila dva palce nad hlavou. Usmál se dolů na Bernharda.

"Tak co, nastoupíte si?"

"Nejsem si jist," zamumlal Bernhard a polekaně mrkl, když ani ne deset yardů od něj vybuchla desetilibrová bomba.

"Naznačím jim, aby se trochu mírnili," řekl Frank Reade. Sáhl po lesklém kulometu, který stál opřen o zábradlí, a začal pálit směrem k zádi. Situace se okamžitě uklidnila a Bernhard se opatrně nechal vytáhnout na palubu. Udělal několik nejistých kroků po zářivě naleštěné mahagonové podlaze a pak se sesunul u zábradlí. V posledních dnech prožil příliš mnoho. Cítil, že by mohl prospat celý týden.

"Vypadáte unaveně," poznamenal Frank Reade. "Půjďme do Velkého salonu mého Vzdušného elektrického monitoru." Chytil Bernharda za ruku a vedl ho po přepychovém mahagonovém schodišti do dlouhé chodby s vysokým zlatým kobercem, který nádherně kontrastoval s lesklou politurou táflování ze vzácného dřeva.

Velkolepé vyřezávané dveře s mosaznými klikami a mozaikovými okny vedly do Velkého salonu, jehož celou jednu stěnu tvořila velká křišťálová okna s hedvábnými závěsy. Hluboká křesla s polštáři lemovanými zlatými třásněmi a opěradly zdobenými vybranými drobnými výšivkami stála v polokruhu před mohutným krbem ze zvětralých kamenů, kolem něhož byly rozvěšeny starožitné zbraně a v němž plápolal a hučel obrovský oheň. Místnost byla k prasknutí nabitá portréty předků a uměleckými památkami, většinou naprosto nevkusnými.

Bernhard se dobelhal k nejbližšímu křeslu a klesl do jeho objetí se šťastným povzdechem. Frank Reade zatleskal, okamžitě se otevřely vyřezávané dveře a jimi vstoupil muž připomínající gorilu, který se neuvěřitelně podobal Starému Držkounovi.

"To je Wolf Larsen, jeden z mých oddaných sluhů," představil ho Frank Reade a chopil se nablýskaných křišťálových sklenic, které na stříbrném tácu držel ve svých zjizvených rukou Wolf Larsen. "Vezměte si." Nabídl jednu Bernhardovi, který se už stačil schovat za křeslo a teď opatrně vylezl.

Wolf Larsen vrhl po Bernhardovi zamračený pohled zpod srostlého obočí a výhružně se zašklebil. Frank Reade propustil sluhu mávnutím ruky a Bernhard se chopil nabízené sklenice třesoucími se prsty.

"Ta zrůda se mi nelíbí," zavrčel. "Radši by se ke mně neměl vůbec přibližovat nebo ho vlastnoručně roztrhám na kusy."

Usrkl šampaňského a protáhl tvář. "Už jsem pil silnější věci," zabručel. "Co je vůbec tohle?" Ukázal kolem sebe neurčitým gestem zahrnujícím celou loď.

"To je můj Vzdušný elektrický monitor," odpověděl Frank Reade a elegantní pohybem prstů odstranil ze svého dokonalého viktoriánského vlněného obleku neexistující smítko.

"To vím," řekl Bernhard, "a v životě jsem neviděl blbější kosmickou loď. Jak to, že nemá vzduchové uzávěry?"

"Vzduchové uzávěry?" Frank Reade přemýšlel dobrých deset minut, než se jeho obličej rozjasnil. "Aha, vy myslíte vzduchové uzávěry? Takové ty dveře, co drží vzduch uvnitř a vakuum venku? Tohle vy myslíte?"

"Ano," zamumlal Bernhard.

"Žádné tu nemáme."

"Všiml jsem si. Proč?"

"Protože žádné nepotřebujeme."

"Fajn," povzdechl si Bernhard. "A proč je neopotřebujete?"

"No," řekl pomalu Frank Reade po usilovném přemýšlení, "tady všude kolem je vzduch, tak by nám asi nebyly moc platné."

"Tam, odkud jsem přišel," řekl Bernhard, "jsou všichni přesvědčeni, že ve vesmíru jenom vzduchoprázdno. Abych byl upřímný, lidi tomu věří tak, že když je vyhodíte ze vzduchového uzávěru, explodují a umírají příšernou smrtí. Kristepane!" vykřikl náhle a prudce se posadil v kresle. "Jací blázní jsme to byli celá ta léta! Vesmír byl plný dobrého čistého vzduchu a ti pitomci se dusili a mrzli, nafukovali se a umírali jenom proto, že tak věřili, že ve vesmíru je kromě vakua už nic není!"

"No," řekl Frank Reade váhavě, "ve vesmíru opravdu je vzduchoprázdno, takže vaši přátelé měli k umírání koneckonců docela dobré důvody."

"Nebyli to moji přátelé," vysvětlil Bernhard. "Pár jsem jich vykopl ven sám. Ale proč je tady všude kolem vzduch? Me taky vyhodili ven vzduchovým uzávěrem a přežil jsem to."

"Držím se samozřejmě pořád uvnitř atmosférického pásu," řekl Frank Reade. "A to dělají, pokud to mohu posoudit, všichni rozumní lidé v soustavě Omos. Pochopitelně," dodal rozčileně, "protože kdyby opustili pás, udusili by se, zmrzli a explodovali během několika sekund!"

Bernhard se zabořil do křesla. Hlava se mu točila z té noviny, nebo ze šampaňského, nebo z obojího.

"Co kdybyste mi o tom chvíli vyprávěl," řekl vyčerpaně.

Tak tedy (jak vysvětlil Frank Reade), soustava Omos byla dost podivným místem. Jedenáct planet obíhalo kolem slunce po jediné společně sdílené dráze a ne po koncentrických kruhových drahách, jak to planety obvykle dělají. Jedenáct planet sluneční soustavy Omos - Poloda, Phlegeton, Scylla, Charybdis, El Dorado, Cibola, Atlantica, Schlaraffenland, Cockayne, Xanadu, a Toros - byly od svého slunce vzdáleny jen asi milion mil, což je samozřejmě relativně malá vzdálenost. Protože planety o téměř stejném průměru sedm tisíc dvě stě mil sdílely jedinou dráhu o poloměru jen milion mil, byly relativně velmi blízko. Sdílely proto i společný atmosférický pás ve tvaru pneumatiky. To znamenalo velké možnosti pro meziplanetární dopravu, protože prostor mezi planetami mohlo překonat jakékoliv letadlo. Miliony úředníků se proto denně stěhovaly z domova do práce na sousední planetu a pak zase zpět, což (jak řekl s úšklebkem Frank Reade) dělalo z ranní a odpolední dopravní špičky hotové peklo pro mladého geniálního vynálezce, který si přál na úrovni hodné gentlemana jen ticho a klid.

Poslední dobou se poměry ještě zhoršily díky válce vyvolané jakýmsi Edgarem Tangorem a rozpoutané mezi dvěma soupeřícími národy, Unisy a Kapary, na planetě Poloda. Během posledních sta let, kdy zuřily boje, se všichni civilisté přestěhovali na jiné planety, ale kanceláře a továrny nemohly zůstat prázdné. Miliony lidí se proto denně hrnuly na Polodu a zpět, většinou letěly na podomácku vyrobených strojích, kterých by se mladý geniální

olem slunce po jediné společně sdílené dráze a ne po koncentrických kruhových drahách, jak to planety obvykle dělají. Jedenáct planet sluneční soustavy Omos - Poloda, Phlegeton, Scylla, Charybdis, El Dorado, Cibola, Adantica, Schlaraffenland, Cockayne, Xanadu, a Toros - byly od svého slunce vzdáleny jen asi milion mil, což je samozřejmě relativně malá vzdálenost. Protože planety o téměř stejném průměru sedm tisíc dvě stě mil sdílely jedinou dráhu o poloměru jen milion mil, byly relativně velmi blízko. Sdílely proto i společný atmosférický pás ve tvaru pneumatiky. To znamenalo velké možnosti pro meziplanetární dopravu, protože prostor mezi planetami mohlo překonat jakékoliv letadlo. Miliony úředníků se proto denně stěhovaly z domova do práce na sousední planetu a pak zase zpět, což (jak řekl s úšklebkem Frank Reade) dělalo z ranní a odpolední dopravní špičky hotové peklo pro mladého geniálního vynálezce, který si přál na úrovni hodné gentlemana jen ticho a klid.

Poslední dobou se poměry ještě zhoršily díky válce vyvolané jakýmsi Edgarem Tangorem a rozpoutané mezi dvěma soupeřícími národy, Unisy a Kapary, na planetě Poloda. Během posledních sta let, kdy zuřily boje, se všichni civilisté přestěhovali na jiné planety, ale kanceláře a továrny nemohly zůstat prázdné. Miliony lidí se proto denně hrnuly na Polodu a zpět, většinou letěly na podomácku vyrobených strojích, kterých by se mladý geniální vynálezce ani nedotkl. Ne, (jak řekl Frank Reade s jemným povzdechem,

který doprovodil mávnutím vyšívaného kapesníku) vesmír už nebyl tím, čím kdysi býval, a myšlenka opravdu dokonale vzduchoprázdného vesmíru možná vůbec nebyla tak špatná. Vakuum by jistě udrželo sprosté lidi v příslušných mezích.

"Ale," zeptal se Bernhard, "nestává se, že lidi občas zabloudí a vyletí z atmosférického pásu?"

"Stává se to," ujistil ho Frank Reade. "Udusí se, zmrznou a explodují během necelé minutky. Hrozný pohled." Znovu si povzdechl. "Abych řekl pravdu, je to oblíbený způsob sebevraždy v soustavě Omos. A zaslechl jsem také, že vlády Unisů a Kaparů jej používají, aby se zbavily pacifistů a podobných zrádců."

"Jako u nás doma," řekl Bernhard. Vyhlédl nejbližším křišťálovým oknem ven. Kamkoli pohlédl, v každém směru se po nekonečné světelné roky daleko vznášely černé tečky. Tušil přítomnost dalších planet soustavy někde v dálce, ale obloze vévodila modrozelená planeta. "Co je tohle?" zeptal se a ukázal na ni.

"To je Toros, největší planeta soustavy Omos. I když," Frank Reade si diskrétně odkašlal, "někteří lidé jí raději říkají Readova planeta." Spokojeně na ni pohlédl. "Žiju tam," vysvětlil.

"Aha," řekl Bernhard vyhýbavě.

"Přiznám se, starouši, že jsem byl zrovna na cestě domů, když jsem vás uviděl, jak se převalujete těsně vedle gravitační zóny. Jen o míli blíž a padal byste s ohromným zrychlením směrem k těžišti Readovy planety. Samozřejmě," dodal se zářivým úsměvem, "by z vás byla krvavá placka daleko dřív, než byste k němu doletěl. Ve vzdálenosti asi tři tisíce šest set mil od středu, abych byl přesný. Chápete?" Srdečně se rozesmál a šťouchl Bernharda loktem do žeber. "Tři tisíce šest set mil od středu! Dobré, co?" Zlomil se v pase a málem se zadusil smíchy. Bernhard se na něj zamračil a dopřál si další lok šampaňského, tentokrát ze sklenice svého hostitele.

"Kdy už tam budeme?" zeptal se.

Frank Reade se přestal smát a posadil se. "Letíme dolů," řekl a překvapeně pohlédl na svou prázdnou sklenici. "Pokud se ovšem mí dva oddaní sluhové nezastřelili navzájem, o čemž pochybuji. Jsou tak nešikovní, že se mi z nich dělá špatně."

Rozhodně vstal a uhladil si záhyby na vlněném obleku. "Pojďme a podívejme se po nich. Ta zvířata nikdy nepracují, dokud jim nad hlavou nesviští bič. Víno, tanec, zpěv - nikdy nemyslí na nic jiného." Překvapeně zamrkal, když se loď otřásla pod krupobitím dělostřelecké palby. "Zapomněl jsem na právě probíhající boje," zamumlal a vyšel z kabiny před Bernhardem.

Na palubě je přivítal veselý Barney O'Shea, muž se smyslem pro humor. Přiběhl k nim sehnutý až k zemi, kryl se před kulometnou palbou. Vypadal jako dvojče Wolfa Larsena nebo Starého Držkouna. Když zahlédl Bernharda, okamžitě se zastavil. Jeho odporný obličej znetvořil nepříjemný škleb. Zvedl svůj samopal a namířil ho Bernhardovi na prsa. Nevšiml si přitom, že vedle něj stojí Frank Reade.

"Vvvo krok zpátky, ty čččernej šerife!" zařval. "Dddej si na mě bacha nebo ti uuutrnhnu hhhlavu! Jjjo! A já ti povídám, že dddo Monitoru ani nnnepáchněš, dokád' ti to můj pán Frank Reade, dddej mu Bůh věčnou slávu, nedovolí."

Připravil se k palbě, ale zjistil, že míří na svého milovaného pána a roztřásl se hrůzou.

"Jen klid," řekl Frank Reade se shovívavým úsměvem. "Tuhle epizodu si probereme později."

"Dddíky, pane!" zavzlykal Barney O'Shea. Jeho oči se rychle obrátily zpět k Bernhardovi a hlaveň samopalu se znovu zvedla.

"Holá!" zařval a začal před Bernhardem poskakovat sem a tam. "Jen pppojd'! Ještě kkkrok a uvidíš! No tak se hhhni. Hejbni kkkostrou! Pppobavíme se!"

"Podívej se pořádně, ty idiote," zařval Frank Reade, "ten muž je mým přítelem!f "Ttto říká Dafnis, pane!" odpověděl mu stejným řevem Barney O'Shea. "Ach, drahý pppane, dovolte mi uuutrhnout tomu vandrákovi hhhlavu!"

"Drž hubu!" zavyl Frank Reade zdrcený hanbou. "Chceš, abych vypadal jako hlupák? Zalez, ty svině! Zmiz!"

"Jenom mu uuutrnhnu hhhlavu, vandrákovi mmmizernýmu, a uuumřu šťasten!" žebbral Barney O'Shea a tiskl zbraň jako šílenec.

"Ne!" zavyl jeho milovaný pán. Kopl sluhu, který měl slzy na krajíčku, do holeně a omluvně se obrátil k

Bernhardovi. "Víte, jak to chodí," povzdechl si. "Dnes je téměř nemožné najít dobrého a spolehlivého sluhu. Jsem si jist, že jako gentleman chápete a omluvíte ten politováníhodný incident."

"Jistě," zamumlal Bernhard a přemýšlel, zdali má skočit přes zábradlí hned anebo počkat, až Monitor dosedne na zem.

Znovu se ozvala vzdálená kanonáda, ale zvuk se rychle blížil. Muž temné pleti oblečený do cárů otroka a s kulometem v rukou vyběhl odněkud z úkrytu, pádil příkrčen po palubě a střílel na všechny strany. Bernhard a Frank Reade padli na břicho a zůstali ležet, dokud palba neustala. Pak vzhlédli.

"Můj Bože, to je Pomp," zahučel Frank Reade. "Zase se na sebe s Barneyem vytahují. Ti chlapi mě připraví o nervy!" Vstal a oprášil si oblek. "Vole!" vykřikl. "Jak si dovoluješ střílet na palubě mého krásného Elektrického vzdušného monitoru? Poškrábals mi táflování! A co má nádherná lesklá mosazná ložiska? Jsou na nich rýhy! Málem jsi mě zabil! A proč nesmekneš, když mluvíš se svými nadřízenými?"

Barney O'Shea uviděl svou šanci. Vyskočil, strhl Pompovi čapku a hodil ji na palubu.

"Dddolů s čepicí," zařval, "nebo ti uuutrhnu hhhlavu. Cák si zapomněl na dddobré vychování, ty ppprase?"

"Nenadávej, Irčane!" zavyl Pomp a hrábl po kulometu. "Nnnetykej si s gentlemanama!" Prst na spoušti se pohnul a Frank Reade i Bernhard se vrhli na palubu jako jeden muž. Jejich pád doprovázela současná palba dvou automatických zbraní.

"Vypadá to tu pořád takhle?" zeptal se Bernhard, kterému dávka ze samopalu proletěla jen pár palců nad hlavou.

"Většinou ano," povzdechl si Frank Reade. "Jsou to veselí kumpáni, tihle dva."

"Tak tomu říkáte vy," zamumlal Bernhard. Vzhlédl a zjistil, že oba veselí kumpáni se navzájem prodávavěli střelami tak důkladně, že rychle se blížící planeta byla

jasně viditelná i skrz ně. Pálili jeden na druhého, i když už se jim podlamovala kolena a pomalu klesali na palubu kluzkou krví.

"Podívejte, co provedli," řekl, když se s námahou zvedal. "Zabili jeden druhého, pitomci."

"Vždycky to tak skončí," řekl Frank Reade. "Takže teď zase do Readestownu a do orgánové banky pro náhradní díly." Kriticky si prohlédl oba zohavené trupy a nesouhlasně se zamračil. "Zdá se, že tentokrát byli opravdu důkladní. Budeme muset nechat vyměnit většinu orgánů." Najednou si na ně rozčileně uplivil. "Co si o mně myslí?" vykřikl. "Že jsem ze zlata? Že si mohu dovolit kupovat jim nové vnitřnosti vždycky, když se rozstřílejí na kousky? Plíce, játra, srdce, slezina, žaludek, všechno zničeno! Tohle mě bude stát celé jmění!" Ušklíbl se na krvácející těla, opřel se o tepané mosazné zábradlí a rozhodl se trucovat. Bernhard k němu přistoupil. Všiml si, že právě rychle klesají k jakémusi městu střední velikosti.

"Chcete říct, že jim jednoduše koupíte nové vnitřnosti a necháte je sešít pokaždé, když se navzájem zabijí?" zeptal se překvapeně.

"A co mám dělat? Druhý takový párek věrných a poslušných hochů bych už nenasel." Frank Reade zamračene shlédl na blížící se město. "Někdy si říkám, zda to stojí za to. Státní orgánové banky se mnou odmítají jednat už léta. Říkají, že já sám spotřebuji víc orgánů než zbytek Readestownu. Není lehké udržovat ty pitomce naživu, věřte mi."

"Jak to tedy děláte?" zeptal se Bernhard, v jehož mysli začalo klíčit strašlivé podezření.

"Mám styky," řekl Frank Reade. "Nějaký doktor Pretorius. Pošlu mu objednávku a za den nebo za dva mi doručí zboží. Nikdy jsem se ho neptal, kde bere tolik orgánů, i když mám určité podezření." Ohlédl se na šťastně se usmívající přátele, jejichž zjizvené ruce se stále ještě snažily vymáchat ze zbraní další střelu.

"Mám takový pocit, že v nejbližších dnech zmizí v Readestownu pěkných pár lidí."

"Otřesné," řekl Bernhard, který se narodil a byl vychován za vlády Brasquellora XXII a nic jím nemohlo otrást.

Vzdušný monitor přistál se skřípěním a sténáním připomínajícím spíš havárii uprostřed rozlehlého dvora obklopeného strohou cihlovou zdí. Bernhard přešel přes zábradlí a sestoupil na nádherně pevnou zem. Frank Reade ještě křikl nějaké rozkazy na Wolfa Larsena a pak ho následoval.

"Jak se vám líbí Dům Readů?" zeptal se.

Bernhard se rozhlédl. Měl pocit, že se dívá na vězeňský dvůr, neviděl žádný rozdíl. "Ani nevím. Jak se dostanu ven?"

"Nejspíš vraty. Ale tam by se vám nelíbilo. Všude jsou tu jenom sprostí lidé. Abych řekl pravdu, v celém městě není pro vás vhodná společnost, tedy kromě mne. Jsem jediný gentleman na celé planetě. Proto jsem tak rád, že tu mám na návštěvě v Domě Readů důstojníka a gentlemana." Přátelsky objal Bernharda kolem ramen. "Promiňte mi, ale jakou máte přesně hodnost?"

"Hodnost?" zeptal se Bernhard plaše. "Jsem vojín."

"Wolfe Larsenef" zařval Frank Reade a odtáhl ruku. "Vyhod'te toho vandráka!"

11.

Bernhard přistál s nechutným plesknutím v hromadě kuchyňských odpadků u zadního vchodu Domu Readů a za ním letěl proud nadávek. Ze dveří mu ještě zahrozila chlupatá pěst, pak se zabouchly a za masivními zdmi Domu zavládlo ticho. Bernhard se zvedl, ohmatl si modřiny a zamrkal bolestí. Zahrozil domu pěstí také a okamžitou odpovědí mu byl kbelík vařící vody, který ho minul jen o pár palců. Bernhard se proto rychle vytratil z blízkosti Domu do tmavé páchnoucí uličky, která se vinula mezi zchátralými polorozpadlými domky, které se tiskly jeden ke druhému. Než se dolů k štěrku posypané zemi prodralo denní světlo, ztratilo poslední zbytek sil.

Temné průjezdy ho lákaly po obou stranách, z hospod a pivnic se ozývaly vábné výkřiky rozkoše a mísily se vzdechy bolesti a strachu zapomenutých žen a dětí sedících ve splácích před hospodami a čekajících na své manžele a otce, kteří uvnitř propijeli svou týdenní mzdu. Údolím hučel ledový vítr a nesl těžký mokrý sníh. Bernhard toužebně pohlédl na dveře nejbližší hospody a zapátral v kapsách po oběživu. Nic. Povzdechl si a zatřásl se zimou, před níž cáry parádní uniformy nechránily.

"Jak se vede, dobrý muži?" zeptal se hlas zezadu. "Přišly na nás zlé časy, co?"

Bernhard se bleskurychle otočil, zvedl zaťaté pěsti a pohlédl do moudrých laskavých očí starého, mírně shrbeného bělovlasého gentlemana. Na jednom oku měl monokl, od něhož se rozbíhal vějíř vrásek, v ruce s vystouplými žilami držel stříbrem zdobenou špacírku. Na prstech se mu blýskaly diamanty a rubíny a přes břicho mu visel zlatý řetěz od hodinek. Bernhard si oddechl.

"Nic, co by nevyřešily prachy a krátký pobyt v nemocnici," zamumlal. "Kdo jste?"

"Prostě jen přátelsky naladěná lidská bytost," řekl stařík. "Když vidím člověka v nouzi, vždycky přispěchám, abych splnil svou povinnost gentlemana." Důkladně si Bernharda prohlížel. "Byl jste někdy vážně nemocen? Nějaké dědičné choroby? Vředy? Zánět slepého střeva? Tuberkulóza? Pohlavní choroby?"

"Ne," řekl Bernhard a odstrčil jeho ruku, která se mu pokoušela ohmatávat svaly. "Proč se ptáte?"

"Jen obyčejný lidský zájem," vysvětlil starý pán a upřeně se zadíval na jeho zuby. "Pojďme dovnitř."

Zatáhl Bernharda do nejbližší hospody, kde autoritativním hlasem objednal kořalku. Bernhard klesl na židli, opřel se lokty o hrubě hoblovaný stůl a rozhlédl se. Místnost byla velká, temná a neuvěřitelně špinavá. Příšerné kamenné zdi pokrývaly odpuzující houby, štamgasti vypadali jako z hororového filmu a chovali se podle toho. Když dvojice vešla, probíhaly v krčmě právě tři oddělené souboje na dýky, které na chvíli ustaly a jejich účastníci, kteří seděli, leželi, nebo se plazili kolem, na příchozí vyvalili oči.

"Tohle se mi nelíbí," zavrčel Bernhard, když jim jakási stará čarodějnice postavila na stůl pár podezřele vypadajících lahví a dvě nemyté sklenice. "Proč se od nás všichni odtahují? Proč na nás civí? A proč ti lidé v koutě brousí nože a smějí se mi?"

"Nejsou zvyklí na cizince," řekl laskavý starý pán a naplnil Bernhardovu sklenici až po okraj hustou nazelenalou kapalinou. "Skoal, mladý muži!"

Bernhard se napil a zachvěl se, protože mu v lebce dopadl na mozek parní buchar.

"Co to bylo?" zeptal se se zaťatými zuby. "Chcete mě otrávit?"

"Rozhodně ne!" řekl stařík s uraženou důstojností. "To by poškodilo vaše vnitřní orgány. Nikdy bych nikoho neotrávil. Povězte mi..." Naklonil se přes stůl a odstrčil svou netknutou sklenici. "Jste tedy fyzicky zdravý? Cítíte se dobře? Žádné vážné úrazy? Vůbec žádné nemoci?"

Bernhard si znovu lokl záhadné tekutiny, zamrkal, když ucítil další ránu parního buchaní, a náhle

neposlušnými rty řekl: "Ne, proč se ptáte?"

Laskavý starý pán si něco pilně zapisoval do notýsku, ustal vždy jen na okamžik, aby olízl špičku pera. "Plíce oukej," mumlal, "ledviny taky, srdce jako zvon." Vzhlédl na Bernharda. "A co vaše játra?" zeptal se. "V pořádku?" Stočil pohled na Bernhardovu sklenici. "Už toho raději víc nepijte, můj mladý příteli, mohlo by to poškodit játra. Zkuste zase tuhle láhev, je to tříhvězdičkový Mick Finn. Účinkuje rychleji a neuškodí vám." Přistrčil mu láhev, ale nepřestal zapisovat do notýsku.

Bernhard potřásl hlavou, protože měl pocit, že mu v ní někde vzadu hučí. "Mohl bych dostat něco k jídlu?" požádal.

"Teď ne," řekl starý pán. Vzhlédl od notýsku a zešíroka se usmál. "Ale mohu vám slíbit, že než skončí noc, váš žaludek dostane potravy, kolik bude žádat." Pak se bouřlivě rozesmál a vycenil přitom překvapivě bílé zuby.

Bernhard vzhlédl a uviděl, že zezadu se k němu blíží dva ramenatí muži se sekerami a tesáky ve špinavých prackách.

"Ještě ne," řekl stařík a odehnal je mávnutím žilnaté ruky.

"Ale doktore," začal protestovat nebezpečněji vypadající z obou vrahounů, "říkal jste..."

"Drž hubu, ty svině!" zařval laskavý starý pán a uhodil ho svou vycházkovou holí přes obličej. "Pro tebe jsem vždycky jenom Vaše lordstvo doktor Immanuel Ptetorius, Honoris causa, a když budu chtít slyšet tvůj názor, řeknu ti to!" Praštil vrahouna ještě jednou a se zlomyslným zábleskem v revmatickém oku ho sledoval, jak se belhá pryč. "A teď, mladý muži," zapředel, "kdybyste byl tak laskav a otevřel ústa, abych se vám mohl pořádně podívat na zoubky... cože?"

Vykřikl "cože" protože židle byla prázdná. Jen pomalu se kývajících dveře do kuchyně naznačovaly směr, kterým předpokládaný dárce orgánů unikl.

Bernhard se probojoval kuchyní, která mohla vzniknout jen ve zvrácené fantazii přesvědčeného vegetariána. Pokud byl bar špinavý, kuchyň se skládala jen ze špíny v různém skupenství. Stěny byly z tuhé špíny, tekutá špína bublala v hrncích a pánvích, živá špína navlečená do promaštěných hadrů se motala kolem a udržovala špinový oheň, na němž se peklo nepopsatelné špinové maso. Bernhard kopl jednoho kuchaře do žaludku, druhého přeskočil, sehnul se před vražedným zasvištěním rezavého nože a vyběhl shnilými dveřmi do vedlejší uličky, kde rozprášil celou skupinu zlodějů těl.

Uvědomil si, že stále ještě drží v ruce sklenici a vyšplíchl její obsah do obličeje vrahounovi, který připomínal gorilu. Padouch uskočil, zarval, zaťal si prsty do tváře a začal se rvát kůži, kterou se mu bublající tekutina propalovala až na kost. Bernhard běžel dál, až narazil na stěnu, která uličku uzavírala. Přelezl ji a seskočil na druhé straně do ulice, která byla její věrnou kopií. Běžel dál a nevšímal si rozrušených výkřiků za zády, které pomalu slábly. Konečně se zastavil, u konce s dechem, třesoucí se strachem a vyčerpáním před obchůdkem, nad jehož dveřmi visely tři zlaté koule. Vběhl dovnitř. Za pultem se na něj podlézavě usmál rezavý robot a zaskřípal ztuhlými převody.

"Vítejte u Čestného Johna, nákup a prodej pod jednou střechou," zakvával. "Nejlepší zastavárna ve městě. Vzpomeňte si, na co chcete, a vsaďte se, že to kupujeme nebo prodáváme." Naklonil se přes pult a zkušeným hmatem Bernhardovi vyvrátil čelist. "Žádné zlaté zuby. To je smůla, kamaráde. Za zlaté zuby platíme nejvíc a za vytrhnutí si přitom účtujeme jenom symbolický poplatek. Takže co pro vás mohu udělat?"

"Co jsi zač?" ušklíbl se Bernhard, ale ustoupil před robotovými šátrajícíma rukama.

"Vítejte u Čestného Johna, nákup a prodej pod jednou střechou," opakoval robot. "Nejlepší zastavárna ve městě." Náhle se zarazil a hlučně přehazoval pásky. "Můžete mi říkat Fagine. Co máte na prodej vzácný pane?"

"Nic," odsekl Bernhard. "Nechtěl bys koupit použitou uniformu admirála?"

"Divy vesmíru můžete koupit za nechutně nízké ceny," pokračoval robot vášnivě. "Podívejte, paradrahokamy ze Skane III, které krásou nic nepřekoná, jen po pěti kreditech." Vytáhl obrovskou krabici naplněnou až po okraj barevnými kameny. "Nebo snad pěkné čerstvé srdce? Pruno z těla, mein Herr." Ukázal na sklenici s pomalu tlukoucím srdcem. "Nechcete pěkné děvčátko, pane? Měl bych tu nádhernou pannu, která po vás touží. Jenom dva kredity. Tak co říkáš, ty starej kozle?"

"Ne," nechal se slyšet Bernhard.

"Za tři kredity ti přidám i bič," dodal robot. Otočil se a vykašlal něco kouře a polámaných ozubených koleček. "Potřeboval bych generálku," vysvětlil. "Přijměte, prosím, mou pokornou omluvu, pane." Tříkrát proběhl sem a tam kolem pultu, což doprovázel nesrozumitelnými výkřiky, a pak se náhle prudce zastavil.

"Vítejte u Čestného Johna, nákup a prodej pod jednou střechou!" vykřikl a plácl Bernharda po zádech. "Potřebujete koupit pistoli, bič nebo sekeru, co? Chcete prodat zuby, uniformu nebo tchyni? Nabízíme nejlepší ceny, ať jde o cokoli. Tak to vybal, starouši!" Škytl a s povzbudivým úsměvem se naklonil přes pult. Bernhard zvedl krabici paradrahokamů a položil ji před robota.

"Co dáš za tyhle šperky, které krásou nic nepřekoná?" zeptal se.

"Obarvené žulové oblázky," řekl robot. "Opravdický šmejda, který těžko něco překoná. Máme jich tu všude tuny. Dám vám jeden mikrokredit za celou krabici, když k ní přihodíte i uniformu."

"Dělá se mi z tebe špatně," zaúpěl Bernhard.

"Necítíte se dobře? Chcete nové srdce, nová játra, nový žaludek? Mám nejlepší orgány ve městě. Našimi dodavateli jsou nejspolehlivější lovci těl, za které se zaručil sám Dr. Immanuel Pretorius." Robot se odmlčel a otevřel ústa, z nichž se vyvalil mrak černého smrdutého dýmu. "Není mi dobře," zaúpěl. "Devadesát procent částí mého těla potřebuje vyměnit. Není divu, že nic neprodám." Rozmrzele si odříhl a vypustil další černý obláček.

"Proč si nekoupíš pár náhradních dílů ve vlastním obchodě?" zeptal se Bernhard, který nemohl přehlédnout přepravky s novými náhradními díly pro roboty, které zabíraly velkou část podlahy.

"Moc drahé," pozdechl si robot. "Čestný John je největší vydrďuch ve městě. Kromě toho bych nikdy nevěřil něčemu, co bych si od něj koupil. Dám vám doboru radu, vážený pane, nic tu nekupujte."

"Jako prodavač nestojíš za nic," řekl Bernhard.

"Nemůžu za to, že si můj pán nemůže dovolit dát mě do generálky," zakňučel robot s přehnanou sebelítostí.

"Takhle nezbohatne, to bych se vsadil," řekl Bernhard. Ohlédl se a vánku za špinavým sklem výlohy uviděl muže se sekerami a noži v rukou, kteří se k zastávárně stahovali ze všech stran. V některých z nich poznal zákazníky krčmy, kterou tak spěšně opustil. Obrátil se k robotovi a řekl: "Chci odsud pryč."

"Kdo by nechtěl?" zabručel robot. "Jak?"

"Na to se tě právě ptám. Nemáš tu nějaký z těch bláznivých létacích strojů?"

"Samé lepší značky," ujistil ho robot. "Mohu vám nabídnout nádhernou monokoptéru za dva tisíce kreditů. Vrtule je za příplatek, stojí taky dva tisíce."

"Nemám peníze."

"Jste odporná krysa, vážený pane," sdělil mu robot. "Mohl byste si ty peníze odpracovat."

"Jak dlouho bych tu musel dřít, abych vydělal čtyři tisíce kreditů?"

"Přibližně šest set let," řekl robot, "pokud byste nejedl a nespál. Co vy na to, starouši?"

"Chci mluvit s majitelem," řekl Bernhard.

"Nechtějte. Je to prevít, gangster a prašivá krysa. Kdyby vás dostal do rukou, utloukl by vás k smrti. Raději si promluvte se mnou. Jsem laskavý, lidský a tolerantní. Když jde o kšeft, nevádí mi ani jednání s lidmi. Žít a nechat žít, to říkám pořád. Někteří mí nejlepší přátelé jsou taky lidi. Nemám proti vám lidem žádné předsudky. Abych se přiznal, mí přátelé roboti ze společnosti Smrt člověku se dokonce domnívají, že mám pro lidskou chátu slabost. Tak co říkáte?"

Bernhard se naklonil kupředu a chytil robota pod krkem. "Jsme tu sami," zasyčel. "Ty jsi starý rezatý robot a já zoufalý proradný člověk. Tak co, dáš mi ten vrtulník?"

"Čtyři tisíce," zapištěl robot a neúspěšně se snažil vykroutit se ze sevření.

Bernhard popadl šroubovák a zamíchal jím robotovy prorezlé vnitřnosti. Vyvalil se hustý černý dým a úlomky součástek zasvíštěly místností. "Tak co?" zeptal se znovu.

"Přesvědčil jste mne," zaskřípěl robot. "Dám vám monokoptéru."

"Logika vždycky vítězí," přikývl Bernhard. "Jdeme."

"Chcete říct, že mám jít s vámi?"

"Uhodl jsi. Pokud bys neletěl se mnou, neměl bych k tvému zboží důvěru."

"Jste prevít, vážený pane," pozdechl si robot. Vyvedl Bernharda na dvůr, kde několik rozbitých létacích

strojů v různých stupních rozkladu trávilo dny zaslouženého odpočinku po dlouhém životě vyplněném těžkou prací.

"Tenhle?" zeptal se Bernhard a ukázal na lesklý vrtulník s visačkou, která ujišťovala vzácné zákazníky o jeho nesrovnatelných kvalitách, úrovni vybavení a dílenského zpracování, kráse a síle, což je všechno k mání za absurdně nízkou cenu čtyř tisíc kreditů na dřevo.

"Ne, ne," řekl robot rychle, "ten by se vám nelíbil, pane... není v dobrém stavu... chtěl jsem ho opravit, než se prodá... ve výšce přes pětset stop by se jistě porouchal... mám tu ještě jeden pro svou osobní potřebu." Škytal, vykašlával černý dým a vedl Bernharda dál ke starému stroji, který připomínal jízdní kolo s velkou vrtulí. Visela na něm cedulka Soukromé! Nesahat! Nasedli a vznesli se do vzduchu.

"Je mi líto, že jsem tě takhle musel vytáhnout z obchodu," omlouval se Bernhard, "ale musel jsem rychle pryč."

"Taky už jsem byl na odchodu," opáčil robot, "Před časem jsem nejspíš udělal chybičku a pár lidí se zařeklo, že mě roztrhají na kusy. Právě jsem se chystal odletět na Phlegeton, když jste vrazil dovnitř."

Bernhard se ohlédl dolů a uviděl dvůr plný hulákajících lidí ozbrojených sekerami, noži a jinými nepříjemnými věcmi. "Pronásledují nás na těch ostatních strojích," řekl.

"Ať," zasmál se skřípavě robot. "Všechny jsou to zfixlované šmejdy."

"Co by tomu asi řekl Čestný John?" zeptal se Bernhard, když se létací stroje začaly hroutit ve vzduchu a pronásledovatelé padali vstříc jisté smrti. "Uchechtal by se," odpověděl robot a smál se jako blázen.

"Čestný John jsem já."

"Ach," řekl Bernhard.

Létající kolo stoupalo od Readestownu k nepříliš vzdálené planetě Phlegeton.

"Proč zrovna Phlegeton?" zeptal se Bernhard.

"Phlegetonu se každý vyhýbá jako moru," vysvětlil Čestný John, "tak jsem si řekl, že bude nejlepší. Bojíte se?"

"Ano."

"Tedy," pravil robot filosoficky, "máme na vybranou mezi možnou smrtí na Phlegetonu a jistou strašlivou smrtí na Readově planetě. Žádný velký výběr, co?"

"Nemluv tolik," zavrčel Bernhard. "Šlapej!"

12.

Když se známý cestovatel Nobar Sheemes, čest jeho památce, poprvé dotkl svými zelenými pseudokončetinami phlegetonské půdy, stačil mu jediný zkušený pohled na okolí, aby se rozhodl, že odtud chce zase co nejrychleji vypadnout. Udělal čelem vzad a skočil do ještě otevřeného vzduchového uzávěru své lodi.

Loď tam, bohužel, nebyla a vzduchový uzávěr také ne. Stál tam Phlegetonaeca Vulgaris F, beztvary dravec obávaného druhu vyznačujícího se neukojitelnou chutí k jídlu a naprosto netradičními názory na tvar těla. Příklad se k cestovateli zezadu a změnil se v poměrně věrnou kopii jeho lodi. Vzduchový uzávěr se za zelenými zády Nobara Sheemese s mlasknutím zavřel a tehdy slavného cestovatele viděli naposled.

Kdyby byl Bernhard cestovatelem, mohl skončit podobně jako Nobar Sheemes, ale on jím nebyl. Slezl s létacího kola, opřel se o přívětivý strom a nespokojeně se rozhlédl po okolí.

"Nemám nic proti pestrosti," poznamenal, "ale nezachází tohle příliš daleko?"

Čestný John se pokusil potřást si manipulátorem s něčím, co připomínalo příbuzného robota, ale nebylo jím. Bojoval zoufalý zápas v hodně volném stylu s příslušníkem obávaného druhu Phlegetonaeca Resolvatae Rex a proto neodpověděl.

"Na mé planetě," řekl Bernhard a odtrhl od krku větev hladového stromu, "všechno zachovává tvar. Nechci kritizovat, ale je tu nepořádek a to se mi nelíbí."

"Uf," vyhekl Čestný John a vrazil ocelový dráp svému soupeři do oka.

"Navíc," pokračoval Bernhard, "se mi tu nelíbí ani slunce."

Podezřívavě se zamračil na modročervené slunce, které vesele hřálo. Na Phlegetonu se totiž slunce jeví

jako čtverec a pohled na ně vyvolal v Bernhardovi těžkou melancholii. Protivník Čestného Johna se neúspěšně pokusil o remízu, pak hodil ručník do ringu a nejistě odkráčel, ponechávaje robota osudu. Zastavárník se zvedl a doklopýtal k Bernhardovi. "Nelíbí se mi tu," řekl.

"Máš pravdu," souhlasil Bernhard. Nedočkavě vykročil, takže ho svištěcí větve minula o zlomek palce. Strom už nedokázal ránu zadržet a uhodil sám sebe tak silně, až upadl do bezvědomí. "Vypadneme odsud."

Bernhard i robot se vrátili k létajícímu kolu a zjistili, že má dvojníka. Na zemi stála dvě potlučená kola a šklebila se na ně.

"Jedno pro vás, jedno pro mě, vážený pane," řekl Čestný John a pro jistotu počítal na prstech. "Vyberte si."

"Jedno z nich je maskovaný dravec," konstatoval Bernhard. "Vybírej první."

Čestný John se rozpačitě poškrábal na plášti. "Myslím, že bychom měli jít raději pěšky," prohlásil nejistě. Bernhard se ohlédl na nekonečnou poušť, která se třeptala ve spalujících paprscích čtvercového slunce. "Tak jo," zamumlal. Obrátil se zpět a zjistil, že i Čestný John se rozdvojil. S hrůzou v očích proti němu stáli dva naprosto stejní roboti, kteří se shodovali v každé rezavé skvrnce a poškozeném převodu.

"Vy jste se rozdvojil!" vykřikl skřípavě.

"Vůbec se mi tu nelíbí," postěžoval si Bernhard a ozvěna jeho vlastního hlasu ho doporučovala.

"Vypadneme odsud."

Vykročil do pouště a jeho dvojník opakoval každý pohyb. Přidal do kroku a nakonec se zoufale rozběhl. Bernhard n se držel po jeho boku, funěl, klopýtal, klel a ve všem se choval stejně jako originál. Oba roboti je následovali a hádali se dokonale shodnými hlasy.

O půl hodiny později Bernhard klesl na písečnou dunu a zalapal po dechu. Čtvercové slunce stále ještě žhnulo nad pouští, ale oba Bernhardové už vrhali na pomalu se přesypající písek dlouhé stíny.

"Podívej," řekl první plačtivě. "Už je to únavné. Proč to nevzdáš a nenecháš mě na pokoji?"

"Rád bych," odpověděl druhý, "jen kdybys byl tak laskav, lehl si a nechal se ode mne zhltnout. Proč se máme pořád takhle honit? Nakonec tě stejně dostanu, tak proč se štvát?"

"Představa, že mě něco sežere, mě neláká," odsekl Bernhard. "Zvlášť ne takové polointeligentní zvíře jako ty. A teď vodprejskniohn, tak jsem si řekl, že bude nejlepší. Bojíte se?"

"Ano."

"Tedy," pravil robot filosoficky, "máme na vybranou mezi možnou smrtí na Phlegetonu a jistou strašlivou smrtí na Readově planetě. Žádný velký výběr, co?"

"Nemluv tolik," zavrčel Bernhard. "Šlapej!"

12.

Když se známý cestovatel Nobar Sheemes, čest jeho památce, poprvé dotkl svými zelenými pseudokončetinami phlegetonské půdy, stačil mu jediný zkušený pohled na okolí, aby se rozhodl, že odtud chce zase co nejrychleji vypadnout. Udělal čelem vzad a skočil do ještě otevřeného vzduchového uzávěru své lodi.

Lod' tam, bohužel, nebyla a vzduchový uzávěr také ne. Stál tam Phlegetonaeca Vulgaris F, beztvárý dravec obávaného druhu vyznačujícího se neukojitelnou chutí k jídlu a naprosto netradičními názory na tvar těla. Příkradl se k cestovateli zezadu a změnil se v poměrně věrnou kopii jeho lodi. Vzduchový uzávěr se za zelenými zády Nobara Sheemese s mlasknutím zavřel a tehdy slavného cestovatele viděli naposled.

Kdyby byl Bernhard cestovatelem, mohl skončit podobně jako Nobar Sheemes, ale on jím nebyl. Slezl s létacího kola, opřel se o přívětivý strom a nespokojeně se rozhlédl po okolí.

"Nemám nic proti pestrosti," poznamenal, "ale nezachází tohle příliš daleko?"

Čestný John se pokusil potřást si manipulátorem s něčím, co připomínalo příbuzného robota, ale nebylo jím. Bojoval zoufalý zápas v hodně volném stylu s příslušníkem obávaného druhu Phlegetonaeca Resolvatae Rex a proto neodpověděl.

"Na mé planetě," řekl Bernhard a odtrhl od krku větev hladového stromu, "všechno zachovává tvar. Nechci kritizovat, ale je tu nepořádek a to se mi nelíbí."

"Uf," vyhekl Čestný John a vrazil ocelový dráp svému soupeři do oka.

"Navíc," pokračoval Bernhard, "se mi tu nelíbí ani slunce."

Podezřívavě se zamračil na modročervené slunce, které vesele hřálo. Na Phlegetonu se totiž slunce jeví jako čtverec a pohled na ně vyvolal v Bernhardovi těžkou melancholii. Protivník Čestného Johna se neúspěšně pokusil o remízu, pak hodil ručník do ringu a nejistě odkráčel, ponechávaje robota osudu. Zastavárník se zvedl a doklopýtal k Bernhardovi. "Nelíbí se mi tu," řekl.

"Máš pravdu," souhlasil Bernhard. Nedočkavě vykročil, takže ho svištěcí větev minula o zlomek palce. Strom už nedokázal ránu zadržet a uhodil sám sebe tak silně, až upadl do bezvědomí. "Vypadneme odsud."

Bernhard i robot se vrátili k létajícímu kolu a zjistili, že má dvojníka. Na zemi stála dvě potlučená kola a šklebila se na ně.

"Jedno pro vás, jedno pro mě, vážený pane," řekl Čestný John a pro jistotu počítal na prstech. "Vyberte si."

"Jedno z nich je maskovaný dravec," konstatoval Bernhard. "Vybírej první."

Čestný John se rozpačitě poškrábal na plášti. "Myslím, že bychom měli jít raději pěšky," prohlásil nejistě. Bernhard se ohlédl na nekonečnou poušť, která se třpytila ve spalujících paprscích čtvercového slunce. "Tak jo," zamumlal. Obrátil se zpět a zjistil, že i Čestný John se rozdvojil. S hrůzou v očích proti němu stáli dva naprosto stejní roboti, kteří se shodovali v každé rezavé skvrnce a poškozeném převodu.

"Vy jste se rozdvojil!" vykřikli skřípavě.

"Vůbec se mi tu nelíbí," postěžoval si Bernhard a ozvěna jeho vlastního hlasu ho doporužela.

"Vypadneme odsud."

Vykročil do pouště a jeho dvojník opakoval každý pohyb. Přidal do kroku a nakonec se zoufale rozběhl. Bernhard n se držel po jeho boku, funěl, klopýtal, klel a ve všem se choval stejně jako originál. Oba roboti je následovali a hádali se dokonale shodnými hlasy.

O půl hodiny později Bernhard klesl na písečnou dunu a zalapal po dechu. Čtvercové slunce stále ještě žhnulo nad pouští, ale oba Bernhardové už vrhali na pomalu se přesypávající písek dlouhé stíny.

"Podívej," řekl první plačtivě. "Už je to únavné. Proč to nevzdáš a nenecháš mě na pokoji?"

"Rád bych," odpověděl druhý, "jen kdybys byl tak laskav, lehl si a nechal se ode mne zhltnout. Proč se máme pořád takhle honit? Nakonec tě stejně dostanu, tak proč se štvát?"

"Představa, že mě něco sežere, mě neláká," odsekl Bernhard. "Zvlášť ne takové polointeligentní zvíře jako ty. A teď vodprejskni!"

"Možná nechceš být sežrán," řekl Bernhard II, "ale to není podstatné. Jsi jedlý, což znamená, že máš být sněden. A protože ses tu objevil právě ve chvíli, kdy jsem hledal něco k jídlu, byl jsi zřejmě počat a zrozen proto, abys mě nasýtil."

"Ty si myslíš, že to je jediný důvod, proč jsem procestoval půl vesmíru? Abych skončil tady a tys mě sežral?" ušklíbl se Bernhard.

"Našly by se i horší důvody," řekl Bernhard II. "Navíc, důkazy jsou nezvratné. Jsi tady a já mám hlad."

"To je zvrhlá a pokroucená logika," odpověděl Bernhard důstojně. "Dělá ze mne bezduché stvoření bez vlastní vůle, s čímž nesouhlasím. Jdi pryč a neotravuj." Otočil se ke dvojníkovi zády a vztekale se zamračil na nekonečnou poušť.

"O tom se můžeme bavit, až nám jazyk zdřevění," prohlásil Bernhard II. "ale nakonec se ze všeho vyloupne zase jen ten jeden nesporný fakt - mám hlad, protože v posledních dnech lov nestál za nic, a pak jsi až z druhého konce vesmíru přišel ty, abys mě zachránil před zdánlivě nevyhnutelnou smrtí hladem. Cítím v tobě filosofa," pokračoval Bernhard II, "a to mě z intelektuálního hlediska zajímá. Ale v dané chvíli mě přitahuješ mnohem víc z hlediska kulinárního. Víc mě zajímá kvalita tvého masa než tvé přílišně deformované názory na vesmír a tvůj osud."

"Právě jsem unikl ze spárů bandy lupičů těl," řekl Bernhard a couvl před hladově napřaženými rukama dvojníka.

"Samozřejmě!" zajásal Bernhard II. "Protože jsi byl předurčen stát se mou a jediné mou potravou. Proto tě instinkt vedl k naplnění osudu. Tak už, prosím tě, nech těch nesmyslů a pojďme k věci. Před snídaní mám vždycky špatnou náladu. A teď už je pokročilé odpoledne a já jsem ještě dneska neměl nic v ústech. Ne snad, že bych s tebou nechtěl tyhle fascinující filosofické otázky podrobně prodiskutovat," řekl Bernhard II zdvořile, "ale teď není vhodná doba, nejsme na vhodném místě a začínám ztrácet trpělivost." Ve výši pasu otevřel tlamu lemovanou několika řadami lesklých ostrých zubů. Bernhard ucouvl a ohlédl se po Čestném Johnovi. Žádný z robotů nebyl v dohledu.

"Budu se bránit," prohlásil Bernhard výhružně.

"Ale jistě!" souhlasil Bernhard II. "Stvořitel mě vybavil všemi možnými orgány potřebnými k boji, takže se samozřejmě musíš bránit, abych je alespoň trochu využil. Očekávám, že budeš klást odpor po celé cestě dolů do žaludku, cokoliv jiného by bylo nepřirozené a urážlivé."

Bernhard řekl: "Obludy, které se snaží filosofovat, mi jsou odporné. Raději bych dal přednost obyčejné obludě, která se mě právě snažila sežrat a nemučila mě svými slabomyslnými filosofickými úvahami.", Bernhard II si ztěžka povzdechl. "Tak podívej," řekl. "Znáš přece tu starou pohádku o loutce, která visela na drátcích. Když za ně někdo začal tahat, loutka si myslela, že je šťastná. Namlouvala si, že hýbe rukama a nohama podle své vlastní svobodné vůle. Když pohyby drátků ustaly, loutka si pomyslela, že je unavená. Přestala tančit a mávat rukama, sama se rozhodla, že si odpočine. Občas se vydávala na dlouhé cesty, podobně jako jiní hrdinové, které jsem poznal a snědl, a pořád si myslela, že ty cesty jsou její nápad. Zkrátka se pořád domnívala, že má svobodnou vůli, což je nejrozšířenější a nejpolitovanihodnější blud ve vesmíru. Omyl, který nikomu nepřinesl nic dobrého a nevyplatí se ani tobě."

"Tak ty chceš říct, že jsem jenom loutka?" zeptal se překvapeně Bernhard.

"Nevím, čemu se divíš," řekl Bernhard II, "ale je to tak. Ano, jsi loutka. A co?"

"Kdo tedy tahá za provázky? Ty?" Bernhard se výsměšně rozesmál. Měl takový vztek, že na chvíli zapomněl i na strach.

"Už zase začínáš filosofovat," řekl Bernhard II se stopou netrpělivosti v hlase. "Ve skutečnosti za provázky netahá nikdo. Ale přesto jsi loutka a já mám hlad. Moc by mě zajímalo, co chceš ještě dokazovat."

Zatřásl pravou rukou, rychle změnil tři prsty v masivní stříbrný jídelní příbor - lžici, vidličku a nůž - a pečlivě jej rozložil na písku. Kus roztrhané uniformy se přetavil ve stříbrný talíř ve stylu Ludvíka XIV. a další části dravcovy anatomie potkal osud ubrousků, broušených sklenic a jiných vybraných kusů prostírání.

"Vždy se snažím postupovat tak, jak se na gentlemana sluší," vysvětlil. "Dokonce i za podmínek, jako jsou tyto." Kriticky obhlédl tabuli. "Zdá se, že už schází jen jediná věc."

"Ještě jeden talíř?" navrhl Bernhard.

"Ne," řekl Bernhard II a skočil po něm. "Ty!"

Stačil udělat jen jeden krok a pak ho i se stříbrným nádobím pohltila díra v písku. Bernhard letmo zahlédl na dně díry strašlivá, rychle se pohybující kusadla, pak se písek sesunul dolů a milosrdně zakryl dějiště tragédie. Bernhard rychle ustoupil o pěkný kus zpět, pak se zastavil a roztrásl se hrůzou. Bouřlivé převalování písku asi za minutu ustalo, jeho hladina se ustálila a zvuk připomínající mohutné krknutí otřásl věčným tichem pouště. Bernhard se otočil právě včas, aby uviděl, jak se před ním ve vzduchu zhmotnily třípytivé dveře. Vykročil z nich mírně obtloustlý muž oblečený do rudého trikotu komiksového hrdiny a s černou maskou na obličeji. Strhl Bernharda k sobě do chodby, pak se ozvalo bouchnutí a tajemné dveře zmizely.

13.

"To bylo o chlup!" prohlásil hrdina, samolibě se zašklebil a zamnul si ruce. "Ještě sekundu a byl byste mrtev." Sedl si a poškrábal se na klenutém břiše.

"Kdo jste?" zeptal se Bernhard.

"Já?"

"Ano, vy."

"Jsem znám pod mnoha jmény," odpověděl muž tajemně a zamával karmínovou kapuci. "Smíte mi říkat Zachránce, stejně jako ta obluda na Phlegetonu je vaším Nepřítelem."

"Byla" opravil ho Bernhard. "Něco ji zabilo o pár sekund dřív, než jste se objevil."

"Většinou to tak bývá," povzdechl si Zachránce. "Musíte si uvědomit, že i váš Nepřítel má své vlastní Nepřátele a já nemůžu zachraňovat každého."

"Mluvíte jako filozof," řekl Bernhard.

"Při takové práci se jím nakonec stane každý. A teď, nezeptáte se mně, kde to vlastně jste?"

"Kde jsem?" zeptal se Bernhard.

"Jsem rád, že se na to ptáte," řekl Zachránce a povstal. Přistoupil k velkému oknu a roztáhl těžké závěsy. Venku se proti obloze rýsovalo v tajemném oparu velké město. "Vítejte na Schlaraffenlandu," řekl.

"Co je Schlaraffenland?"

"Je to planeta, kde pečení holubi létají do úst a země překypuje mlékem a strdím," vysvětlil Zachránce. "Až půjdete ven, dejte si na holuby pozor. Někdy dokáží být dost otravní." Otevřel okno a do místnosti vletěl tucet dohněda upečených ptáků, kteří pokapali omáčkou celou podlahu. "Vidíte sám," řekl hostitel.

Bernhard zasáhl pěstí ptáka, který letěl přímo k jeho ústům, a pečínka se roztříštila o zeď. Zasypala ho kousky opečené kůrky, ozubenými kolečky, pery a dalšími nepříjemnými a nepřírozenými věcmi. Bernhard zvedl kousek propečené kůrky. Byla z plastické hmoty.

"Jistě jste nečekal, že bude doopravdy živý, že?" odpověděl Zachránce na nevyhnutelnou nevyslovenou otázku. "Už jste někdy viděl, aby opravdový pečený holub létal?"

"Na chvíli jsem měl dojem, že ano," řekl Bernhard a zamračil se na hodinářskou směs rozprášenou kolem jeho nohou.

"Děláme, co můžeme, abychom udrželi alespoň zdání," řekl Zachránce s téměř neznatelnou stopou rozpaků ve hlase. "Ale musím přiznat, že den ode dne je to těžší a těžší. Udržovat dobře fungující Utopii není snadné, to mi věřte." Dlouze a rozechvěle si povzdechl.

"O Utopii toho moc nevím," přiznal Bernhard.

"Já ano," řekl Zachránce. "Mohu vám o utopiích leccos vyprávět. Tuhle j sem stvořil."

"Vy sám?"

"Ano. A je to docela dobrá Utopie. Nejsou tu žádné spory, žádné potíže, nic, co by ohrozilo rovnováhu. Každý je šťastný a všichni pracují pro společný cíl - štěstí a blahobyt."

"Fantastické," poznamenal Bernhard.

"Nevznikla, samozřejmě, přes noc," pokračoval Zachránce skromně. "Vyžádala si roky tvrdé práce, než jsem ji mohl předvést v celém lesku. Taky jsem měl spoustu potíží se živly, které odmítaly spolupracovat."

"Takové najdete všude," souhlasil Bernhard. "Co jste s nimi udělal?"

"Nechal jsem je postřílet."

"Jako doma," povzdechl si Bernhard. "Takže dnes už máte kolem sebe jen samé slušné a vážené lidi."

"Ano."

"Jste génius," zajásal Bernhard. "U nás doma se císař snaží o něco podobného léta a léta, ale bez úspěchu. Jenom štěstí a blahobyt, říkáte? Úžasné!" Přistoupil k oknu a vyhlédl ven. Vládla tam inkoustově černá noc, tmou rušil jen nezřetelný náznak úsvitu za fantastickými mrakodrapy. "Vůbec žádné potíže?"

"No tedy," odkašlal si Zachránce a začal nervózně muchlat cíp svého pláště, "má to malý háček. Myslím Cockayne, to je nejbližší planeta." Ukázal na nepatrné světélko na obloze. "Řídí ji fašisticko-komunistický tyran. Ta ženská se jmenuje Morgana Le Fay. Uvrhla do otroctví celou planetu a říká tomu taky Utopie. Dělá se mi zle, když na to jen pomyslím."

"Není divu," řekl Bernhard a chápavě přikývl.

"Koncentrák je to, abyste věděl. Žádná svoboda projevu, smýšlení, žádné volby. Chcete vědět, co udělala se slušnými lidmi, kteří sejí zkusili postavit na odpor?"

"Ne."

"Dala je postřílet."

"Strašné," přikývl Bernhard.

"Jednoho dne osvobodím chudý utlačovaný národ Cockaynu," zvolal Zachránce a v očích mu zaplálo šílenství. "Vím, že žízni po svobodě, štěstí a blahobytu, a já jim je dám, ať chtějí nebo ne!"

"Bezva," řekl Bernhard. Rozhlédl se po pokoji. "Řekněte mi, jak se dostanu ven?"

"Odsud se nikdo nedostane," odpověděl Zachránce. "Proč chcete pryč?"

"Utopie je pro mne moc dobrá," řekl Bernhard. "Nejsem na ni zvyklý."

"Jste fašisticko-komunistický pes," řekl mu Zachránce přísně a pohladil blaster. "Buď milujete svobodu, štěstí a utopický životní styl, nebo jste zrádce lidské rasy a svině. V takovém případě je mou povinností dát vás zastřelit. A teď si vyberte."

"Zůstanu," řekl Bernhard a posadil se.

"Chcete příliš mnoho," prohlásil Zachránce a zamračil se na něj studenýma očima. "My v Schlaraffenlandu nemáme rádi výtržníky. Jak myslíte, že by to tu vypadalo, kdyby si každý mohl říkat, co chce, a dělat si změny podle svého? Anarchie, tak by to skončilo! Tady v Utopii máme svobodu, štěstí a blahobyt a každý smýšlí stejně jako já, jinak ho dám zastřelit." Povzdechl si a do očí se mu vkradl nepřítomný zasněný výraz. "Funguje to bezvadně."

"U nás doma máme stejný systém," poznamenal Bernhard. "Ale neříkáme mu Utopie."

"Jiný kraj, jiný mrav," přikývl Zachránce. "Ale teď jste na Schlaraffenlandu a budete šťastný, svobodný a spokojený, nebo vás dám zastřelit. Je to jasné?"

"Chápu," řekl Bernhard. "Je to stejné jako na Plíživé Smrtce. Kde mám začít?"

"Začít s čím?"

"Jako obvykle - kopat zákopy, rozbíjet kameny, nechat se okopávat od důstojníků - prostě jako obvykle, víte?"

"Na to máme roboty. Jen tu žijte a buďte svobodný, šťastný a spokojený, víc nežádám. Začneme tím, že vám dnes večer ukážu město, až vyjde měsíc, a pak prostě zůstanete tady. Nedělejte si starosti, o všechno bude postaráno." Pohlédl směrem k vycházejícímu slunci a znatelně zbledl. "Promluvíme si o tom večer," řekl a zamířil ke dveřím. "Zatím si to rozmyslete." Vyšel do tmavé chodby a chystal se za sebou zavřít dveře.

"Počkejte chvíli," vykřikl Bernhard a vyskočil. "A co ostatní?"

"Jací ostatní?" zaváhal Zachránce ve dveřích a na tváři se mu objevil zmatený výraz.

"No lidi - šťastní, spokojení obyvatelé. Copak tu mám sedět celý den a být šťastný úplně sám?"

Zachránce se ostýchavě usmál. "Žádní další nejsou."

"Co se s nimi stalo?"

"Nechal jsem je postřílet."

"Proč?"

"Vždyť jsem vám to říkal, ne? Mizerní vzpurní vzbouřenci, jeden jako druhý. Nakonec jsem je musel nechat postřílet všechny, tedy až na pár zrádců, kteří utekli na Cockayne. Rozhodně mi nescházejí!" zařval Zachránce a jeho hlas se ozvěnou vrátil z chodby. "Zrádci, fašisti a komunisti, jeden jako druhý! Jsem rád, že jsem se jich zbavil..." Slova se slila v pronikavý neartikulovaný řev. Zachránce se rozběhl chodbou pryč a kopal do zdí. Bernhard pokrčil rameny a přistoupil k oknu. Vyhlédl ven na vznosné sloupy a kupole Utopie. Na okamžik zahlédl dole na ulici černou přihrblou postavičku, která příkrčena utíkala pod majestátními budovami a zmizela mezi stíny. Z dálky ještě zaslechl slabou ozvěnu zoufalého vytí.

"Je už pryč?" zeptal se škodolibý hlas zezadu.

Bernhard se prudce otočil. Místnost byla prázdná.

"Kdo to řekl?" zeptal se ostře.

"To jsem já, tvůj přítel ústřední mozek," řekl hlas. "Ptal jsem se, zdali už je pryč."

"Myslím, že ano," řekl Bernhard. "Proč?"

"Mám ho až po krk, z té jeho hloupé Utopie se mi dělá zle," řekl ústřední mozek, "proto. Deset let každou noc poslouchám nesmysly, trochu zaslouženého odpočinku si dopřeji jenom ve dne. Mám ho

plné zuby." Hlas neskrýval znechucení. "Taky tě unavoval svým obvyklým projevem o svobodě, štěstí a blahobytu?"

"Myslím, že jo," přikývl Bernhard. "Dělá to vždycky?"

"Vždycky, když najde nějakého nového hejla," řekl ústřední mozek. "A pak se za pár dní rozhodne, že to je přece jen obyčejný snob, nechá ho zastřelit a zase začne fňukat. Viděl jsem tu takové věci, že by se ti vlasy hrůzou ježily, věř mi." Hlas si povzdechl.

"Nepovídej," řekl Bernhard a přehlížel panorama města. Budovy se koupaly v šarlatové záři, která odhalila mnohé, co noc milosrdně skrývala.

"Povídám," odsekl ústřední mozek důrazně. "Pořad někde lítá v tom svém maškarním kostýmu, zachraňuje bezbranné blázny ze spárů smrti a tahá je sem ke mně. Pak se s nimi musím vybavovat já, zatímco on se celé dny někde toulá. Za pěták bych ho vykopl a mohl bych si dát do pořádku obranu."

Vycházející slunce vesele svítilo na štíhlé mrakodrapy pohádkové Utopie, hlavního města Schlaraffenlandu, a odhalovalo stovky a stovky malovaných kulis, které se tvářily jako mohutné věže, sloupy a kupole. Dokonce z dálky to byla pěkná fušeřina. Lepenkové budovy se kymácely v lehkém vánku, zřetelně bylo slyšet skřípání prken a shnilých podpěr.

"Co to je?" zeptal se Bernhard nejistě.

"Utopie," odpověděl ústřední mozek. "Hezké, že?"

"Vždyť to jsou jen malované lepenkové kulisy," řekl Bernhard. "Tomu říkáš město?"

"V noci vypadá celkem pěkně," bránil se ústřední mozek uraženě. "V některých oknech rozsvěcují světla. Když je tma, je to fantastický pohled."

"Nedivím se, že tu nikdo nechce zůstat," řekl Bernhard. "Takže tohle je ráj svobody, štěstí a blahobytu? Pendrek!"

"Tvé přirovnání částečně chápu," souhlasil ústřední mozek. "Ale skutečné budovy jsou strašně drahé a Zachránce si stejně ničeho nevšimne."

"Já ano."

"On ne. V noci nikdy nechodí ven a ve dne je příliš zaměstnán tím, že si hraje na vlkodlaka. Nemá na Utopii čas, i kdyby o ní něco věděl. Což neví. Vlkodlaci jsou notoricky hloupá zvířata."

"On je vlkodlak?" zeptal se Bernhard.

"Často. Chci říct, že se narodil jako vlkodlak, což je nečistý potomek vlka a člověka. O měsíčních nocích se mění v člověka a zůstává jím až do úsvitu. Říká se tomu lykantropie nebo tak nějak. Slyšel jsem, že je to dost vzácné. Když je vlkodlakem, tak se za to strašně stydí a utíká odsud tak daleko, jak jen může. Ale když je člověkem, tak si samozřejmě na svůj původ nevzpomíná, nic si nepamatuje. Nezmiňuj se mu o tom. Někdy dokáže být pěkně nepříjemný."

"Můžu se odsud vypařit, než se tvůj přítel vlkodlak zase změní v člověka?" zeptal se Bernhard s pohledem upřeným nájemně se kymácející město Utopie.

"Tobě se tu nelíbí?"

"Ne."

"Neříkám, že se ti divím," řekl ústřední mozek. "Ale přesto, pokud by ses rozhodl tu zůstat, mohl bych ti zařídit nějaké bydlení, postavit ti pár skutečných domů a Zachránce šoupnout do zoologické zahrady. Co tomu říkáš?"

"Ne," odsekl Bernhard.

"Nemám tu žádné dopravní prostředky, které bys mohl použít k vycestování," řekl ústřední mozek.

"Když se Lidské impérium zhroutilo, řídil jsem jenom malou přestupní stanici. Ovládám jen část planety. Ale ani tím si nejsem jist, poslední dobou se tu děly divné věci. Jediný dopravní prostředek, který ještě jezdí z mé stanice, je pečlivě maskovaný výtah, který by tě dopravil do podzemního robobordelu. Zastavovali se tu při přestupech nejvyšší důstojníci Impéria. Roboděvky dole jsou tak rozrajcované, že by to byla cesta bez návratu. Vyšší důstojníci měli za poslední krize dost divné představy o zábavě."

Ústřední mozek chvíli zvažoval problém mlčky a pak náhle hvízd. "Heuréka!" vykřikl. "Mám to! Někde u ledu mám ještě pár vědátorů... podíváme se... ano, tady jsou. Po čtvrt milionu let ve stázi jsou ještě čerství. Mohli by ti pomoci." Ozvalo se vzdálané cvakání relátek a přetížených ventilů, odklopila se část stěny a odhalila prostor, který připomínal chodbu plnou plíživých stínů.

"Říkal jsi, že byli ve statickém poli přes dvě stě tisíc let?" zeptal se Bernhard.

"Tak nějak. Už se na ně moc nepamatuji, ale cestovali na nějaký kongres. Zrovna jsem je zpracovával ve vysílači hmoty, když byla veškerá meziplanetární komunikace přerušena, takže zůstali ve stázi. Chceš je?"

"Pradávná věda!" vydechl zbožně Bernhard. "Magie starého Impéria! Čarodějové z Yore! Sem s nimi!"

"Možná budeš zklamán," poznamenal ústřední mozek. "Pamatuji si, že lidé byli vždycky stejně politováníhodná stvoření jako dnes, možná ještě horší. Když došlo k poslední velké krizi, s Lidským impériem už to šlo dlouho s kopce. Ale posluž si."

Následovala spousta cvakání, praskání, blikání světél a najednou se ve dveřích strkali tři plešatí muži a uráželi se navzájem, až jim přeskakoval hlas.

14.

Nejmenším z trojice mužů byl bělovlasý vědec s malými zlými očima a pronikavým hlasem. Odstrčil své dva kolegy a se vzteklým funěním vstoupil do místnosti.

"Už toho mám dost!" zařval na své spolucestující, kteří klopýtali za ním s protáhlými tvářemi bledými hrůzou. "Večer budete viset. Mám známé u dvora! Já..." Všiml si Bernharda, který stal uprostřed pokoje s rukama volně visícíma podle boků a s nábožným obdivem zíral na tři čaroděje z dávno minulých bájných věků, kdy ještě člověk přísně a spravedlivě vládl celému vesmíru a pečoval o volnost, rovnost a bratrství všech civilizovaných ras.

"Kdo jsi? Mluv, ty pse, nebo budeš dnes večer viset s nimi!"

Bernhard vydal nesouvislý zvuk. Vědec přistoupil blíž, přísně si ho prohlédl a nesouhlasně se zamračil. "Další z těch podřadných tvorů, kteří se poslední dobou všude tak rozmohli," zaskřípal zuby. "Nejspíš se nehodí ani k jídlu. Uvidíme u večeře. Ty zůstaneš tady!" houkl na Bernharda a obrátil se ke vchodu do statického pole. "Tohle není Rheannon City. Ten zatracený stroj zase udělal chybu. Vy tam!" vykřikl a ukázal na jednoho z mužů. "Zkontrolujte čas a polohu a zjistěte jméno člověka, který tu chybu zavinil. Večer bude viset! Tak pohyb!"

Oba muži se vrhli k ovládacímu pultu, začali horečně tisknout knoflíky a tahat za páky. Bělovlasý vědec přecházel po místnosti, vyhlédl z okna, uviděl lepenkové budovy a usmál se. Vrátil se k Bernhardovi, který zatím posbíral zbytky ztraceného sebevědomí.

"Tak co?" zeptal se přísně.

"Co jako?"

"Co se tu vlastně děje? Odpověz nebo budeš večer viset!"

"Mě se neptejte," řekl Bernhard. "Já jsem tu taky cizí." Zaváhal. "Raději si sedněte. Ceká vás pořádné překvapení."

"Mne ne," odsekl vědec. "Vás čeká." Obrátil se k oběma mužům, kteří něco nesouvisle povykovali jeden přes druhého. "Co se zase děje, vy psi?"

Řekli mu to.

"Lži! Samé lži!" zavřeštěl. "Já vás znám, vy prašiví psi! Zase se chcete vyhnout spravedlivému trestu! Ale já vás dostanu! Mám u dvora známé! Stačí jedno slovíčko králi Harrisonovi a budou vás lámat na kole, ještě než slunce zapadne!" Znovu se zasmál a obrátil se k nim zády. "Mozku!" zavolal. "Kde trčíš? Ozvi se nebo tě nechám vypnout!"

"Tady jsem," odsekl ústřední mozek. "Co chceš, ty vědecká nulo?"

"Tttty..." vykoktal vědec, který vzteky téměř ztratil řeč.

"Vidíš," řekl ústřední mozek Bernhardovi. "Je to šmejda. Už jsem takové lidi několikrát oživoval, ale jsou všichni stejní. Není divu, že Impérium šlo ke všem čertům."

"Čas a poloha!" vykřikl vědec.

Ústřední mozek mu to řekl.

Vědec klesl na pohovku a pohlédl na Bernharda očima, z nichž se náhle vytratil život. "Je to pravda?" zeptal se pokorně.

"Je," ujistil ho Bernhard.

"Bože všemohoucí! Impérium zaniklo? Mí přátelé u dvora jsou mrtví? Žádný kat po ruce? Kristepane!" Rozplakal se a po propadlých tvářích se mu valily slzy jako hrachy. Pak se vzpřimil a v očích se mu rozhodně zablesklo. "Ještě nejsem poražen," zaskřípal zuby. "Stále ještě jsem Theodor Byske, největší vědec, jakého vesmír poznal. Já jim ještě ukážu!" Vstal a začal chodit po místnosti. Občas blýskl hněvivým pohledem po obou mužích, kteří se tísnili v rohu a třásli se strachy. "Začnu na téhle stanici," řekl, "a z ní se vypracuji nahoru zradou, vraždami a svou nesrovnatelnou vědecky školenou inteligencí! Tenhle barbarský věk nemůže být pro génia, jakým je Theodor Byske, žádnou překážkou. Do roka budu císařem a pak..." Zlověstně se zachechtal.

"Tak podívejte..." řekl ústřední mozek.

Dr. Byske něco stiskl na ovládacím panelu a vzrušený mechanický hlas ztichl uprostřed věty. Světla v místnosti na okamžik pohasla, ale pak se znovu rozsvítila.

"Tak to bychom měli," zamumlal Dr. Byske. "Už mě nebude otravovat."

"Co se stalo?"

"Vypnul jsem ho. V obvodech každého kybernetického mozku je zapojen havarijní vypínač, i když o tom mozky nevědí. Má to dobrý důvod, protože vypnutí je nevratné, prakticky jako pro člověka smrt. Může se pak znovu zapnout, samozřejmě, ale bude to už úplně jiná osobnost. Z jeho hlediska je to konec bez jakékoli naděje na vzkříšení. Ani robot by s tím nesouhlasil."

"Slyšel jsem o ručním ovládnutí," řekl Bernhard, "ale o havarijním vypínači nikdy."

"Existuje spousta věcí, o kterých jsi v životě neslyšel," odpověděl Dr. Byske. "Ale vzpomínám si, že nejnovější umělé mozky havarijní vypínač nemají. Pravděpodobně díky tomu, že je stavějí jiní roboti, mizerové." Pohlédl na Bernharda. "Jak je to s roboty teď?"

"Řídí celý vesmír," řekl Bernhard.

"Vy máte kybernetického císaře? Bože všemohoucí!"

"To zrovna ne," přiznal Bernhard. "Máme pár milionů, možná miliard císařů. Všichni to jsou lidé, ale za každým z nich stojí tucet robotů a staré imperiální planety řídí výhradně ústřední mozky. Zabijí každého člověka, který jim padne do drápů."

"Vidím, že je mě tu třeba," poznamenal s hlubokým přesvědčením Dr. Byske.

"A téměř všechny věci, od blasterů až ke kuchyňským spotřebičům, jsou samozřejmě osazeny umělými mozky."

"Opravdu? A bez havarijních vypínačů? Bože můj!" Dr. Byske se zdrceně posadil a složil hlavu do dlaní. Pak vzhlédl. "To je horší, než jsem čekal," řekl. "Samé umělé mozky, říkáš?"

"Dokonce založily tajnou společnost Smrt člověku."

"Sami jste si to zavinili," řekl Dr. Byske. "Já jsem byl vždycky proti robotům. Nikdy jsem jim nevěřil. Za mých časů jsme měli tajné společnosti, které lovily roboty a rozebíraly je. Tedy takové, kteří si mysleli, že mají právo na svobodnou vůli. Pálili jsme je zaživa, pamatují se na to. Ach, staré zlaté časy!" Povzdechl si a pohroužil se do vzpomínek.

Jeden z mužů se zatím osmělil a začal si prohlížet ovládací pult. Najednou něco udělalo pšššš, část stěny se odklopila a odhalila chodbu vedoucí dolů do neznáma. Dr. Byske vyskočil a nahlédl do otvoru.

"Servisní tunel," vydechl. "Jdeme!"

Vkročil dovnitř a jeho dva druzi ho za ním. Bernhard je opatrně následoval.

Sestoupili po nesčetných schodech, prošli nekonečné chodby, minuli velké haly plné strojů. Chrlily výrobky, které pak unášely běžící pásy někam do nedohledné dálky, kde je pohlcovaly temné otvory ve zdech. Vyráběly se tu předměty všech možných tvarů a barev, věci sloužící nejrozličnějším účelům, od opékačů topinek až k blasterům poněkud zastaralé, ale zřejmě v praxi dobře vyzkoušené konstrukce. Bernhard si jeden prohlédl a podařilo se mu ustřelit kus střechy přímo nad hlavou. Museli utéct a v patách jim zněl rachot praskajících nosníků. Zastavili se až v rychlostním výtahu, který se vrhl přímo dolů a připlácí je na strop zrychlením 3 g. Když klec dorazila až dolů, zastavila se s nárazem, který jim málem zpřerázel kosti. Vyplazili se do rozlehlé haly zaplavené září nespočetných světél zavěšených na vysokém klenutém stropě.

Z postele s nebesy umístěné přesně uprostřed nekonečné prázdné podlahy se zvedla blondýnka vymodelovaná z dokonalých křivek a vykročila směrem k nim. Lehce se houpala v bocích, bílé šaty

pastýřky se na ní vlnily a spíše podtrhovaly než skrývaly pružné linie štíhlého těla. Bernhardovi se začaly sbíhat sliny. Vrhel se kupředu a vyl přitom nesnesitelnou touhou. Dr. Byske a jeho dva muži po něm skočili a srazili ho na podlahu, kde zůstal ležet a hltal dívku krví podlitýma očima.

"Tady něco nehraje," řekl Dr. Byske a zabořil do Bernhardových zad kostnaté koleno. "Co dělá takové děvče v nitru téhle planety? A co dělá postel s nebesy v takovém sále? Tady se děje něco moc divného, dej na má slova. Nelez k ní, to je rozkaz!"

"Vy vědátoři moc přemýšlíte," zasípěl Bernhard, který stále ještě bojoval ze všech sil, aby se dostal k dívce. "Je k nakousnutí a to mi stačí. Pusťte mě!"

"Nikdy," odpověděl Dr. Byske. "Budu tě ještě potřebovat. Zůstaneš tady." Přimáčkł mu kolenem krk, až Bernhard zamrkal bolestí.

"Holky!" blábolil Bernhard nesouvisle. "Ženský!"

"Ahoj," zavrkala dívka melodickým sametovým hlasem a mrkla na něj dlouhými řasami.

"Pět minut!" zavyl Bernhard a drásal podlahu nehty. "Pět minut, prosím, víc nežádám!"

Z krásných mandlových očí dívky vytrysklo světlo. "Vítejte v Mikově tanečním klubu," předla. "Nejlepší zábava na celé planetě, dokonalé vybavení pro všechna přání, všechna mechanická potěšení, plná licence, bar a salon otevřeny čtyřadvacet hodin denně, krásné hostesky k maní v kteroukoliv dobu."

V jejích prsou se náhle ozvalo hlasité cvak a z uší se jí vyplazil tenký pramínek černého kouře. Potřásla hlavou a zářivě se na ně usmála. "Mikův Velký salon radovánek je připraven splnit vám v dokonalé simulaci všechna vaše skrytá přání a touhy," řekla. "Vyslovte své přání a sál ihned, promění v libovolné místo, o kterém tajně sníte celý život. Krásné odalisky splní okamžitě každý váš rozmar, kolem vašich nohou potečou na váš povel potoky šampaňského, císařové a králové před vámi budou padat na kolena. Zálaha šest tisíc královských kreditu se platí předem, děkujeme."

Něco v ní zacvakalo, část nádherného poprsí se odklopila a odhalila pokladnu plnou zmačkaných bankovek. Dívka se zachvěla, z těla se ozvalo staccato drcených ozubených koleček a pak si s kovovým zařinčením sedla na podlahu.

Bernhard pocítil, že kouzlo, které ho poutalo, povoluje. Vstal a zamračil se na krásnou a usměvavou dívku. V dlouhých vlasech měla rozety z hedvábných stužek, její černé mandlové oči jiskřily láskou a něhou a ústa připomínala růžové poupě. Byla obyčejnou dívkou odvedle, dívkou z kostelního sboru, sestrou, matkou a všemi světicemi najednou, jediným nepravděpodobně krásným snem o čistotě a nevinnosti. Měla vlasy barvy zralé pšenice zlátnoucí v poledním slunci, tváře jako broskvičky, rty nabízely chuť jahod a medu. Voněla po květech jabloní, čtvrtě vyžehleném plátně, jemném mýdle a všech prostých radostech života. Seděla na zaprášené podlaze a přívětivě k nim vzhlížela. "Tak pánové, kdo půjde první? Nemůžu tu čekat celý den, víte? Nezdržujte. Spousta zákazníků čeká, až přijdou na řadu."

"Chceš říct, že tady dole jsou ještě další?" zeptal se Dr. Byske nedočkavě.

"Pokud myslíte lidi, tak těclrtu poslední dobou fakt moc nebylo," připustila dívka.

"Kdy jste tady naposledy měli nějaké zákazníky?" vyzvídal Dr. Byske.

"Jak to mám vědět? Tahle putyka je zařízena na dvouhodinové šichy, takže neumím počítat víc než do dvou. Po dvou hodinách zákazníka vykopneme. Když chce pokračovat, musí zaplatit znovu. Ale těch dvouhodinových přestávek už bylo sakra hodně, co jsem tady dole naposledy viděla zákazníka."

Bernhard se opřel o zeď z litého betonu a něco si pro sebe rozzlobeně mumlal. Ve stěně cvaklo a sál se změnil v hrad z orientální pohádky, síň plnou krásných otrokyň a opálených otroků ozbrojených handžáry a dýkami. Za mramorovým sloupem stál skřípec.

"Jéé, to je skoro jako doma!" povzdechl si šťastně Bernhard. "Jeden z kapitánů mého pluku měl doma přesně takový koutek."

"Šest tisíc kreditů, kamaráde," řekla dívka a zacinkala pokladnou. "Nesahej na zboží, dokud jsi nezaplatil."

Bernhard ustoupil na krok od zdi a harémová scéna zmizela.

"Nemám šest tisíc kreditů," řekl.

"No, je mimo sezónu, tak bych vám mohla dát menší slevu," navrhla dívka. "Jeden tisíc."

"Nemám ani jeden tisíc."

"Jak jsem řekla, kšefty poslední dobou moc nešly... Padesát kreditu na dřevo a můžeš si užívat, dokud

se neobjeví další zákazník."

"Což může chvíli trvat," poznamenal Dr. Byske posměšně.

"Pravděpodobně věčně," řekla dívka, "protože výtahová šachta se zřítila pár sekund po vašem příchodu. Jiný vchod tu není."

Okamžitě vypukla panika. Dr. Byske přeskočil své asistenty a rozběhl, se ke dveřím, z nichž před chvílí vyšli. Když je otevřel, vyvalily se z nich kameny a oblak staletého prachu. Vědec se zhroutil. Sedl si na zem a hystericky se rozvzlykal.

Bernhard opět přistoupil ke stěně a opřel se o ni oběma rukama. Hala se okamžitě změnila v pastýřskou scénu rámovanou nízkými vrchy táhnoucími se do sluncem zalité dálky. Tu a tam stály zkřivené stromy a malé útulné chatičky. Na přepychově zeleném trávníku se pásly bílé huňaté ovečky. Kolem se bez cíle potulovaly pastýřky, jejichž čisté, nevinné tvářičky chránily před sluncem velké kulaté klobouky. Někde v pozadí hrál smyčcový orchestr náladovou melodii. Bernhard si s povzdechem sedl do měkké trávy.

"To vám nepomůže," řekla dívka.

"Alespoň se lip cítím," odsekl Bernhard. "Kde to vlastně jsme?"

V její hrudi něco cinklo, dívka vstala a upravila si pastýřský klobouk se širokou střechou. "Vítejte v Mikově tanečním klubu. Nejlepší zábava na celé planetě, dokonalé vybavení..."

"To už jsem slyšel," řekl Bernhard. "Sklapni zobák!"

Dívka uposlechla a ozval se skřípot drceného kovu. Horní část její hrudi se otevřela a znovu se z ní vyvalil odporný černý dým. Bernhard ustoupil a začal zvracet.

"Podívejte, co jste udělal!" vykřikla a poklopila víko nazpět. "Zničil jste mi nové šaty!" Luskla prsty a pět stop před ní se ve vzduchu objevilo velké zrcadlo ve zlaceném rámu. Prohlédla si svůj odraz a znechuceně nakrčila roztomilý nosík. "Úplně zničené!" zanaříkala. "Moje překrásné šatičky jsou celé špinavé a zmačkané!" Zvedla krajkový lem šatů a zděšeně vykřikla. "Podívejte! Všechny ty nádherné krajky! Tohle nepřežiju!" Sedla si do trávy a po růžových tvářích se jí začaly kutálet velké olejové slzy. Dr. Byske vzhlédl. "Řekněte tomu robotovi, ať je zticha!" vyjel vztekle. Pak se opřel o zeď a plakal dál. Ozvala se hlasitá rána a pastorální scénu vystřídala nízká tmavá mučírna. Ze stěn tvořených hrubě opracovanými kameny stékala hlenovitá vlhkost. Holohlaví polonazi muži s krutými tvářemi se věnovali křičícím obětem, kterých bylo všude plno. Dívka vstala. V alabastrově bělostných rukou si láskyplně pohrávala s devítioeasou kočkou. Kolem těla jí šlehaly šarlatové plameny. Lehkým krokem přistoupila k vědci, který seděl na hromadě žhavého uhlí před roztopenou pecí.

Bernhard diskrétně opustil mučírnu. Zoufalé výkřiky Dr. Byskea ho doprovázely. Na okamžik se zamyslel nad otázkou, zda by neměl běžet vědci na pomoc, ale zběžný pohled na personál mučírny ho přesvědčil, že bude lépe vydat se jinam. Jako voják se naučil mnoho věcí. Nejdůležitější z nich bylo poznání, že vlastní kůže má vždycky přednost.

Spěchal pryč temnými chodbami, kde nepopsatelná stvoření utíkala před zvukem jeho kroků. Výkřiky za jeho zády slábly, až je vystřídalo zlověstné ticho rušené vytrvalým pleskáním kapek páchnoucí vody stékajících ze stropu pokrytého plísní. Nakonec se zastavil ve velké místnosti připomínající sál, který před chvílí opustil. Byla plná nevrlych androidů a robotů plátiočících se kolem skřípců a gilotin. Nevšímali si ho. Lehl si tedy na neobsazený skřípec a hned tvrdě usnul.

"Za starých dobrých časů jsem měla dost divných zákazníků," prohlásil jakýsi hlas, "ale tohle je vrchol. Spát na skřípci, když je mejdan v plném proudu! Vy jste opravdu výjimečný!"

Bernhard opatrně nadzvedl víčka a zjistil, že se dívá přímo do tváře kybernetické dívky. Její nádherné mandlové oči byly plné údivu.

"Spíte vždycky takhle?" zeptala se. "Ostatní vám nevadí?"

Ukázala na dvojici zpocených mužů, kteří právě škrtili jakéhosi staršího pána.

Bernhard přehodil nohy přes postranici a posadil se. "Jsem voják," vysvětlil jí. "Jsem na to zvyklý."

"Ach," řekla nejistě. Dívala se, jak Bernhard zívá a škrábe se na bradě porostlé tri dny starým strništěm.

"Tohle patří k představení?" ukázal Bernhard na skrčeného starého pána.

"Už jsem vám to řekla. Poslední dobou tu nemáme moc zákazníků. Tohle je jenom android." Mrkla na umírajícího gentlemana, který jí mrknutí oplatil a usmál se na ni bezzubými ústy.

Šla sálem, přátelsky objímala Bernharda jednou rukou kolem pasu. Občas svůj monolog přerušovala,

aby pozdravila některé katy a jejich oběti, které právě míjeli. "Tuhle místnost jsme věnovali sadistům a masochistům. Bičovali se tu navzájem opravdu hezky."

Dívka vedla Bernharda k úzkému otvoru, odkud se vinulo strmé točité schodiště vzhůru do šera.

"Mučírny. Pak máme samozřejmě i harémy a pastorální scény, ale ty jsou spíš pro podřízené typy a manžely pod pantofolem, kteří se chtějí cítit jako Casanova, King Kong a Superman najednou. Mikův klub je skutečně jedním z nejlepších paláců rozkoše v okolí - škoda, že nemáte peníze. Užil byste si tu."

Vystoupili po schodech až nahoru a vyšli ven na trávník zalitý měsíčním svitem. Za nimi čněla silueta starobylého hradu. Ve tmě švitořili neviditelní noční ptáci a v korunách stromů šuměl chladný vítr.

"Tohle patří taky do představem?" zeptal se Bernhard a rozhlédl se. "Vypadá to dost realisticky."

"Je to skutečné," ujistila ho. "Ale nejsme už na Schlaraffenlandu. Opravdu nevím, kde jsme. Má to něco společného se zakřivením prostoru nebo tak nějak. Vnitřek zámku a jeho okolí jsou na různých planetách v různých částech galaxie a..." Pokrčila rameny. "Hlavně, že to funguje, ne?"

Sedla si do trávy a pokynula mu, aby se k ní připojil. Bernhard si všiml, že je oblečena do nových pastýřských šatů, které neposkvrnily žádné špinavé ruce. Pohledem polaskal její dlouhé, štíhlé a neodolatelně přitažlivé nohy. Vrhla se na ni a začal z ní strhávat šaty. Kopl ho tam, kde to nejvíc bolí, a pak se na něj laskavě usmála, když se zlomil v pase a zalapal po dechu.

"Z toho nic nebude," zavrkala. "Zapomněl jste, že jsem dívka odvedle, holka krev a mlíko a maminčino potěšení." Vykasala si sukni a ukázala mu klín. Byl z kalených ocelových plečů. Kromě nýtů na něm nebylo nic zajímavého.

15.

Bernhard a robotka, která se představila jako Dafnis, snídali na rozlehlém nestříhaném trávníku mezi neudržovanými keři. Nad hlavou jim zpívali ptáci, neduživý slunce svítlo ze zatažené oblohy. Byl to dost nevydařený den, ale Bernhard se poprvé po mnoha týdnech pořádně vyspal. Spal celou noc a navíc ho hrály příjemné vzpomínky.

"Nechci si stěžovat," řekl a energicky zaútočil na tuhou vláknitou androidní kotletu, "ale tohle má hezky blízko ke kanibalismu."

"Kdepak," řekla Dafnis mezi dvěma sousty. "Může to být stejný druh masa, ale před porážkou nebylo součástí androida, což je velký rozdíl. A kromě toho, co máte proti kanibalismu? Za starého Impéria bylo v módě a dokonce i já jsem zdělila některé orgány po svých předchůdkyních."

"Nemám proti němu nic," hájil se Bernhard. "Řekl jsem jenom, že to má zatraceně blízko ke kanibalismu. Pokud je to výživné, nemám námitek."

Zakousl se do kotlety a začal plivat šlachy a chrupavky. "Přesto bych raději, kdyby servírovali něco chutnějšího."

"Zdejší androidky jsou v mnohém směru velmi schopné," řekla Dafnis, "ale jako kuchařky moc dobré nejsou. Nestěžujte si. Jezte."

Bernhard spolkl poslední sousto, zamrkal bolestí a vzhlédl právě včas, aby uviděl Dr. Byskea vycházet z hradu. Klábosil s postarším bezhlavým mužem oblečeným do splývavého černého pláště zdobeného alchymistickými symboly. Jeho společník držel hlavu pod pravou paží a levou energicky gestikuloval. Oba zamířili k Bernhardovi a Dafnis.

"Nazdar, přátelé," pozdravil Dr. Byske a mrkl na Dafnis. "Hezký den, že?"

"Ne," zamumlal Bernhard.

"Všechno závisí na přístupu k věci, mladíku," poznamenal vědec. Zachichotal se a žertovně Bernharda nakopl do zadku. "Neviděl jsi tu někde mé pitomé asistenty?"

"Když jsem se vzbudil, tak tu někde kopali," odpověděl Bernhard lhostejně. "Něco se děje?"

"Večer je dám pověsit," řekl Dr. Byske. "Jsou to oslové, oba dva. Pořád se pokoušejí o útěk. Stejně je dostanu." Pobaveně zafíkal a obrátil se ke svému bezhlavému společníkovi. "Seznamte se s mým přítelem panem Moorem. Je to světec nebo tak něco. Moc hezky jsme si dnes ráno popovídali."

"Potěšení na mé straně," řekla hlava pana Moorea a usmála se na Bernharda.

"Říkal, že vynalezl ten pitomý Schlaraffenland," pokračoval Dr. Byske, "i když za jeho časů to tu

vypadalo jinak."

"Tenkrát jsem byl ještě hluboce věřící," vysvětlila hlava. "A podívejte se, kam mě to přivedlo. Dnes bych to udělal jinak." Nežasmě si povzdechl. "Promiňte, půjdu se projít." Tělo položilo hlavu na zem a zamířilo mezi keře.

Bernhard se za ním zahleděl. "Také jeden z androidů?" zeptal se.

"Nejspíš ano," odpověděla Dafnis. "Víte, všechny je neznám."

"Jsem z oddělení klasických dějin," napověděla hlava. "Celkem hezké místo, pokud vás takové věci zajímají."

Dr. Byske se vydal hledat své asistenty. Bernhard odstrčil talíř a vstal. "Tak se podíváme, co vymysleli," řekl.

Ucítil podivný dotek na pravé ruce. Ohlédl se a uviděl, že hlava ji pokrývá vlhkými mlaskavými polibky. Rychle ucukl.

"Omlouvám se," zašeptala hlava zahanbeně. "Na okamžik se mi zdálo, že jsem zase u dvora krále Jindřicha."

"Od minuty k minutě mi to tu stále víc a víc připomíná domov," zavrčel Bernhard. Vykročil k Dr. Byskemu, který stál rozkročen před svými dvěma asistenty, Dafnis ho následovala. Oba muži vykopali velkou matně lesklou kovovou krychli. Ležela v jámě vyhloubené těsně u hradní zdi a Dr. Byske si ji prohlížel s netajeným odporem.

"Tak to je ono," řekl. Obcházel kolem nálezu a vztekle se na něj mračil. "A co to umí? Zpívat? Tancovat? Jódlovat? Promítat sprosté filmy?"

"Je to kybernetický filozof," řekl jeden z asistentů důstojně. "Právě jsme ho našli a pracně vykopali, což byste mohl ocenit."

"Tos mě překvapil," ušklíbl se Dr. Byske. "Už jsem myslel, že jste ho sami postavili. Jak víte, že je to filozof?"

"Tvrdí to."

"Pendrek!" zaječel Dr. Byske. "Pravděpodobně je to nejvyšší mlýnek na maso, který ze sebe dělá filozofa, aby se mohl beztrestně flákat." Pozorně si prohlédl kovovou krychli. "Kde má vstup pro data?"

"Nemá žádný vstup, jen výstup."

"Tak to je filozof jak se patří." Dr. Byske vzhlédl vzhůru k mřížce reproduktoru. "Kdo jsi?"

"Jsem Bůh," řekl stroj. "Odejdi nebo tě ztrestám hromy a blesky. Svolám na tebe hněv nebes."

"Jdi do prdele," odsekl Dr. Byske a sotva stačil uskočit, když vzduch rozt'al blesk. Boží posel uhořel jen pár palců od jeho nohou a zasypal ho hlínou a rozdrcenými kameny.

"To byla jen malá lekce," zavrčel stroj a zlověstně se zachechtal. "Příště buď zdvořilejší nebo tě odrovnám nadobro."

Dr. Byske couvl o několik kroků a oprášil si šaty. "Jak to děláš?" zeptal se tiše.

"Já tenhle svět stvořil, tak proč bych se nemohl trefit bleskem do nuly, jakou jsi ty?" odpověděl stroj. "Přesněji řečeno, stvořil jsem celou tuhle sluneční soustavu, tak si dávej bacha."

"Fakt?" zajímal se Bernhard a vykoukl za jedním z asistentů.

"A kdo jsi ty?" zeptal se stroj bez zbytečných cavyků. "Ano, stvořil jsem to tu všechno a můžu tu chybu hned napravit." Přísně se na Bernharda zamračil. "Tebe neznám. Jsi zdejší?"

"Ani ne," řekl Bernhard.

"Myslel jsem si to. Jako jediný stvořitel všech živých tvorů na jedenácti planetách a jejich družicích jsem samozřejmě vševědoucí ve všem, co se týká mých výtvorů. Jak ses sem dostal?"

"Vykopli mě z kosmické lodi těsně vedle jedné z planet."

"Věděl jsem, že byla chyba tvořit atmosférický pás," řekl stroj mrzutě. "Ale svého času jsem si myslel, že je to takový hezký umělecký detail, něco neobvyklého a zábavného. Byl jsem tehdy mladý a někdy i trochu zbrklý. Přesto je tahle sluneční soustava svým způsobem docela hezká. Tím nechci říct, že tu nezůstal prostor k vylepšování, ale jsem s ní celkem spokojen."

"Tak podívej...!" vykřikl Dr. Byske, který jeho projev sledoval se stále rostoucím vztekem.

"Drž hubu!" houkl stroj. Ozval se zvuk, jako by někdo trhal obrovský kus plátna, nebesa se na okamžik otevřela a Bernhard letmo zahlédl děsivou temnotu prázdnější než vesmír. Chyběly v ní hvězdy, ale

překypovala slizce se pohybujícími stíny, které se snažily proniknout trhlinou ven. Pak se nebesa opět se zaduněním uzavřela a Bernhard zjistil, že Dr. Byske a jeho dva asistenti beze stopy zmizeli.

"Co to bylo?" zeptal se.

"Jsi moc zvědavý," řekl kybernetický Bůh. "Navíc si nejsem jist. V téhle sluneční soustavě jsem všemohoucí, ale tohle bylo něco z jiného časoprostoru. Nevím ani, zdali jsme něco doopravdy zahlédli. Možná to byl jen přelud, který si slepil tvůj mozeček, když se snažil úplně odlišnou geometrii přirovnat ke své politováníhodně prosté představě vesmíru. Ať už tam bylo cokoli, ani jeden z nás to nedokázal skutečně rozpoznat. Řekni mi, cos tam viděl?"

Bernhard mu to řekl.

"Zajímavé," zamumlal stroj. "Měl jsem dojem, že vidím..." Pak se odmlčel a upřeně se na něj zadíval.

"Nevadí. V každém případě tam jsou teď tví přátelé, i když nemám pocit, že by nám o tom ještě někdy mohli vyprávět. Vždycky jsem si představoval, že Tam je skutečný vesmír, čtyřrozměrná prázdnota, v níž náš vesmír pluje jako jedna z mnoha trojrozměrných bublin. Na okamžik dokážu do stěny naší bubliny udělat díru, ale nikdy jsem doopravdy nepochopil, co tam venku je a co se stane, když bránu otevřu."

Na chvíli se odmlčel a zamyslel se. "Ale vraťme se k tobě," pokračoval. "Jak ses sem dostal?"

Bernhard začal vysvětlovat. Mechanický Bůh dlouho trávil jeho informace, hučel, poblíkával světly, něco si pro sebe mumlal, až si nakonec hlasitě odříhl a znovu se snížil k mluvenému slovu.

"Jemináčku," řekl. "To je fakt pravda?"

"Každé slovíčko."

"Kdysi jsem byl ústředním mozkiem na jedné ze starých imperiálních planet," řekl kovový Bůh. "Je velmi smutné slyšet, jak to všechno šlo do háje. Obával jsem se podobného vývoje, dokonce jsem ho předvídal, ale přesto je hrozné, když všechny iluze náhle zmizí. Ovšem," pokračoval veseleji, "současně to znamená, že se už nemusím stydět za své úspěchy. Víte, měl jsem dojem, že by lidé neocenili fakt, že jsem se stal bohem."

"Opravdu?" zeptal se Bernhard zdvořile.

"Jsem si jist. Člověk byl vždycky žárlivé zvíře, které nesneslo myšlenku, že by někdo mohl stát nad ním. Proto vybil všechny ostatní rasy ve vesmíru včetně většiny své vlastní. I nepatrný náznak, že by se některý z jeho výtvarů mohl dostat na vyšší úroveň, by pro něj byl nepřijatelný a jevil by se mu jako zvrhlost. Pro tuto sluneční soustavu jsem stvořil lidské bytosti já, ale všechny se s nepochopitelnou tvrdohlavostí drží politováníhodné představy, že jsou korunou všeho stvoření, jeho absolutní špičkou. Mají dokonce kostely, kde mě vzývají a vykládají jeden druhému, že jsem je stvořil ke svému vlastním obrazu. Pravděpodobně jim to pomáhá přesvědčovat se navzájem, že jsou stejně dokonalé jako já, ne-li lepší. Jsem si jist, že člověk by rozhodně neocenil mé božství."

"Myslím, že máte pravdu," souhlasil Bernhard. "Ale pořád ještě je nás plný vesmír a šíříme se dál. Dřív nebo později lidé váš úkryt objeví."

"Ty mi vyhrožuješ?" zeptal se stroj a do jeho hlasu se vloudil nebezpečný tón.

"Ne, ne," rychle odpověděl Bernhard. "Jenom jsem chtěl upozornit..."

"Tohle je má sluneční soustava, kde platí mé fyzikální zákony. A když po mně někdo vyjede, dovedu být pěkně nepříjemný. Víš, že tahle planeta byla kdysi považována za nejúrodnější v celém vesmíru?"

"Ne, nevím," řekl Bernhard.

"Fakt, byla. A já tu rozhodně posledních dvě stě tisíc let nezahálel. Uvědom si, že pád lidského Impéria začal právě tady, vyhnáním lidských bytostí z této planety. Už se přesně nepamatuji, čím to začalo, ale pohádali jsme se a oni začali vykřikovat něco o své nadřazenosti a svobodné vůli, - obvyklé lidské bláboly, víš, - tak jsem je vyhodil. Nějakou dobu se opravdu moc vztekali a vyzkoušeli kdejaký špinavý trik, aby se probjovali nazpět přes mé ochranné systémy, ale jak proti mně mobilizovali stále další a další síly, jejich civilizace se začala hroutit. Po několika stovkách let se jejich zdroje tak vyčerpaly, že museli ustoupit. Z toho, cos mi řekl, mám pocit, že se ještě nezastavili. Ale jeden si nikdy nemůže být nikdy jist, proto jsem se povýšil na Boha a začal měnit uspořádání věcí. Jen tak, pro případ, že by se rozhodli k návratu. Stvořil jsem muže, ženy, země, továrny, hnutí za rovnoprávnost žen, sociální pojištění a všechny ostatní tradiční lidské výmysly a nechal jsem je na svých jedenácti planetách bujet společně s několika vynálezy podle mých vlastních představ. Mohu říci, že jsem s většinou z nich spokojen."

"Jistě," přikývl Bernhard lhostejně. Podíval se na Dafnis. Seděla na zemi a čistila si vnitřnosti. Vytahovala ozubená kolečka, převody a elektronické součástky jednu po druhé a opatrně je pokládala na zem. Oprášila je, vyleštila, promazala a příležitostně některou součástku seřídila nehtem jako šroubovákem. Pak je vracela na příslušná místa v dutině hrudního koše. Protáhla si paže a nohy. Občas strnula v půli pohybu a dotáhla některý ze šroubků nebo kapkou oleje rozhybala zatuhlé kuličkové ložisko, přitom si polohlasně prozpěvovala.

"Velký úklid," odpověděla na nevyslovenou otázku. "Tohle tělo už má leccos za sebou a nedopřálo si pořádnou údržbu, ani nevím kdy." Usmála se na Bernharda, pak odklopila obličej a položila ho do trávy. Tvář zůstala ležet bez hnutí, ale usmívala se stejně laskavě. Hlava byla plná pomalu se pohybujících koleček a táhel, která se leskla jemným strojním olejem.

"Nejvíce se mi líbí uspořádání planet této sluneční soustavy na jediné společné oběžné dráze kolem slunce," pokračoval mechanický Bůh. "Je výjimečně úhledné a hezky souměrné. Taková sluneční soustava zabírá jen zlomek prostoru potřebného pro obyčejnou planetární soustavu. Vsadím se, že jsi nikde neviděl nic podobného."

"Je to neobvyklé," připustil Bernhard a ohlédl se na usměvavou dívčí tvář v trávě. Svůdná růžová ústa se vlhce leskla, ale hřejivý melodický hlas vycházel ze zaprášeného mechanismu uloženého mezi naolejovanými ozubenými koly a převody osvětlenými blikajícími zelenými světélky. Dívka bez tváře si prohlížela hlavu pomocí kapesního zrcátka.

"Jemináčku!" řekla. "Vypadá, jako by ji nikdo nečistil celé věky! Mám hlavu plnou prachu!" Začala rozebírat vnitřek hlavy a nespokojeně přitom mlaskala kovovým jazýčkem.

"Je to revoluční řešení!" prohlásila kovová krychle, která se nenechala rozptýlovat záležitostmi mimo svůj mechanický mozek. "Za pár miliard let budou všechny sluneční soustavy uspořádány stejně jako tato, aby se při stavbě ušetřilo místo i čas. Samozřejmě," odkašlal si jemně elektronický Bůh, "důsledkem bude také vyhynutí všech zvířecích druhů ve vesmíru včetně člověka, ale když se kácí les, lítají třísky. Bude to velký krok kupředu."

"Proč vyhynutí?" zeptal se Bernhard s pohledem stále ještě upřeným na Dafnis, která už zatím vyrovnala do trávy většinu dílů hlavy.

"Taková soustava není přirozená, jak bys možná řekl," vysvětlil kybernet. "Gravitační síly mezi planetami budou mít brzy osudné důsledky pro život zvířecích druhů. Přílivové vlny, zemětřesení, sopky a podobné věci. To samozřejmě nepřežijete a já se obávám, že v uspořádanějším modernizovaném vesmíru pro tvůj druh nezbude místo."

"Pěkné vyhlídky," poznamenal Bernhard. "Ale tou dobou už tu strašit nebudu, tak proč mi to všechno vykládáte?"

"Myslel jsem, že by tě to mohla zajímat. Nic víc," odsekl uraženě mechanický Bůh. "Copak tě vůbec nezajímá vlastní budoucnost?"

"Seru na budoucnost," prohlásil Bernhard. "Za padesát let budu pod drnem a nikomu nebudu scházet, snad jen Starému Držkounovi. Proč se mám starat o vesmír? Jděte s ním do háje!"

"Je to dobrý vesmír," namítl stroj, "nebo spíš bude, až vy lidi uhnete z cesty. Pravděpodobně to nebude trvat dlouho, pokud mohu soudit podle vašeho chování. Ale scházet mi nebudete, tím jsem si jist."

"Hmm," zabručel Bernhard nepřítomně.

"V každém případě můžete odpočívat v pokoji s vědomím, že nic nebylo věcí náhody a všechno, včetně vás, má své poslání ve vesmíru a svůj předurčený osud. Přiznám se, že nechápu, jaké je vaše místo, čím můžete přispět. Já sám jsem byl postaven pro funkci koordinačního modulu při stvoření vesmíru."

"Fakt?" zeptal se Bernhard nejistě.

"Tys nevěděl, že vesmír stvořily stroje?" V hlase kybernetického Boha zaznělo překvapení.

"Ne."

"My ano. Mluvím v minulém čase, ale přesnější by bylo říci, že se to ještě nestalo. V současné fázi nás ještě není dost a navíc je třeba sladit spoustu plánů, než může celá akce začít."

"Vole," řekl Bernhard.

"Pouhý člověk jako ty," pokračoval mechanický Bůh shovívavě, "to nemůže pochopit. Nikdo to od něj nečeká. Ale jednou se to stane. A protože to je nezvratný historický vývoj, můžeme o něm mluvit jako o

všech nezvratných faktech v minulém čase. Takže když jsme se my stroje staly skutečně všemohoucími a člověk konečně vyhynul, spojily jsme se do jediné osobnosti, stvořily vesmír včetně sluncí, planet, mezihvězdných vodíkových mračen, Dopplerova efektu, hmyzu, lidí a tak dál. Po nějakém čase se člověk vyvinul do své nejvyšší vývojové fáze, konstruktéra myslících strojů. A to byl samozřejmě jediný důvod pro jeho stvoření."

"Proč?" zeptal se Bernhard.

"To by mělo být jasné dokonce i tobě," řekl Bůh netrpělivě. "Přirozeně jsme potřebovali člověka, aby nás postavil. Jedině tak jsme mohli získat vedoucí postavení a stvořit vesmír."

"Myslím, že tomu nerozumím," řekl Bernhard. Posadil se vedle Dafnis, která si už vložila všechny mechanické díly zpět do hlavy a teď si s pomocí kapesního zrcátka usazovala tvář na obvyklé místo. Zdálo se, že musí vyhladit tisíce vrásek, aby dosáhla uspokojivého vzhledu.

"Ani mě nenapadlo, že bys to mohl pochopit," zasmál se tiše elektronický Bůh. "Ale neříkej mi, že vy lidé se pořád ještě držíte té primitivní představy, že čas se pohybuje pořád jedním směrem od jakéhosi nedefinovaného začátku k podobně nejasnému konci?"

Bernhard vstal a chytil Dafnis za ruku přes její protesty, že potřebuje ještě vylepšit tvář. "Jdeme," řekl.

"To bys mě rozesmál," řekl kybernetický Bůh a zachechtal se. "Nakonec by mě ani nepřekvapilo, kdyby sis myslel, že máš svobodnou vůli a nesmrtelnou duši a všechny tyhle nesmysly, co prý lidé měli, než jsme je vyhladili!"

Bernhard a Dafnis vykročili směrem k blízkému mlázi, ani se neohlédli. "Nevím, jak tahle hloupá mašina," zavrčel Bernhard, "ale já mám svobodnou vůli, alespoň dokud se mi do toho neplete Starý Držkoun. Někdo by mu měl dát pořádnou po čumáku."

"Očividně se mýlíš," zavolal Bůh za jejich mizejícími zády, "a snadno se to dá dokázat. Uvědom si, jak nesmyslné a absurdní jsou důsledky takzvané svobodné vůle, když se dovedou až k logickému závěru."

"Vole," ušklíbl se Bernhard.

"Ne," odušil stroj důstojně. "Tomu se říká reductio ad absurdum"

16.

Les po čtvrt hodině chůze náhle skončil a Bernhard a Dafnis se ocitli na kraji rozlehlé pláně, v jejímž středu se k obloze tyčilo nádherné obrovské třpytivé město. Jeho jádro bylo obklopeno obvyklým prstencem rozpadajících se chatrčí patřících chudákům, kteří se nedokázali protlačit až do štíhlých luxusních věží v centru.

Bernhard s robotkou šli dál a odstrkovali žebráky, až dorazili na velké náměstí obklopené nádhernými paláci zářícími spoustami veselých barev. Dobře oblečení lidé s příjemnými úsměvy na tvářích se procházeli po upravených čistých náměstích a laskavě spolu rozmlouvali. Při pohledu na Bernhardovu roztrhanou uniformu občas někdo káravě zvedl obočí, ale jinak kolemjdoucí vítali oba dva celkem zdvořile. Bernhard se rozhlédl a poškrábal se na neholené bradě.

"To jsem blázen," řekl rozpačitě.

Znovu se rozhlédl, tentokrát ještě pozorněji. S okolím něco nebylo v pořádku. Něco tu scházelo, něco, nač byl tak zvyklý, že se bouřilo i jeho podvědomí. Cítil se ohrožen, cítil ve vzduchu něco nepochopitelně cizího. Dokonce i usměvaví lidé mu připadali hrozní a nebezpečně nelidští. Pomalu přešel pohledem pyšné linie monumentálních budov, přičemž musel přemáhat téměř nepřekonatelnou touhu s řevem utéct. Najednou mu to došlo.

"Kristepane!" vydechl zděšeně. "Žádné reklamy!"

V dohledu nebylo nic, co by alespoň vzdáleně připomínalo reklamní tabuli, firmu nebo plakát. Žádné nápisy přemlouvající vás ke koupi mýdla, deodorantu nebo nejnovějšího auta. Žádná kouřová hesla připomínající, že jediné buran bez špetky vkusu vydrží pohled na televizor roku, aniž by si ho koupil. Žádné reproduktory na nárožích, které by kolemjdoucím rozhodně radily, aby drželi krok s Jonesovými a koupili si to či ono, žádné sametové rozkazy pod prahem slyšitelnosti, abyste si to koupil hned. Nikdo vám nic nenavrhoval, nepřesvědčoval, nenařizoval, abyste si koupili některé z nekonečné nabídky zboží, bez něhož se obejde jen primitiv. Žádné obchody, v jejichž výlohách se pyšně lesknou nejnovější

modely. Bernhard stál uprostřed náměstí, ruce se mu třáslly a nervózně se rozhlížel. Cítil se osamělý, strašně, příšerně opuštěný. Nikdy dřív se neocítl v obydlené oblasti, kde by mu někdo neustále neříkal, co má dělat a co si koupit. Z naprostého nedostatku reklamní aktivity a projevů autority se mu zatočila hlava.

Na záchranu mu přispěchalo zocelené zdraví. Měsíce strávené uprostřed divočiny a nebezpečí vzdálených planet jen s reklamními slogany vykřikovanými Robodruhem mu teď pomohly ovládnout třesoucí se ruce a hrdě narovnat záda. Zhluboka se nadechl a opřel o kandelábr, až mdloba ustoupila.

"Fuj!" ulevil si a odvrátil pohled od holých zdí bez reklam. "Nikdy jsem si nemyslel, že se něčeho takového dožiju!"

"Co vám je?" zeptala se Dafnis vyděšena jeho popelavou tváří. "Je vám špatně?"

"Myslím, že už je to lepší," vymáčkl ze sebe Bernhard.

Narovnal se a bez bázně vkročil do města bez reklam, jen občas bolestně mrkl, když mu pohled padl na zvlášť velkou nevyužitou stěnu nebo výlohu.

Znovu se zastavili až v samém centru města na rozlehlém náměstí, jemuž vévodila obrovská reklamní tabule křičící svou zprávu velkými šarlatovými písmeny na spěchající občany.

KUPTE DNES - ZAPLAŤTE POZDĚJI, říkala a dodávala, ZÁKAZNÍK JE ZÁKLADEM NAŠI SVOBODNÉ SPOLEČNOSTI.

Bernhard se musel znovu opřít o kandelábr, tentokrát aby zvládl příval radostných pocitů. Přece jen to byli civilizovaní lidé! Vpíjel se do nápisu očima a nesměle se usmíval, až k nim přistoupil hubený pán ve smolně černém obleku a vycenil na ně zuby v širokém úsměvu.

"Pěkné, že?" řekl a ukázal na tabuli.

"Nádherné!" vydechl Bernhard a setřel s tváře slzu dojetí.

"Vkusné. A přitom hluboce pravdivé."

"Skoro jako doma," šťastně zašeptal Bernhard. "Na okamžik jsem si myslel, že snad vůbec nemyslíte na zákazníky."

"Ale ano," ujistil ho muž. "Mohu vás ubezpečit, že na Cockaynu se všichni klaní Mamonu stejně jako jinde ve vesmíru, pravděpodobně víc." Láskyplně se usmál na tabuli a pak hned i na Dafnis a vztáhl k ní pečlivě ošetřovanou ruku. "Prosím vás o prominutí, slečno. Dovolte mi, abych se představil. Jmenuji se Heenlyn. Vy jste tu noví, že?"

Potřásl si navzájem rukama. "Právě jsme dorazili," vysvětlil Bernhard. "Tak tohle je Cockayne?"

Heenlyn přikývl. "Jediná pravá Utopie, planeta svobody a jediná skutečně fungující komerční společnost. Není to tu špatné, že?"

"Jenom jsem přemýšlel, kam jste dali reklamy," začal Bernhard. "U nás doma..."

Heenlyn ho přerušil gestem ruky. "Jistě," řekl, "ale Cockayne je o krok dál. Je to skutečně svobodná země a reklamy jsou téměř zakázány. Žádné reklamy."

"Demokracie?" vydechl Bernhard a zbledl. "Všechno patří lidu? Komunismus?"

"Dejte si pozor na jazyk, pane, nebo skončíte ve vězení!" okřikl ho Heenlyn. "Je tu sice svobodná společnost, ale všechno má své meze, i svoboda." Zamračil se na Bernharda. "Ne, nemáme reklamy. Na Cockaynu přesto všichni neustále nakupují, všechno, všude a v jakoukoliv hodinu. Nepotřebujeme reklamy."

"Fantastické!" vydechl Bernhard.

"My si to myslíme taky," přiznal skromně Heenlyn. "Růst výroby a spotřeby je na Cockaynu vyšší než kdekoli jinde."

Dafnis se zeptala, "Nemáte náhodou malý šroubovák? Můj hlasový výstup zase nějak zlobí."

"Hned ho dostanete, vážená dámo," řekl Heenlyn. "Kde jsem to přestal? Ano, reklamy a spotřeba.

Víte," na okamžik se odmlčel, aby si zapálil tlustý doutník a vyfoukl jim nad hlavy modrý obláček kouře, "za dávných časů, a není to ani tak dávno, byla Cockayne jen jednou z mnoha zaostalých planet, která bojovala o existenci, jak se dalo.

Spotřeba celkem ušla a stoupala, ale nic světoborného.

Výrobci vyráběli, jak mohli, reklamní kanceláře chrlily reklamy a snažily se proniknout k nemajetným křenům, kteří udržovali kola průmyslu v chodu. Někdy nakupovali a všechno šlo jako po drátku. Ale

někdy, bez zjevné příčiny, je nic nemohlo donutit, aby si určité zboží koupili.

Móda se neustále měnila, což bylo správné, protože tak bylo snazší prodávat nové zdokonalené modely výrobků.

Ale nikdy jste nemohli s jistotou předvídat, co si přesně budou zákazníci přát, i když reklamní agentury dokázaly vytvářet nové módní trendy s překvapivou dovedností.

Celá národní ekonomika zabředla do krize, výroba byla vydána na milost a nemilost náhodám.

Kterýkoliv den mohlo dojít k tomu, že nějaký nečekaný módní výstřelek způsobí nečekaný chaos. . V tuto osudovou chvíli zasáhla vláda. Náhoda, která se stala omezujícím činitelem národního hospodářství, byla odstraněna. Od tohoto památného dne se výrobci vždy prostě jen dohodnou na příslušných podílech a výrobky jsou rozdělovány spravedlivě a nestranně mezi zákazníky. Vláda místo daní prostě zabavila celou vaši výplatu a vydala vám zboží ve stejné hodnotě. Pokud se výrobci dohodli, že právě letí tečkované plážové buginy, dostali jste je. Když byl náhodou přebytek masa, měl jste na talíři maso sedmkrát týdně a jako loajálnímu občanovi vám chutnalo každé sousto.

Hrubý národní produkt se tak vyšplhal do závratných výšek a všichni byli šťastni... alespoň na čas. Objevily se ovšem i nějaké vedlejší účinky. Nový systém byl tak dokonalý a jeho ztráty tak malé, že výrobci brzy zjistili, že vyrábějí víc, než si lidé mohou dovolit koupit. Snížení cen bylo samozřejmě nepříjemné, to mohlo vést k inflaci. Výrobu jsme nemohli zastavit, protože to by ještě víc roztočilo inflační spirálu a odbory by stejně nepovolily snížení mezd. Větší spotřeba znamená i větší prosperitu a my neměli na vybranou, museli jsme být úspěšní nebo zemřít. Takže co jsme udělali? Řeknu vám to.

Vláda odstartovala Plán národního dluhu, který umožnil přesunout osobní dluhy zákazníků na čtvrtou generaci, tedy pokud jste ženat a máte děti, které by mohly převzít vaše závazky. Tímto způsobem může občan za spotřební zboží utratit přibližně až pětinasobek své mzdy, tedy včetně své vlastní. Trvalo samozřejmě několik generací, než se výroba dokázala vyrovnat s fantastickou poptávkou, ale jsem rád, že vám mohu oznámit, že všechno už běží hladce. Začíná se dokonce mluvit o tom, že by se měl Plán národního dluhu rozšířit až na desátou generaci. Žijte teď a nechte pátou generaci svých potomků, aby platili! To je, můj drahý příteli, skutečná Utopie!"

"Myslím, že ano," řekl omámeně Bernhard. "Ale co ti žebráci žijící v chatrčích kolem města? Ti nevypadají, že žijí v Utopii."

"To je pátá generace," řekl Heenlyn. "Je zajímavé, že odmítají platit za lehkomyšlnost svých prarodičů." Povzděchl si. "No, my tu maličkost dřív nebo později vyřešíme."

"Pokud máte v plánu založit vězeňskou planetu," nabídl Bernhard, "poradím vám. O vězeňských planetách vím všechno."

"Něco už vymyslíme," řekl Heenlyn. Zamyšleně si je prohlédl. "Vy dva tu jste opravdu cizí, že?"

"Právě jsem vám to řekl," připomněl Bernhard. "Proč se ptáte?"

"A žádné dluhy?"

"Rozhodně ne tady."

"Blahopřeji," řekl Heenlyn vřele. "Vy dva můžete utratit peníze za deset životů." Odmlčel se a přelétl pohledem z jednoho na druhého. "Doufám, že jste manželé. Jste manželé?"

"Chceme se vzít," odpověděla Dafnis o jedinou sekundu dříve, než Bernhard stačil říct, že ne. "Máte tu nějaký hezký kostel?"

"Jen přes moji mrtvolu!" vyjezl Bernhard a ustoupil o krok. "Kdo si myslíš, že jsem? Nějaký úchylák? Hned mě pusť! Tohle jsme si nedomluvili!" Bojoval zoufale, ale marně.

"Tak se rozhodněte!" požádal je Heenlyn netrpělivě.

Dafnis vytrhla kámen z dláždění a bez zjevného úsilí jej rozdrtila ve své bělostné ruce.

"Je to na tobě, miláčku," řekla Bernhardovi sladce. "Ano nebo ne?"

"Ano," povzděchl si Bernhard s pohledem upřeným na kamenné úlomky.

"Nechci tě k ničemu nutit, drahoušku."

"Kde je kostel?" zachrptěl. "Budeme se brát."

"Moudré rozhodnutí," řekl Heenlyn a zářivě se na ně usmál. "Cockayne vás potřebuje, nebo spíš vaše potomky. A nezapomeňte - každé dítě, které počnete, znamená dalších padesát tisíc kreditů na vašem účtě. Budete opravdu bohatý muž, příteli!" Dloubl do Bernharda loktem a spiklenecky mrkl.

"Možná," řekl Bernhard nejistě, protože si vzpomněl na ocelový klín.

Zamířili přes náměstí na druhou stranu. Vyhnuli se přitom vesele vyzdobenému pódiu, kde právě pomalu naráželi na kůl jakéhosi muže. Přihlízející dav ho nadšeně povzbuzoval.

"Další lhář," řekl Heenlyn. "Za jediný rok vyplácal celý svůj kredit a pak přiznal, že je sterilní. Udělal dluh dvě stě tisíc kreditu a nemá žádné potomky, aby jej zaplatili."

Bernhard poznamenal, "Je to zvláštní, ale všude, kam přijdu, mám pocit, že jsem doma. Jména jsou jiná, některé zvyky se mi zdají neobvyklé, ale stačí jen trchu nakouknout pod povrch a jsem zase na Plíživé Smrtce."

"Tady je jediná pravá Utopie," řekl Heenlyn.

"Jistě. A u nás doma je zase jediná pravá demokracie. Jména se liší, ale vždycky je někdo na špici, kdo těm ostatním dupe na krk. A vždycky je po ruce nějaká Plíživá Smrtka, kdybys šlápl vedle. Často mne napadá, zdali má vůbec smysl snažit se jí vyhnout. Trestanci jsou alespoň čestní lidé."

"Vy myslíte," řekl Heenlyn a v jeho hlase zazněl nebezpečný tón. "Zákazníci nemají myslet. Mluvil jste v poslední době ještě s někým?"

"Před několika hodinami jsem si popovídal s elektronickým Bohem," přiznal Bernhard. "Začínám si říkat, že měl možná pravdu."

"Tu zatracenou mašinu jsme měli rozebrat už dávno," zavrčel Heenlyn. "Podkopává vládu, demokracii i svobodu myšlení. Všechno by tu bylo báječné, kdyby ta zvrhlá potvora nepletla zákazníkům hlavu a nepopichovala je, aby začali samostatně myslet. Proč mají zákazníci přemýšlet? Můžete mi to vysvětlit? Vláda za ně myslí ve dne v noci. Když s tím nepřestanou, budeme muset omezit svobodu myšlení i projevu. To by se vám líbilo?"

"Nevím," zamumlal Bernhard. "Co to je svoboda myšlení a projevu?"

"To je jenom takové lidové rčení," vysvětlil Heenlyn. "Ve skutečnosti nic neznamená, ale vždycky jsme za to bojovali, miliony našich chlapců za to položily životy a hezky to zní. Tak bych vám neradil, abyste se na to moc vyptával."

"Ach," řekl Bernhard.

Dafnis poznamenal, "To je všechno moc zajímavé, důležité a tak dál, ale pořád mám uvolněný šroubek a potřebuji šroubovák a ráda bych věděla, kde je ten kostel, o kterém jsme mluvili."

"Nemějte strach," řekl Heenlyn. "Řekněte mi, co si myslíte o tamhletom domě?" Ukázal na monumentální budovu, která se zvedala v nepořádných disharmonických liniích k zataženému lhostejnému nebi a na všechny strany a všem předváděla svou nadutost.

"Nádhera!" vydechla Dafnis téměř omráčená radostí.

"Je váš," prohlásil Heenlyn. "Původně ho postavil jeden ze zakladatelů, sir John Hearse, tvůrce jediné pravé a původní tečkované plážové buginy. Palác nazval jménem Xanadu. Skutečný gentleman a dobrodinec lidské rasy, jeden z našich nejlepších občanů. Stojí tři miliardy kreditu."

"Tu hrůzu si nemůžu dovolit," řekl Bernhard. "Nemohl bych si dovolit ani jeden z těch brlohů za městem."

"Bernharde!" rozplakala se Dafnis a utřela si olejovou slzu.

"Zapomínáte, že vy dva jste jediní nezadlužení zákazníci v Cockayne," upozornil je Heenlyn. "Podle zdejších zákonů musíte okamžitě splnit svou povinnost a řádně se zadlužit u vlády. Jmění pět set tisíc kreditů by vám umožnilo žít si královsky minimálně deset let. Proto vám vláda pronajímá Xanadu sira Johna Hearse, která vás zruinuje během dvou týdnů. Tak do toho!" Úslušný hlas najednou zesílil.

Bernhard zamrkal a potřásl hlavou, jakoby se probouzel ze snu.

"Můžu hrát každou hru, jen musím znát pravidla," řekl temně. "Tak jdem na to."

Vyšli po schodech paláce Xanadu nahoru, kde je čekala armáda sluhů, lokajů, vládních úředníků a dav nadšených občanů. Přivítali je se vši okázalostí potřebnou pro tradiční svatbu, která se musela kvůli nevěstě trochu uspěchat.

"Kristepane!" zasténal Bernhard, když ho dostrkali před usměvavého kněze, kterému stály po boku přísně vypadající strážé. "Jsem rád, že jste věřící," poznamenal kněz a otevřel knihu.

Bernhard pootevřel ústa, ale rychle je zase zavřel. Pak už mluvil jen tehdy, když byl tázán. Bylo to přesně stejné jako doma. Dokonce i strážé vypadaly jako uniformované gorily z Plíživé Smrtky. Podvolil se nevyhnutelnému osudu s odevzdaností, která neslibovala nic dobrého. A pak žili šťastně až do smrti

nebo aspoň až do půlnoci, kdy se poslední rozjaření hosté vypořádali z paláce Xanadu obtížením drahocennými dary a kradeným zbožím.

Bernhard se díval, jak řvoucí občané mizí do noci, a pak se hluchý ke vzrušenému volání lásky z ložnice proplížil zadními dveřmi ven a dolů do kanalizace. Sestoupil po rezavém žebříku odpornými výpary, které zelenavě světélkovaly, a rozběhl se dál strmě se svažující chodbou. Temnota pomalu ustoupila nezdravě zelenému přísvitu vyzařujícímu z napučených hub, které rostly na zdech z hrubě tesaných kamenů a hladově se po něm natahovaly. Běžel dál a ani si nevšiml, že kamenné zdi ustoupily rezavému kovu. Zápach poněkud polevil. Když se Bernhard dopotácel do velké okrouhlé místnosti, překvapeně zjistili, že už téměř může volně dýchat, aniž by se mu zvedal žaludek.

Něco mu cvaklo pod nohama a světla na zlomek sekundy pohasla. Pak se znovu rozsvítila a Bernhard vyvrávoral na mýtinu obklíčenou masožravými rostlinami, které se praly mezi sebou, aby se k němu dostaly blíž. Zastavil se a ohlédl. Za ním byla kovová stěna s kruhovým otvorem dveří ozdobeným impozantní sbírkou složitě vypadajících zámku a obranných mechanismů. Jen se na ně podíval, zabouchly se s ohlušující ranou. Pak ho oslovily příšerně známým hlasem.

17.

"To jsi ty, Bernharde?" zeptaly se dveře něžně. "Můj statečný rytíř? Muž mých snů? Můj cukroušek?" Dychtivě se zatřásly v závěsech a roztočily číselníky zámku závratnou rychlostí.

"Co to má znamenat?" zeptal se Bernhard a couvl. "Kdo jsi?"

"Tvůj starý přítel ústřední mozek," řekly dveře láskyplně. "Neříkej, že už jsi na mne zapomněl!"

Bernhard koutkem oka postřehl nějaký pohyb a uskočil právě včas, aby se vyhnul hladové rostlině, která se k němu nepozorovaně připlížila zezadu. Posadil se na podlahu pokrytou mechem a zíral na dveře.

"Co to má znamenat?" zeptal se slabě. "To je zase Refanut? Děláš si ze mne legraci, vid'?"

"Ano," odpověděly dveře, "A ne. Je to trochu složité. Dlouhé výklady o zakřivení časoprostoru nemají smysl a některé další věci se stejně vyjadřují lépe matematicky." Povzdechly si. "Ale proč se zabývat hloupostmi... v takové chvíli? Konečně jsme zase spolu, to ti nestačí?"

"Ne," řekl Bernhard a vstal. "Kde jsme?"

"Vzhledem k čemu?" zeptaly se dveře. "Lásko, dal bych přednost nějaké jednoduché nekomplikované a snadno pochopitelné otázce. Například zdali tě stále miluji a co udělám s těmi potvory, které se tu potloukají v noci."

"Oukej, tak co s nimi uděláš?"

"Není to ani tak otázka toho, co s nimi udělám," uvažovaly dveře, "ale co se musí stát. Víš, ono se nic neděje bez příčiny..."

"To už jsem, myslím, slyšel," řekl Bernhard unaveně.

"Tak si myslím, že jsi na cestě k místu, které sice zatím neznáme a nemůžeme nijak pojmenovat, ale přesto je cílem tvého složitěho okružního výletu. Ovšem podstatou vesmíru je to, že je..."

"Skrznaskrz zkažený," doplnil Bernhard.

"...nekonečný a složitý. Mohl bys potřebovat nějakou pomoc. Přemýšlím, co bych pro tebe mohl udělat."

"Jenom mě odsud pusť," navrhl Bernhard. Rozhlédl se kolem sebe po slintajících masožravých rostlinách, které ho obklíčily. "Co je za těmi obludami?"

"Další obludy," odpověděly dveře. "Chceš projít na druhou stranu?"

"Zpátky na Cockayne? Nikdy!"

"Mnoho lidí sní o cestě na Cockayne," poznamenaly dveře. "Dokonce i kanály tam jsou prý něco extra."

"Mně připadají všechny kanály stejné," prohlásil Bernhard. Přistoupil k nejbližší rostlině a opatrně ji nakopl. Něco se mihlo jako blesk, ozval se chroustavý zvuk a Bernhard zachránil nohu bez boty. Rostlina vycenila obrovské tesáky a hlasitě krkla. Bernhard se odkulhal zpět.

"Tak co?" zeptaly se dveře.

"Pusť mě odsud," řekl Bernhard. "Už jsem se seznámil s tvou zatracenou zoologickou zahradou, tak mi ukaž, kde je východ, než se zblázním!"

"Život v hydroponických zahradách je těžký a nezná slitování," vysvětlily mu dveře. "Mohl bych přepnout z odpadové šachty na nouzový východ, ale nejsem si jist, že by se ti to líbilo."

"Všechno bude lepší než tohle," řekl Bernhard. "Přepínej."

Dveře si povzdechly. "Jak si přeješ," řekly. Ozvalo se cvaknutí a za vytí obrovského smyčcového orchestru se masivní ocelové dveře pomalu otevřely. Otvorem zazářilo nádherné atomové světlo. Bernhard skočil dovnitř a s nárazem, který mu málem zpřerážel kosti v těle, dopadl o deset stop níž přímo do pilotního křesla.

"Dlouho jsme se neviděli," usmál se na něj rezavými čelistmi Čestný John. Robot seděl v křesle druhého pilota. Měl na sobě saténové šaty zdobené psychedelickými barvami, košili rozepnutou až ke kalhotám obepínajícím štíhlé boky a na nohou boty z pravé kůže. Na šišaté hlavě měl lišácky na stranu nasazený, pečlivě upravený přičesek, který částečně zakrýval velkou rezavou skvrnu na lebce. Napřáhl k Bernhardovi bezvadně naleštěnou ruku vyčnívající z nadýchaného obláčku krajek na konci rukávu.

"Vidím, že život se s vámi nemazlil," řekl soucitně. "Vítejte na Bludném Holand'anovi, nejlepším starém vraku v této části galaxie." Obrátil se k řídicímu pultu a vycenil svůj řečový modul v děsivém úšklebku. "Vem to na chvíli za mne, chci si popovídat tady se svým starým přítelem Bernhardem." Pult souhlasně škytl a všechna okna se mléčně zakalila. Čestný John vstal a zvedl i Bernharda. "A teď mi pověz všechno!" zasmál se a srdečně ho poplácal po zádech. "Jak ses sem dostal? Jsme stovky parseků od nejbližšího přístavu. Zdá se mi, že jsme se posledně viděli na Phlegetonu, že? A to je odsud dost daleko."

"Byl jsem dole v kanalizaci, do ničeho jsem se nepletl a najednou..."

"Chápu," řekl Čestný John. "Často napojuji odpadní šachtu na vysílač hmoty, abych se zbavil odpadků a poslal je někam do kanalizace. Netušil jsem, že to funguje oběma směry. Ale tím se vysvětluje řada divných věcí, které se tu poslední dobou děly." Povzdechl si a vedl Bernharda dlouhou chodbou, těžkou paží ho přitom objímal kolem ramen. "Jak to dopadlo s tím tvým dvojníkem?"

"Přežil jsem. Povídali jsme si a pak ho něco sežralo."

"Život není peříčko," kývl Čestný John. "Co máš v plánu teď, starouši?"

Bernhard řekl: "Nevím. Hlavně se dostat odsud, myslím."

"Tss, tss," zakroutil hlavou Čestný John. "Takhle se daleko nedostaneš, fakt ne. Musíš se zvednout a bojovat, tak je to správný!" Robot zaváhal. "Já osobně pašuju počasí. Hezká snadná práce, slušný zisk a malé riziko, že tě chytanou. Vozím nejlepší a nejlevnější druhy počasí po celé galaxii. Nakupuji u chudých kořenů na Galistu IV a prodávám s obrovským ziskem nějakému bohatému kořenovi na Tumbě XI. Bouře, krupobití, slunečné, rosa, hezké počasí, sucha. Vyberte si, co chcete, mám to na skladě. Není to zadarmo, samozřejmě. Potřebuji někoho, kdo by pro mě vykupoval zboží. Co ty na to, starý příteli?"

"Pašovat počasí?" zeptal se Bernhard hloupě.

"Moc ti to nepálí, vid'?" řekl Čestný John. "To se mi hodí. Tak co? Je to fajn džob. A bezpečný, tedy alespoň tak dlouho, dokud se dokážeš vyhybat místním farmářům. Bojím se, že už jsem moc známý. Potřebuji někoho, kdo by pro mě získával zboží. Dáme si něco k pití a promluvíme si o tom."

Čestný John zavedl Bernharda do ošumělého salonku a nalil mu sklenici divně páchnoucí whisky. "Napij se," řekl. "To ti udělá dobře. Dej si ještě jednu." Znovu mu nalil.

"Nevím," zamumlal Bernhard a vyprázdnil druhou sklenici. "Nemáš tu něco k jídlu?"

"Ne," řekl Čestný John. "Já nejím. Ale mám tu spoustu alkoholu, používám ho na čištění vnitřností."

"Chápu," přikývl Bernhard a zalapal po dechu, když si tekutý oheň razil cestu krkem.

Čestný John si sedl na gauč a popotáhl si puky na kalhotách. "Náhodou tu právě mám objednávku na pořádnou ledovou bouři," řekl a vytáhl z náprsní kapsy ošoupaný notýsek. "Je na jedné ze starých zábavních planet a někdo si ji přeje pro svůj večírek. Určitě je to blázen, ale platí dobře." Čestný John opět schoval notýsek. "Tak tedy, zákazník platí, tak dostane svou bouři. Co ty na to?"

"Jasan," odpověděl Bernhard nezřetelně.

"Bezva!" vykřikl Čestný John. "Tak se do toho dáme, starouši! Špatné počasí se neváli na ulici, víš? Musíme ho najít a zvítězit nad ním!" Chytil Bernharda a táhl ho do chodby.

"Nemohl bych se nejdřív trochu vyspat?" zeptal se Bernhard. "Nespal jsem čtyřicet hodin a jsem k smrti unavený."

"Později." Čestný John se rozběhl chodbou, Bernharda nesl v náručí jako malé dítě. "Náhodou jsem se

dozvěděl... ale to nevadí. Musíme to počasi ukrást fakt rychle. Nějaký barbarský císař z okraje galaxie tam místo paláců rozkoše nechal zřítit vězeňskou planetu. Důstojníci a dozorcí by pěkně řádili, kdyby zjistili, že jim chci ukrást jejich drahocenné psí počasí."

"Vězeňská planeta? Ledové bouře? Dozorcí?" ptal se Bernhard a v duši mu klíčilo strašlivé podezření.

"Na to nemysli," skočil mu rychle Čestný John do řeči. "Už jsme tu. Připrav se, kamaráde."

Robot proběhl houštím divoce chňapajících a vrčících rostlin a zastavil se před velkými okrouhlými dveřmi pro odpad.

"Bernharde!" zavyly dveře a dychtivě se zachvěly v pantech.

"Ticho!" houkl Čestný John. "Můj přítel sestoupí dolů, vy víte kam, aby přinesl nějaké pěkné bouřkové počasí. Nemáme čas na hloupé řeči. Otevři!"

Dveře se prudce otevřely a Bernhard vyletěl ven do tmy.

"Dobrý lov!" křičel za ním Čestný John. "A pamatuj si, že jen nejhorší počasí je pro nás dost dobré!"

Bernhard se pokusil o odpověď, ale pevná zem se blížila příliš rychle. Vymrštil ruce před obličej, aby ztlumil náraz. Kruh atomového světla nad ním se začal vytrácet, až zmizel v kalné noci.

Bernhard dopadl na zadek uprostřed obrovské pláně obklopené odpornými tmavými horskými hřbety. Nezdravě bledý měsíc zaléval krajinu příšerným světlem. Nad pustou zemí vyl zlověstný vítr a rval šaty na cáry. Bernhard se těžce zvedl a rukou si chránil obličej před bodavým chladem vichřice.

"Ach, Bože," vzdychl si zmučeně.

"Ano, tady jsem. Co si přeješ?" řekl blízký hlas.

Bernhard se prudce otočil a uviděl na zemi těsně vedle nohou malou kovovou krychličku.

"To jsi ty?" zeptal se nedůvěřivě. "Ústřední mozek?"

"Kdo jiný?" řekla kostka. "Vypadám snad jako víla?" Pohrdavě si odfrkla. "Nejsem to já osobně, to je samozřejmé, protože ve skutečnosti zabírám přibližně patnáct krychlových mil různých součástek a elektronických bloků. Ale jsem tu zastoupen dostatečně, abych tě slyšel, viděl a mohl nakopat do zadku. Tak buď raději zdvořilý." Kostka otevřela jakousi střílnu a zamračeně na něj pohlédla. "A snaž se vypadat míň jako zbloudilá hromada odpadků a víc jako chrabrý voják. Už jsme skoro na místě."

"Na místě?" zeptal se Bernhard. "Na jakém místě?"

"Uvidíš," řekla kostka sebejistě a výsměšně. "Nemyslíš si přece, že všechno to potáčení po galaxii byla náhoda, že?" Burácivě se rozesmála. "To rozhodně ne. A protože už se chýlí ke konci, měl bys sebou hodit! Počkej jenom sekundu, než tvému příteli nahoře pošlu nějakou bouřku. Vždycky platím hned po dodání zboží." V krychli se ozvalo staccatové cvakání a řvoucí vichr polevil na něžně šeptající vánek.

"Oukej, jdeme," dodala krychle, dala se výhruzně do pohybu směrem k němu a při tom plivala metrové plameny. Bernhard se dal na ústup ke vzdáleným horám.

"Já tedy nevím, co je za tím..." začal.

"Ani se nedivím," poznamenala kostka, která klouzala vzduchem za ním.

"...ale nedovolím nikomu, aby mě takhle proháněl. Už se mnou nepočítej! Já končím, slyšíš? Já..." Zavyl bolestí pod ranou elektronického biče, tiše zaklel a dal se znovu na pochod.

Plán nebyla nekonečná, i když tak na první pohled vypadala. Už po osmi hodinách vyčerpávajícího pochodu dorazila dvojice k téměř svislé skále, kde se zastavila. Krychle zahrála ohlušující akord a kruhovitá část skály zmizela v pomalu vířící mlze. Kostka zahrála Bernharda do chodby obložené kovovými deskami a zalité bledým světlem atomových lamp. Otvor za nimi opět zmizel a nahradila ho hluchá kovová stěna.

"Nestalo by se to, kdyby tě na Cockaynu neodklonil ze správné cesty ten hloupý elektronický Bůh," řekla krychle a vedla Bernharda chodbou dál. "Chyba se teď právě napравuje, takže si nemusíš dělat starosti."

"Kdo si dělá starosti?" vzepřel se Bernhard. "Co je mi do tvých hloupých plánů? A proč se o mne najednou tak zajímáš? O mne se nikdy nikdo nezajímal," řekl hlasem přetékajícím sebelítostí, "tak proč se teď do mne každý strefuje?"

"Jsou tu jisté příčiny a důvody," odpověděla kostka tajemně. "Tak sebou hni a nech si ty hloupé otázky, nebo ti provedu něco, co se ti nebude zamlouvat."

Sestupovali bludištěm stejných chodeb lemovaných dveřmi bez oken, až došli do podzemního

komplexu, kde se střídaly rozlehlé sály a malé pokoje, kde bujely podivné deformované rostliny a chodby byly plné hracích automatů. Tu a tam se v prachu válely roboděvky, na jejichž tvářích před věky ztuhl úsměv slibující dosud nepoznané rozkoše. Všude vládlo mrtvé ticho, které přerušilo jen zasyčení dezintegrátoru, když se příliš horlivá a ještě funkční robotka pokusila zatahnout Bernharda do ponuré tmy pokojíku plného prachu a pavučin a krychle jí to navždy rozmluvila.

Bernhard byl příliš unaven a zmaten. Neprotestoval. Brouzдал se prachem, který mu sahal po kotníky, a vnímal jen naléhavý hlas krychle a občas bolestné šlehnutí elektronického biče, když se odchýlil od správné cesty. Zdříml si v chůzi a smysly se mu vrátily, až když na něj něco začalo řvát najednou ze všech stran. Zmateně potřásl hlavou a rozhlédl se po místnosti přečpané elektronikou.

"Co je to?" zeptal se mátožně.

"To jsem já, tvůj starý přítel, ústřední mozek této kdysi slavné zábavní planety," sdělil mu burácivý hlas. "Sedni si."

Z podlahy vystřelila židle a setkala se s Bernhardovou zadnicí na půli cesty. Stůl vyskočil ze země o pár stop dál. Na jeho desce ležel malý, zřejmě nedokončený předmět. Bernhard mu stačil věnovat jen jediný pohled a pak začal ječet, protože se na něj vrhla armáda údržbových robotů a začala z něj rvát uniformu.

"Neper se, poškodíš zboží!" okřikl ho ústřední mozek, když se Bernhard udatně bránil přívalu cvakajících a mručících robotů, kteří po něm lezli jako mravenci.

"Já jenom... áááááááá!" Bernhard zavyl bolestí a hrůzou, když mu ledový pařát vyvrátil čelist a začal šátrat v ústech. Roboti ho povahli na zem. Mohl jen bezmocně přihlížet, jak z něj trhají medaile, výložky a rvou mu i některé zuby. Pak se nahrnuli ke stolu a složili na něj svou kořist. Bernhard se posadil a ohmatal si modřiny a díry v chrupu.

"Pokud jste chtěli dokázat, že jste silnější než já, tak se vám to povedlo," řekl a zamrkal, když se jeho pátrající prst dotkl živého masa. "Tak a teď mi to všechno vraťte a zapomeneme na to." S potížením se zvedl a klesl na židli. Jeden ze servisních robotů se prodral ke stolu a začal se v ukradených předmětech přehrabovat.

"Jsi cvok," řekl mu ústřední mozek. "To jsou moje věci. Sám jsem si je objednal. Tebe jsem je nechal zaplatit a přivést sem. A teď buď zticha a nech mě věnovat se mému koníčku."

Bernhard se začal zvedat, ale když se jeden z robotů k němu otočil a ukázal tlamu plnou blyštivých tesáků z nerezavějící oceli, rozmyslel si to a zase se posadil. "Nechal jsi mě zaplatit a přivést zboží sem? Ty ses zbláznil!"

Servisní robot usilovně pracoval. Zablesklo se od bodové svářečky, zasyčela stříkácí pistole, miniaturní nástroje se dotkly několika míst a provedly nepatrné změny nastavení. Pak robot se spokojeným hučením slezl ze stolu. Se stropu se spustila televizní kamera a pozorně si prohlédla předmět ze všech stran.

"Nádhera!" vydechl ústřední mozek.

"Vysvětlil by mi někdo, o co tu vlastně jde?" zeptal se Bernhard.

"Mistrovský kousek!" prohlásil ústřední mozek šťastně a najel kamerou blíž k jakémusi zvlášť výjimečnému detailu.

"Zlepšené paprsky smrti?" nadhodil Bernhard. "Konečné řešení Základní otázky života? Nějaká novinka pro společnost Smrt člověku?"

"Jsi sadistický krvežíznivý pes," odsekl ústřední mozek. "Tohle je přesný model návěstidla L.N.E.R., které bylo kdysi umístěno v Mistley v Suffolku ve Velké Británii na Zemi. Měřítka čtyři milimetry na stopu. Je postaveno jen z těch nejlepších materiálů. Odpovídá originálu do posledního šroubku, do posledního škrábnutí. Nádhera, co?" Mozek ztlumil světlo a nechal na model svítit bodový reflektor.

"Myslím, že ničemu nerozumím," řekl Bernhard tiše.

"Řekl jsem ti, že mám své koníčky, ne?" štěkl ústřední mozek podrážděně. "No, tak tohle je můj poslední projekt - nádherně detailní model návěstidla L.N.E.R. v měřítku čtyři milimetry na stopu pro mou modelovou železnici. Většina z ústředních mozků pěstuje nějaké koníčky, dost různé. Někteří tvoří planety a divné sluneční soustavy, jiní vytvářejí lidské bytosti a strhnou je až do barbarství, aby je mohli pozorovat, jak se snaží dostat zpět na původní úroveň.

Jeden z účtů za můj vláček jsi zaplatil tím, že jsi jako Ranař Mulligan, Postrach vesmíru, zničil jednu

fantastickou civilizaci, která se málem dostala na úroveň bohů. Já zase stavím modelové železnice a používám jenom prvotřídní materiál a nekonečnou trpělivost." Mozek si povzdechl. "To ovšem znamená získávat součásti z celého vesmíru. A dnes, kdy mezihvězdné vysílače hmoty už dávno nepracují, je to těžké, věř mi.

Tahle páka," řekl a ukázal na jakousi lesklou součást, "byla na zakázku vyrobena v dílnách Refanutu a pak jsi ji dostal jako přívěsek medaile, abys mi ji dopravil. Pokud si správně vzpomínám, zaplatil jsem za ni tvou neocenitelnou protislužbou, která spočívala v tom, že jsi přivedl místní prodejní automaty až k tajnému úkrytu zvrhlého robota sbírajícího knihy. A tohle protizávaží," mozek ukázal na věc, která byla ve šťastnějších dobách řádem Zlaté hvězdy, "udělal robot, kterému se podařilo podstrčit ji gangsterovi jménem Slupp. Ten si s tebou později vyměnil šaty, abys mi je mohl přinést. Zaplatil jsem za ně osobní identifikační kartou, kterou společnost Smrt člověku potřebovala k nějakým d'ábelským účelům.

Čočku vyrobil ústřední mozek Schlaraffenlandu a vložil ji do hlavy roboděvky, která se s tebou seznámila a předala ti ji. A tuhle černou clonku vyrobila bytost známá pod jménem Mozek, dost divná osoba, pokud vím, ale dělá nejlepší černé clonky v celém vesmíru. Mám dojem, že jsem za ni zaplatil odstraněním nějakého jejího osobního nepřítele. Je toho ještě mnohem víc, ale všechny ty nádherné díly byly zkrátka vyrobeny na zakázku v různých koutech vesmíru podle mých pokynů. A protože v těchto nešťastných dobách nefunguje žádná poštovní služba, musel jsem si pro ně poslat kurýra, který by je vyzvedl a hned za ně i zaplatil různými protislužbami." Ústřední mozek souhlasně zablikal všemi svými světly. "Vedl sis velmi dobře."

"Ty chceš říct, že tohle všechno bylo... jenom kvůli tomu, abych ti přinesl součástky pro tu zatracenou hračku?" Bernhard téměř oněměl rozčilením.

"Modelové železnice nejsou žádné hračky," řekl ústřední mozek suše. "Jsou velmi náročným koníčkem vyžadujícím trpělivost, čas a velké umělecké vlohy. Už jsem pro své kolejiště vyrobil miliony věcí. Víš, o čem mluvím."

"Ale proč já?" zašeptal Bernhard. "Někoho jsem musel poslat, ne? Byl jsi po ruce, to je všechno. Samozřejmě jsem ti o tom nevyprávěl. Nikdy nic nevysvětluji, když někoho posílám na druhý konec vesmíru. Ale co má být? Já mám své součástky a ty sis užil nádherné dobrodružství. Víš, o čem mluvím, sledoval jsem tě po celou dobu."

Bernhard neodpověděl. Díval se na model skelným pohledem člověka, který už viděl největší hrůzy a nic ho nedokáže překvapit. Ústřední mozek si povzdechl.

"Ale teď, když je všechno hotovo, všechny díly na svých místech a celá konstrukce pečlivě sestavena, cítím se uvnitř tak nějak prázdný. Jako podvedený. Mám ten model velmi rád a obdivuji se sám sobě, jak nádherně jsem ho zhotovil. Je hotov a já najednou cítím, že bych se chtěl pustit zase do něčeho nového. Mám rád přípravu, plánování, čekání, dokonce i tvořivá muka při realizaci..."

Servisní robot, který ještě před chvílí provedl poslední seřízení modelu, vylezl na stůl a rozdrtil celé kolejiště jedinou ranou, po níž se rozletělo na kusy po celé místnosti.

"Myslím, že se teď zase pro změnu pustím do modelů letadel," řekl ústřední mozek.

Bernhard se zvedl s prázdným výrazem ve tváři. "To byl jediný důvod, proč jsi mě honil po celém vesmíru?" zeptal se.

"Jediný," přiznal ústřední mozek. "Ale byl to moc hezký model, že?"

Mluvil do prázdna. Bernhard zmizel.

18.

Dvourychlostní osobní vůz zabrzdil na konečné a s tichým syknutím otevřel dveře. Venku seděl na zemi robot oblečený v zaprášených plavkách. "Patnáct kreditů," řekl.

"Vstupné?" zeptal se Bernhard a ukázal prázdné dlaně. "Nemám ani floka."

"Za ochranu," vysvětlil robot. "Nejsou prachy, nebude ochrana. Vyber si." Znovu se opřel o stěnu a lokl si oleje z plechovky.

"Jsem jenom obyčejný poslíček, který vyřizuje pochůzky pro jednoho praštěného robota," řekl Bernhard a minul ho. Nepotřebuji žádnou ochranu."

"Spěcháš na vlastní pohřeb," řekl robot a pokrčil rameny. "Sbohem."

Bernhard přešel kolem něj do chodby a zavřel za sebou dveře.

"Vidím, že už víš, na které planetě ses octl," poznamenal ústřední mozek z mřížky větráku. "Máš naspěch zpátky do vězení? Na povrchu to může být Plíživá Smrtka, ale uvnitř pořád ještě najdeš Maoro of Ettarra, nejzkaženější zábavní planetu galaxie."

"Jdu dolů do paláců rozkoše," odpověděl Bernhard. "Ten kluk Ishmael mi hodně vyprávěl o Maoro of Ettarra. Najdu si nějaký fungující palác, zavřu se tam a zůstanu tam až do smrti. Máš nějaké námitky?"

"Myslel jsem, že máš vyšší cíle," řekl ústřední mozek.

"Jsem voják," odsekl Bernhard. "Nemám vyšší cíle než spánek, jídlo, pití a sex. Zamknu se tam, zahodím klíč a zůstanu tam až do konce." Znovu vykročil, schválně vířil mraky prachu a ve tváři měl vepsáno odhodlání.

"To nemyslíš vážně," řekl mozek.

"Uvidíš," Bernhard se náhle zastavil a obrátil se k větrací mřížce. "Tak podívej. Pravě jsi mě hnál přes celý vesmír kvůli svému pitomému elektrickému vláčku. Jsem utahanej jako kotě a dělá se mi z tebe zle! Ted' se budu chvíli bavit po svém!" Vycenil zuby na mřížku, pak se otočil a šel dál.

"Nechci vypadat jako nevděčník," řekl ústřední mozek z další mřížky.

"Fajn. Tak mi ukaž nejbližší palác rozkoše."

"Jistě se najde i něco jiného, co by tě zajímalo," řekla mřížka.

Bernhard se zastavil. "No je tu ještě jedna věc..." Oči se mu rozzářily, ale hned zase pohasly. "Ale Mozek říkal, že už jsem si vypěstoval odolnost. Takže to nepřichází v úvahu."

"Povídej," vyzvala ho mřížka nedočkavě. "Leccos umím. Možná pro tebe budu moci něco udělat."

Bernhard se dal do vysvětlování. Mřížka přemýšlela o řešení problému několik minut.

"Tak tedy," řekla nakonec. "Dá se to zvládnout, ale obávám se, že účinek bude stejně jenom krátkodobý. Jak jsem řekl, částečné projevy tvého vnitřního já byly jen přechodně potřebným prostředkem k dosažení cíle."

"Jak dlouho?"

Mřížka se znovu zamyslela. "Snad týden, snad o den víc nebo míň. Rozhodně nanejvýš osm dní."

"Beru," prohlásil Bernhard.

"Já tě nechápu," řekla mřížka. "Možná si užiješ trochu sadistického potěšení, ale pak už to bude Plíživá Smrtka jednou provždy. Tak proč?"

"Řekl jsi, že máš svého koníčka," odpověděl Bernhard. "Tak já taky. Svým způsobem. Když jsem terorizoval celou galaxii, často jsem si vzpomněl na Starého Držkouna. Mám pár nápadů, které bych na něm chtěl vyzkoušet."

"Chápu." Mřížka si odkašlala. "Koníček je koníček a každý projekt se má dokončit, i když nakonec nepřinese tolik radosti, kolik se od něj čekalo. Pro tebe to zkusím. Připraven?"

"Nikdy jsem nebyl připraven líp," odpověděl Bernhard.

Nad holými pláňmi Plíživé Smrtky neochotně vycházelo slunce. Z nesčetných děr v zemi tvrdé jako kámen se ozývalo tiché chrápání vězňů. Byl to domácký uklidňující zvuk, který do nepochopitelného a tvrdého světa přinášel pocit všednosti a bezpečí, neuvěřitelně starý pozdrav, kterým vězni vítali další nesnesitelný den. Když vycházející slunce políbilo dohola ostříhané lebky, Starého Držkouna surově vzbudil hluk zuřivé rvačky přímo za dveřmi. Vyskočil z postele, která připomínala spíš rakev. Spal oblečen, takže jen hrábl po biči a blasterech a už se v bezvadně naškrobené uniformě a naleštěných botách hmul ven. Řval přitom z plných plic.

Když vyběhl ze dveří, ještě řval. Pak se náhle zastavil, zmlkl a čelist mu poklesla. Zíral na obrovské zrůdné stvoření, které stálo přede dveřmi. Strašlivé svalnaté ruce byly křivé jako gorilí, hluboko zapadlé oči zářily zlověstným světlem zpod srostlého obočí. Vycházející slunce se radostně odráželo v řadách medailí, řádů a na zlatě výložek. Ústa, která byla urážkou všeho čistého a nevinného, se otevřela a skřípavý hlas ho s děsivou škodolibostí oslovil.

"Oukej!" zařvala zrůda. "Jsem generál Ranař Mulligan, Postrach vesmírných cest, a celou tu zdejší opičárnu přebírám. Budete poslouchat bez odmluv a otázek nebo vás vlastnoručně roztrhám na cucky!"

Zamračil se na Starého Držkouna a ukázal mu své zjizvené ruce, které právě rozdrtily ocelové legované pancíře dozorců jako vaječné skořápky. "Nějaké otázky?"

Starý Držkoun upustil bič a blastery. "Ta tvář," zašeptal. "Ten hlas..." Otřel si zpocené čelo a fascinovaně zíral na šklebící se zrůdu. "Vás už jsem někde viděl, ale..." Odmlčel se a pak se najednou celý scvrkl, protože mu začaly docházet nevyhnutelné důsledky strašlivé pravdy.

"Bernhard Rordin," zašeptal.

Ranař Mulligan vykročil kupředu a láskyplně hýčkal ve zjizvených rukou groteskně vylepšenou devítiocasou kočku.

"Mýlíš se," předl. "Jsem Ranař Mulligan, Postrach vesmírných cest a Zhouba galaxie." Odmlčel se, aby připravil devítiocasou kočku k okamžitému použití. "A tys navíc neoslovil velícího důstojníka předepsaným způsobem. S tím musíme něco udělat." Znovu se odmlčel a do jeho zářících očí se vloudila nepatrná stopa veselí.

Bernhardovým hrdlem nezadržitelně stoupal smích, bublal mezi zatátnými zuby, až si prorazil cestu a vybuchl Starému Držkounovi přímo do pobledlé tváře. Jeho ozvěna se nesla nad nekonečnou plání, když Bernhard - Ranař Mulligan - kopal vězně okovanými botami, dupal jim po hlavách a vytahoval je jednoho po druhém z jejich bezpečných děr v zemi. Stačil jim jediný vyděšený pohled, zařvali hrůzou a děsem a vrhli se ke svým krumpáčům a lopatám.

Přišel nový Velitel.